

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

140 ncı Birleşim

30 . 7 . 1971 Cuma

İÇİNDEKİLER

	<i>Sayfa</i>		<i>Sayfa</i>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	261	gün 36 ncı maddesine göre, gündeme alın-	
II. — GELEN KÂĞITLAR	262	masına dair önergesi (2/401, 4/196)	269:272
III. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	263,269	IV. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	268,272
1. — Erzincan Milletvekili Hasan Çetinkaya'nın, Erzincan ilinin eğitim sorunlarına dair gündem dışı demeci	263:264	1. — Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/487; Cumhuriyet Senatosu : 1/1240) (S. Sayısı : 382)	268,319:322
2. — Bingöl Milletvekili Mehmet Bilgin'in, Bingöl depremi ile ilgili son çalışmalar konularında gündem dışı demeci	264:265	2. — Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayimizin kurulması maksadıyla Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 45 No. lu Geçici Komisyon raporu (2/462) (S. Sayısı : 354)	268,323:326
3. — Kayseri Milletvekili Mehmet Yüceler'in, Kooperatifçilik, kooperatifler ve yabancı ülkelere tarım alanından gidecek işçilerin kooperatif üyeleri olmalarına önem verilmesi konularındaki demeci ve Çalışma Bakanı Atalâ Sav'ın cevabı	265:268	3. — Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin, 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe	
4. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Osman Olcay'a Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'ın vekillik etmesinin uygun görüldüğüne dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/604)	268		
5. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın, T. B. M. M. üyeliği ile bağdaşmayan işler hakkındaki kanun teklifinin, İhtüzü-			

Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi : 2/544; Cumhuriyet Senatosu : 2/333) (Millet Meclisi S. Sayısı : 386; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1620) 268,327:330

4. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/499; Cumhuriyet Senatosu : 1/1253) (Millet Meclisi S. Sayısı : 387; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1621) 268,331:334

5. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/498; Cumhuriyet Senatosu : 1/1249) (Millet Meclisi S. Sayısı : 388; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1624) 268,335:338

6. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/496; Cumhuriyet Senatosu : 1/1251) (Millet Meclisi S. Sayısı : 389; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1626) 268,339:342

7. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/502; Cumhuriyet Senatosu : 1/1250) (Millet Meclisi S. Sayısı : 390; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1625) 268,343:346

8. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi : 1/501; Cumhuriyet Senatosu : 1/1248) (Millet Meclisi S. Sayısı : 391; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1622) 268,347:350

9. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/495; Cumhuriyet Senatosu : 1/1252) (Millet Meclisi S. Sayısı : 392; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1623) 268:269, 351:354

10. — Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nci ek) 272:278,355:356

11. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/507; Cumhuriyet Senatosu 1/1255) (Millet Meclisi S. Sayısı : 408; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1634) 278:279, 361:362

12. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/508; Cumhuriyet Senatosu 1/1256) (Millet Meclisi S. Sayısı : 409; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1635) 279:281,357:358,363:364

13. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Ko-

Sayfa

Sayfa

misyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/546; Cumhuriyet Senatosu 2/334) (Millet Meclisi S. Sayısı : 406; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1632) 281:282,359:360

14. — Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/548; Cumhuriyet Sena-

tosu 2/335) (Millet Meclisi S. Sayısı : 407; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1633) 282:283

15. — Aykut Alpergün'ün, özel affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/375) (S. Sayısı : 356) 283:286

16. — İbrahim Recep Ayışık'ın cezasının affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/369) (S. Sayısı : 355) 286:294

17. — Asayişe müessir bâzi fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/80) (S. Sayısı : 123 ve 123 e 1 nci ek) 294:318

I — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Balıkesir Milletvekili İbrahim Aytaç'ın, Parlömanterlerle Hükümet üyeleri arasındaki münasebetler konusundaki demecine Devlet Bakanı Doğan Kitaplı cevap verdi.

Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı,

Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayimizin kurulması maksadiyle Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifi,

Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi,

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde,

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde (S. Sayısı : 389),

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde (S. Sayısı : 390),

Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde ve

Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması haklarındaki kanun tasarıları tekrar açık oya sunuldu ise de, oyların ayrımının birleşim sonunda açıklanan sonuçlarına göre çoğunluğun sağlanamadığı, oylamaların tekrarlanacağı açıklandı.

Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkarlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifinin komisyona iade olunan 2 nci geçici maddesi dışındaki maddeleri kabul olundu.

Asayişe müessir bâzi fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısının 1 nci maddesi üzerinde bir süre görüşüldü.

30 . 7 . 1971 Cuma günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşime saat 18,57 de son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Manisa
Fikret Turhangül	M. Orhan Daut
	Kâtip
	Tunceli
	Kenan Aral

II. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Etibank Kuruluş kanunu tasarısı (1/510) (Enerji ve Tabii Kaynaklar, Maliye ve Plân komisyonlarına)

Teklif

2. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi bâzı ek maddeler ilâve edilmesi ve bâzı geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/551) (Çalışma ve Plân komisyonlarına)

Raporlar

3. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/546; Cumhuriyet Senatosu 2/334) (Millet Meclisi S. Sayısı : 406, Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1632) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971) (GÜNDEME)

4. — Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/548; Cumhuriyet Senatosu 2/335) (Millet Meclisi S. Sayısı : 407; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1633) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971) (GÜNDEME)

5. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/507; Cumhuriyet Senatosu 1/1255) (Millet Meclisi S. Sayısı : 408; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1634) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971) (GÜNDEME)

6. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/508; Cumhuriyet Senatosu 1/1256) (Millet Meclisi S. Sayısı : 409; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1635) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971) (GÜNDEME)

CUMHURİYET SENATOSUNDAN GELEN İŞLER

Teklif

7. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer, Eskişehir Milletvekili İsmet Anı, Çanakkale Milletvekili Zekiye Gülsen ve 10 arkadaş, Cumhuriyet Senatosu Afyon Üyesi Kemal Şenocak, Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mevrure Aksoy ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Eminsuların zararlarının giderilmesi hakkında kanun teklifleri (2/153, 2/214, 2/230, 2/290, 2/300, 2/361) (Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 37 No. lu Geçici Komisyona)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Fikret Turhangil

KÂTİPLER : M. Orhan Daut (Manisa), Kenan Aral (Tunceli)

BAŞKAN — 140 ncı Birleşimi açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

III - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Erzincan Milletvekili Hasan Çetinkaya'nın, Erzincan ilinin eğitim sorunlarına dair gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Sayın Çetinkaya Erzincan ili eğitim meseleleriyle ilgili olarak gündem dışı söz istemişlerdir. Buyurunuz efendim.

HASAN ÇETİNKAYA (Erzincan) — Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; huzuruza, Erzincan ilimizin millî eğitim sorunlarını kısaca izah etmek için çıkmış bulunuyorum.

İleri atılımların temelinde eğitim vardır. Eğitimden yoksun milletler geri kalmışlıktan kendilerini kurtaramamışlardır. Bugün ileri teknolojiye sahip milletler ayı fethetmekte yarış halindedirler. Bizde ise, aya değil, geriye gitmek özlemini duyanlar da vardır. Ulu Atatürk, «Hayatta en hakiki mürşit, ilimdir» buyurmuşlardır. Bugünlerde üzerinde çalışılan ve yakında Meclisimize gelecek Eğitim reformu kanun tasarısının, Atatürk ilkelerine ve Ata'nın çağdaş eğitim düzeni görüşüne uygun olacağına şüphemiz yoktur. Çağdaş eğitim düzeyine erişmemiz, iyi saptanmış eğitim ve öğretimle mümkün olacaktır.

Eğitime karşı büyük ilgi besliyen seçim çevrem Erzincan, diğer komşu Doğu illerine nazaran ilköğretimde ileri hamle içindedir; ilköğretim nisbeti yüzde 42 civarındadır. 583 köyden 150 si hariç, diğer köyleri ilkokula kavuşmuş durumdadır. 1970 sayımına göre, 265 bin nüfusumuz vardır. 1939 depremindeki kayıplara karşı 1945 yılında 25 bin olan merkez nüfusu şimdi 60 bine yaklaşmıştır.

Erzincan'ın 7 ilçesi vardır ve ilçelerin hepsinde de ortaokul açılmıştır. 3 ilçemizde yatılı bölge okulları yapılmıştır. Bu okulların açılmasında daha o zaman halk kendisine düşen katkıda bulunmuş, istisnâk işleri için gerekli ödeneği köyler bizzat sağlamışlardır. Örnek

olarak, Refahiye ilçemizdeki bir okulun istisnâk bedelini 110 köy birleşmek suretiyle gerçekleştirmişlerdir.

Refahiye ve Tercan ilçelerimizde ortaokul açılmış, fakat 400 e yakın öğrenci kapasitesi, lisenin bulunmamasından dolayı, köy çocukları burada okuduktan sonra ileri okullara devam edemeden böylece köylerine beri dönmektedirler. Binbir güçlüklerle ilçe merkezindeki ortaokulda öğrenimlerini yapan bu fedakâr insanlara, daha yukarı derecedeki okullara, yani liselere devam etme imkânı sağlanmalıdır.

Sayın milletvekilleri,

Erzincan 3 ncü Ordu merkezidir. Askerî birliklerin yoğun olduğu bir il olması ve şehirde şeker, iplik, dokuma, ağır bakım fabrikalarının bulunmasından dolayı şehir nüfusu hızla artmaktadır. Civar ilçelerden il merkezine nüfus akımı vardır. Bunun en etken nedeni de, halkımızın eğitime olan ilgisidir. Birkaç seneden beri Erzincan Lisesinin, Türkiye liselerarası bilgi yarışmasında ön plânda bulunduğu hepimizin malûmudur. Lisenin dışında, il merkezinde ticaret ve tarım liseleri, öğretmen okulu, kız ve erkek sanat enstitüleri vardır. Orta öğretimde bu kadar geniş kapasiteye sahip olan ilimizde bir yüksek okul açılması kaçınılmaz hale gelmiştir. Hemen memnuniyetimi belirteyim ki, ilk adım olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi, İktisat ve İşletmecilik Fakültesine bağlı olarak bir şubeyi veya yüksek okulu Erzincan'da açmak için Sayın Bakanlığa öneride bulunmuştur. Yüksek okulun açılması halinde, belediyemizce inşaatı bitmekte olan 2 milyon lira değerindeki tesisler, ilgili kuruluşun emrine hemen verilecektir.

Aldığımız bir habere göre, Atatürk Üniversitesi kendisine bağlı olarak Çukurova'da

tıp fakültesi açmaya karar vermiş ve Bakanlık da bu kararı onaylamıştır. Yüksek öğretimin Anadolu'da yaygın hale gelmesinden sevinç duyarız. Ancak, ilimize çok yakın bulunan Atatürk Üniversitesi çok uzak bir bölgede fakülte açtığına göre, Erzincan'da açacağı okulu daha rahat imkânlarla karşılayabilir.

Sayın Milli Eğitim Bakanımızdan durumun biran önce incelenmesini, Atatürk Üniversitesinin bu husustaki teklifinin onaylanmasıyla Tercan ve Refahiye ilçelerimizde birer lisenin açılmasını diler, Yüce Meclisi saygı ile selâmlarım. (C. H. P. sıralarımdan alkışlar)

2. — *Bingöl Milletvekili Mehmet Bilgin'in, Bingöl depremi ile ilgili son çalışmalar konularında gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Bingöl depremi ve son çalışmalarla ilgili olmak üzere Sayın Bilgin kısa bir konuşma rica etmişlerdir. Buyurun Sayın Bilgin.

MEHMET BİLGİN (Bingöl) — Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri;

Adalet Partisi tarafından Bingöl'deki çalışmalarını yerinde görmek maksadiyle görevlendirildik, Sayın Nakipoğlu ile beraber Bingöl'e giderek çalışmalarını mahallinde gördük.

Bu çalışmalar daha plânlanırken bir ilmi iştişare heyeti toplanmıştı. Sayın Bakanlık bu hususta bilhassa mütehassıs elemanların fikirlerini aldıktan ve gerekli plânları yaptıktan sonra, gayet iyi bir neticeye gitmek ve mükemmel bir Bingöl yaratmak için yerinde çalışmalarını yapmışlardı.

O zaman şunu söylemiştim :

«Adalet Partisi iktidarı zamanında Gediz yapıldı. Çok şeyler söylendi, söyleniyor ve söylecektir.»

Şimdiki iktidar zamanında da Bingöl yapılıyor, çok şeyler söylenebilir, şimdiden Hükümeti ikaz ediyorum. Mukayese ileride yapılacaktır. İşte şimdi o safhaya gelinmiştir. Gediz'de çalışan birçok meslek saliki Bingöl'e gelmiş ve orada hali faaliyettedir. Onlar mukayeseyi yapmaktadırlar. Maalesef bugün mukayese, mevcut Hükümetin lehinde değildir. Fakat bununla beraber yollarda gördüğümüz faaliyeti, bilhassa treylerlerin nakliyatını bizzat müşahede ettik. Bu hazırlık, ileride yine de iyi bir iş hacminin

birden bire ortaya çıkacağına delâlet ediyor. Bu bakımdan ümitliyiz.

Ne yazık ki, bugüne kadar Bingöl'de ve bilhassa Bingöl merkezinde tek bina yapılmamıştır. Birkaç banyo yapılmış, fakat onların da suyu yoktur. Bugün Bingöl'de en büyük dert, sağından, solundan dereler akmasına rağmen, malûmuâllileri olduğu veçhile su derdidir. Değil inşaat için, içmek için dahi su yoktur. Mühendislerin ve bilhassa bu işleri alan kimselerin en büyük dertlerinin su derdi olduğunu bize belirttiler ve bunu iletmemizi de rica ettiler.

Köylerdeki yol faaliyetini, gerek Karayolları ve gerekse YSE bakımından çok olumlu gördük ve bu hususta minnettarız. Bilhassa Bingöl'lülerin teşekkürlerini arz etmekle en zevkli bir vazifeyi ifa ettiğime kaaniyim.

Öğrencilerin durumunu, zamaniyle, yine bu kürsüden yüksek huzurunuzda ifadeye çalışmıştım. Bingöl öğrencilerinin durumu iki kısımda mütalâa edilebilir. Bunlardan biri yüksek tahsil, diğeri de orta tahsildir. Yüksek tahsilin durumu, maalesef «tedbirler alındı», denmesine rağmen, halen meşuk ve muallâktadır, kati bir bilgi almış durumda değiliz. Orta tahsil ise; Bingöl'ün fakir olması dolayısıyla köylerden şehre gelenler ayrı ev tutup geçinecek durumda değillerdir, ancak akraba ve dostlarının yanına sığınmışlardır. Halbuki bugün, o sığındıkları barınaklar da ortadan kaybolmuş durumdadır. Binaenaleyh, Karlhova depreminde olduğu gibi, yine bu öğrencilerin yatılı okullara yerleştirilmeleri icabetmektedir.

Bugün, Sayın İmar ve İskân Bakanı ile konuştuğum zaman, 100 kişilik bir mahal temin edeceğini, bir yurt yaptıracağını va'dettiler, çok minnettar kaldım; bu kürsüden, gerek kendim ve gerekse Bingöl'lüler namına teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Su meselesi Bingöl için bugün çok önem kazanmıştır. Bilhassa bunu ilgililerin dikkat nazarlarına arz etmek isterim.

Bingöl tüccar ve esnafı çok fakirdir, ancak kredilerle geçinebilir. Kredilerin ve bilhassa faizlerin de imkân nisbetinde ertelenmesini ve yeni kredilerin verilmesini ilgili bakanlardan Bingöl'lüler namına rica edeceğim.

Bütün bunlara rağmen, ilk zamandan beri müşahede ettiğim Bakanlıktaki faaliyetler, yap-

tıkları plân ve programlar, kış gelmeden önce bugüne kadar hiçbir binanın başlanmamasına rağmen, yine de yapılacağı ümidini bizde uyardırmıştır ve bu ümitle Bingöl'lüler yaşamaktadırlar. Prefabrik evlerin yetişeceğine katiyetle kaaniyiz, fakat, bunun dışındaki evlerin yetişmesi çok güçtür. Malûmu âlileri olduğu veçhile, Bingöl'de âzami iki aylık bir inşaat mevsimi kalmıştır. Bu inşaat mevsiminde binaların yetiştirilmesi ise çok güç bir hal almıştır. Bütün temennimiz, Hükümetin hassasiyetle eğildiği deprem bölgelerindeki faaliyetlerini daha da artırarak ve biran önce bütün vatandaşları kış gelmeden konutlarına kavuşturmasıdır.

Gerek bakanlıkların ve gerekse ilgililerin yerlerindeki faaliyetlerini gördükten sonra, ümidimiz, hiç olmazsa vatandaşlarımızın kış gelmeden önce barınaklarına kavuşmasıdır. Bunu, Hükümetten ümideden Bingöllüler ise üzüntü, acı ve ıstırap içinde beklemektedirler. Bütün temennimiz, biran önce Bingöllülerin hiç olmazsa konutlarına kavuşturulmasıdır. Hükümetin faaliyetinden bunu bekliyor ve bilhassa çalışmalarını gerek yerinde ve gerekse Bakanlıkta müşahade ettikten sonra, geç kalmasına rağmen, yine de iyi bir sonuca bağlanacağına ve Bingöl'ün asrın icaplarına yakışır tarzda, kanalizasyonu, suyu ve modern tesisatı ile mükemmel bir şehir haline geleceğine kaani olarak hepinizi saygıyla selâmlar, beni dinlediğiniz için teşekkürlerimi sunarım.

3. — *Kayseri Milletvekili Mehmet Yüceler'in, Kooperatifçilik, kooperatifler ve yabancı ülkelere tarım alanından gidecek işçilerin kooperatif üyeleri olmalarına önem verilmesi konularındaki demeci ve Çalışma Bakanı Atılâ Sav'ın cevabı,*

BAŞKAN — Kooperatifçilik ve kooperatifler üzerinde Sayın Yüceler kısa bir görüşme istemiştir.

Buyurun efendim; yalnız kısa olmasını istirham edeceğim.

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Sayın Başkana teşekkür ederim.

Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Yabancı ülkelere 1961 yılından bu yana işçi gönderilmektedir. 1961 ile 1970 yılı sonuna kadar dış ülkelere 396 108 erkek, 84 688 kadın olmak üzere 480 796 aded resmen işçi gönderilmiştir. 1971 yılı içerisinde de 45 139 erkek,

8 222 kadın olmak üzere 53 361 işçi gönderilmiş bulunmaktadır. 1961 yılından bu anakadar 441 247 erkek 92 910 kadın olmak üzere, toplam olarak yurdumuzdan dış ülkelere 534 361 aded işçi gönderilmiş bulunmaktadır.

Dış ülkelere çalışan işçilerimizin sorunlarını koordine etmek amacıyla «Bakanlıklar ve İlgili Kuruluşlararası Komite» adı altında bir kurumun kurulması için Başbakanlıkça Çalışma Bakanlığına 29 . 7 . 1964 te gerekli talimat verilmiştir. Bu talimatla kurulan Komitenin 9 . 9 . 1964 günü yaptığı toplantıda aldığı kararlar arasında, dış ülkelere iş gücü sevkedilmesinde kooperatif kuran köylülere öncelik tanınması projesi kabul edilmiştir. Proje sayesinde, yurt dışında çalışan işçilerimizin yurda dönüşlerinde işsiz kalma gaygusundan kurtulacakları, dışardaki kazançlarından doğacak tasarrufların döviz olarak yurda gireceği bu işçilerimizin yurt içinde üretici duruma gelecekleri, tarım işletme metodlarının iyileşmesi tarımsal endüstrinin gelişmesine yardım edeceği, geleneksel tarım hayatının değişerek pazar ekonomisine dayanan bir tarım düzeyinin yaratılacağı inançları doğmuştur. Bu amaçla durum Komitece Başbakanlığa intikal ettirilmiş, Başbakanlık da projeyi uygun bularak, bu işin yürütülmesini ve koordinatörlüğünü de Köy İşleri Bakanlığının yapmasını 1965 tarihinde bildirmiştir.

Köy İşleri Bakanlığı önce 10 pilot proje alanı ve 12 kooperatif seçmiştir. Daha sonra daha fazla kooperatif ortağı köylünün dış ülkelere gönderilmesini gerçekleştirmek ve bunların tasarrufları ile köy kalkınmasını hedef alan tarımsal projelerin uygulanmasını sağlamak amacıyla, 1966 yılında, 67 ili kapsıyacak şekilde genişletilmiş ve evvelce kontenjan tahsis edilen 12 pilot kooperatife ilâveten 284 kooperatife daha kontenjan ayırmıştır.

Projenin deneme safhası geçirmeden daha fazla genişletilmesi uygun bulunmayarak, Bakanlar Kurulunun 30 . 11 . 1966 tarih ve 6/7413 sayılı Kararı ile, o tarihe kadar 62 ilde kontenjan almış 296 kooperatifin hakkı baki kalmak üzere uygulamadan kaldırılmıştır. 296 kooperatifin peyderpey gönderilen ortaklarından paralar döviz olarak gelmeye başlamış, buna paralel olarak, Köy İşleri Bakanlığı kadro

İmkânları içerisinde kooperatiflerde gerekli etütlere giderek, Devlet Plânlama Teşkilâtı ile mutabık olarak uygun projeler hazırlığına başlamıştır. 1968 yılı sonunda, Bakanlıklararası Alt Komitesince kooperatiflere yapılacak tesislerin mali kaynağının en mühim kısmını temin etmek üzere kontenjanlar her bir kooperatif için 50 ye çıkarılmış ve bu ortaklardan gelecek paranın 340 bin Türk Lirası olması sağlanmıştır. Bu sayede dışardan gelen paraların desteği ile aşağıdaki cetvelde gösterildiği şekilde projeler uygulanması imkânı yaratılmış bulunmaktadır.

1967 yılında 12 proje, 12 kooperatif, 7 770 365 TL. proje sabit yatırım tutarı,

1968 yılında 14 proje, 12 kooperatif, 1 876 335 TL. proje sabit yatırım tutarı,

1969 yılında 73 proje, 68 kooperatif, 21 770 888 TL. proje sabit yatırım tutarı,

1970 yılında 79 proje, 79 kooperatif, 63 392 100 TL. proje sabit yatırım tutarı,

1971 yılında 18 proje, 18 kooperatif, 5 775 700 TL. proje sabit yatırım tutarı olmak üzere 196 proje, 189 kooperatif, 100 584 700 lira proje sabit tutarı.

Yukarıda sözü geçen kooperatiflerin Haziran 1971 sonu itibarıyla yurt dışında 9318 ortağı olup, bu ortakların taahhüdü ettikleri 58 354 000 Türk Lirasına karşılık, 35 086 108 Türk Lirası gelmiştir.

Uygulanan projeler sayesinde, üretici ortaklar ürünlerini bölgelerinde en uygun fiyatla pazarlama imkânlarına kavuşmuşlar ve aynı zamanda ürünlerini işlenmiş olarak da pazara sunma imkânlarını bulmuşlar ve ayrıca kendi yerleşim sahalarında iş istihdamı yaratmışlardır. Böylece projeden beklenen amaç sağlanmaya başlamıştır. Bunu gören ve tesbit eden Devlet Plânlama Teşkilâtı projenin genişletilmesini uygun bulmuş, tarımsal alanda kurulmuş ve kurulacak kooperatifleri, bazı esaslar içinde, öncelik kontenjanından faydalandırmayı yerinde bularak Çalışma ve Köy İşleri Bakanlıkları ile temasa geçmiş, müştereken bir kararname taslağı hazırlayarak Başbakanlığa intikal ettirmiştir. Kararname taslağında, yurt dışından yapılan işçi taleplerinin yüzde 25 inin tarım kooperatiflerine tahsisi öngörülmüştür. Yurt dışından gelen işçi talepleri son yıllarda

100 bin ilâ 130 bin arasında değişmektedir. Buna göre her yıl kooperatiflere 25 ilâ 30 bin kişilik kontenjan tahsisi yapılacaktır. Kooperatif ortağı olarak her yıl 25 ilâ 30 bin işçinin sevkedilmesi büyük bir aşama ve memnuniyet verici bir husustur. Son yıllarda yurt dışına sevkedilen işçilerimizin 60 ilâ 70 bini köylerimizden gitmektedir. Bugünkü tabiiyat içerisinde her ortak 8 000 Türk Lirası taahhüdetmekte ve bunu Mark olarak aylık taksitler halinde 18 ayda tamamlamaktadır. Kararname taslağına göre, her yıl gidecek ortak 200 ilâ 240 milyon Türk Lirası taahhüdedecektir. Eğer tarım alanından gidenlerin tamamı kooperatif ortağı olarak sevkedilirse, 480 ilâ 500 milyon lira taahhüdetmiş olacaklardır. Köy İşleri Bakanlığının bu kooperatiflere uyguladığı projelerin mali portesinin ana kaynağını teşkil eden kooperatif ortağı işçi tasarruflarının asgari 3 misli tutarında bir yatırımın gerçekleştiği rakamlarla görülecektir. Buna göre her yıl köylerden giden işçilerin tamamının kooperatif ortağı olarak gönderilmesinden sağlanacak tasarruflarla, Devlete büyük bir mali külfet yüklenmeden, tarım alanında 1,5 il; 1,7 milyar lira yatırım sağlanacak, bunun sonucu üretim artışı genişleyecek, gerek iç ve gerekse dış pazarlara bizzat üretici ürün ve bunların mamullerini arz etme imkânına kavuşacaktır.

Bu noktadan hareketle, tarım alanından; çalışmak üzere yurt dışına gidenlerin tamamının 1163 sayılı Kanun esaslarına göre kurulmuş ve kurulacak olan kooperatiflere ortak olmak suretiyle sevkedilmesini ve evvelce bu alandan gitmiş olanların da kooperatif ortağı olmalarının teşvik edilmesini kapsıyacak şekilde kararnamenin yeniden düzenlenmesi izah edilen sebepler açısından faydalı olacaktır.

Uzun süreden beri çıkması beklenen bu kararname maalesef bugüne kadar Bakanlar Kurulunda beklemektedir. Bildiğiniz gibi, 296 kooperatifin hakkı baki kalmak üzere bir karar alınmış ve Türkiye'de geniş çapta kurulan kooperatiflerin kuruluşu önlenmiş bulunmaktadır.

Ayrıca, 296 kooperatifin içinde, çalışmayan ve yatırım yapmayı kooperatifler de bulunmaktadır. Halbuki sonradan kurulmuş olan kooperatifler içinde yatırım yapan, gelişen ve

ümit veren kooperatifler vardır. Bu bakımdan bu hakkın bütün kooperatiflere verilmesi kanaatına göre uygun olacaktır. Hattâ kurulmuş olan kooperatifler içinde, işçi kontenjanını alanlar içinde de çalışmayan, yatırım yapmayan verimli olmayan kooperatifler varsa, bu kooperatiflerin elinden de bu kontenjan hakkının alınması icabettir. Bu da faydalı olur kanısındayım.

Muhterem arkadaşlar, Başkanımın vermiş olduğu süreyi suiistimal etmemek üzere kısaca bu konuda şunu belirtmek istiyorum:

Yabancı memleketlere tarım alanından gönderilecek işçilerin mutlaka 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan ve kurulacak olan çok yönlü kooperatiflere ortak olmaları sağlanmalıdır. Bu kooperatiflerin kurulmasının, geliştirilmesinin, projelerin uygulanmasının ve denetiminin, de mutlaka Devlet kanalı ile, özellikle Köy İşleri Bakanlığı tarafından yürütülmesi temin edilmelidir.

Bu Kararnamede doğal olaylarla alakalı olarak gönderilecek işçilerin de, yine kooperatif ortağı olarak gönderilmesinde fayda ummaktayım. Bu konu da, maalesef Bakanlar Kurulunda veya bakanlıklarda tam mânasiyle işlememektedir; nasıl işlediği de etraflı olarak bilinmemektedir. Bu konuda da yeni çıkacak kararnamede esaslar getirilirse faydalı olacağı inancındayım.

Hepinizi saygı ile selâmlarım. (C.H.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Çalışma Bakanı Atılâ Sav, buyurun.

ÇALIŞMA BAKANI ATILÂ SAV — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Sayın Yüceler'in üzerinde durduğu konu önemli olduğu için söz almış bulunuyorum.

Bilindiği üzere, daha önce yurt dışına işçi göndermede başlıca iki öncelik tanınmıştı; bunlardan bir tanesi köy kalkınma kooperatiflerine tanınan önceliklerdi. Ancak, bu öncelikler kısa bir süre içerisinde bâzi kötü niyetli organizatörlerce suiistimal edildiği için, 296 köy kalkınma kooperatifine öncelik hakkı verildikten sonra, Devlet Pânlama Teşkilâtının önerisi ile Hükümetçe uygulama durdurulmuştu. Bâzi kötü uygulamaların ve suiistimallerin iyi müesseseleri soysuzlaştırmaya götürdüğü hep

görülmüştür. Ancak, Hükümet olarak biz, bu türlü suiistimaller nedeni ile müesseselerin özünün kaldırılmasını doğru bulmadığımız için, göreve başlamamızdan kısa bir süre sonra bu meseleyi yeniden ele aldık ve suiistimalleri ortadan kaldırıcı iyi bir uygulamaya kavuşturabilmek için bakanlık arasında ve önce teknisyenler seviyesinde, sonra da bakanlar seviyesinde muhtelif çalışmalar yapıldı. Bu çalışmalar sonucunda hazırlanan bir yönetmelik, Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ilgililerince hazırlandıktan sonra, son defa Devlet Pânlama Teşkilâtı uzmanlarınca gözden geçirildi ve nihai redaksiyonu bakımından Devlet Bakanı Sayın Doğan Kitaplı'ya verildi.

Anayasanın 51 nci maddesindeki; Devletin kooperatifleri teşvik etmesi gerektiği hususundaki hükmünü göz önünde tutan Hükümetimiz, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda belirtilen köy kooperatifleri ve balıkçılık kooperatifleri için bu önceliğin uygulanmasını prensip olarak kabul etti.

Kooperatiflerin yapacakları yatırımların ülkenin ekonomik kalkınmasında bir gerçek değer ve katkısı olması şartı aranıyor. Bunun için de bu kooperatiflerin yapacakları yatırımların üretimi artırıcı ve değerlendirici nitelikte olması ve istirhamı artırıcı kapasitesinin bulunması şartları yer almaktadır ve yatırımların belli bir oranda gerçekleştirilmiş olmasının Köy İşleri Bakanlığı veya ilgili diğer bakanlıklar teknisyenlerince tesbit edilmiş olması keza öngörülmektedir.

Bu koşulları taşıyan yönetmeliğin kısa bir süre içerisinde Bakanlar Kurulunun kararı ile birlikte yayımlanacağını ve yürürlüğe konulacağını umuyoruz. Bu konuda uzun süreden beri kooperatiflerle ilgili olarak çeşitli makamlara müracaatlar yapan ve beklemekte bulunan kooperatifçilerin de ihtiyaçlarının karşılanacağını ve böylece yurt dışına gönderilen işçilerin bir kısmının daha, gerçekten ülke kalkınmasına katkıda bulunacak biçimde yurt dışına gönderilmesinin sağlanmış olacağına inanıyoruz.

Yüce Heyeti saygılarımla selâmlarım efendim.

4. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Osman Olcay'a Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'ın vekillik etmesinin uygun görüldüğüne dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/604)

BAŞKAN — Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına
Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı

Osman Olcay'ın dönüşüne kadar; Dışişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'ın, vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı:

BAŞKAN — Genel Kurulun bilgilerine arz olunmuştur.

IV. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi: 1/487; Cumhuriyet Senatosu: 1/1240) (S. Sayısı: 382)

2. — Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayimizin kurulması maksadıyla Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 45 No.lu Geçici Komisyon raporu (2/462) (S. Sayısı: 354)

3. — Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin, 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi: 2/544; Cumhuriyet Senatosu: 2/333) Millet Meclisi S. Sayısı: 386; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 1620)

4. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi: 1/499; C. Senatosu: 1/1253) (M. Meclisi S. Sayısı: 387; C. Senatosu S. Sayısı: 1621)

5. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde de-

ğişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi: 1/498; C. Senatosu: 1/1249) (M. Meclisi S. Sayısı: 388; C. Senatosu S. Sayısı: 1624)

6. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/496; C. Senatosu: 1/1251) (M. Meclisi S. Sayısı: 389; C. Senatosu S. Sayısı: 1626)

7. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri, (Millet Meclisi: 1/502; Cumhuriyet Senatosu: 1/1250) (Millet Meclisi S. Sayısı: 390; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 1625)

8. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi: 1/501; Cumhuriyet Senatosu: 1/1248) (Millet Meclisi S. Sayısı: 391; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 1622)

9. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuri-

yet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/495; Cumhuriyet Senatosu : 1/1252) (Millet Meclisi S. Sayısı : 392; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1623)

BAŞKAN — Gündemimizde açık oyla ilgili 9 kanun teklif ve tasarısı vardır. Müzakereler

III. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

5. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın, T. B. M. M. üyeliği ile bağdaşmayan işler hakkındaki kanun teklifinin, İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesine göre gündeme alınmasına dair önergesi (2/401, 4/196)

BAŞKAN — İçel Milletvekili sayın Celâl Kargılı tarafından verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

9 . 12 . 1970 tarihinde Başkanlığınıza taktim ettiğim «T. B. M. M. üyeliği ile bağdaşmayan işler» hakkındaki kanun teklifim havale olduğu Anayasa Komisyonunda 7 aydan fazla bir zamandan beri beklemektedir.

İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi gereğince kanun teklifimin Millet Meclisi Gündemine alınmasına karar verilmesini arz ve teklif ederim.

Celâl Kargılı
İçel Milletvekili

BAŞKAN — Takririnizi izah etmek üzere buyurun Sayın Kargılı.

CELÂL KARGILI (İçel) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Gündeme alınması talebiyle İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi gereğince huzuruza getirdiğim; «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işler» hakkındaki kanun teklifimin bir an önce gündeme alınmasının, burada tezhür etmiş bir olayla nedenini anlatacağım.

Muhterem arkadaşlar,

Son yapılan birleşik toplantılardan birinde, bir sayın senatörün yanından geçerken önünde çok kalın bir kitap gördüm; «Her halde büyük bir araştırmaya dalmıştır, araştırma yapıyor» düşüncesiyle yanındaki arkadaşına, «Maşallah, birleşik toplantıda dahi bu kadar kalın bir kitapta araştırma yapıyor, arkadaşınızı tebrik ederim» dedim. Arkadaş bana; «Araştırma

devam ederken, zamandan istifade etmek üzere bunların açık oya arzı hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Gündemimizde mevcut 9 teklif ve tasarının açık oyu; küreler gezdirilmek suretiyle Genel Kurulda yapılacaktır.

yapmıyor; okuduğu tıp kitabıdır, tıp fakültesinde ihtisas yapmaktadır, onun dersine çalışıyor» cevabını verdi.

Muhterem arkadaşlar,

Bu acı ve gerçek olayı isimle tescil edebilir, her türlü vaka ile huzuruza başka örnekleriyle getirebilirim. Düşününüz ki; Yüce Meclisin en önemli meseleleri görüşülürken, bir üye Yüce Meclisin toplantı salonunda ihtisas yaptığı bir fakültenin dersini çalışıyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Anayasamızın 78 ncı maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işler belirtilmiştir. Bu maddede zikredilen yasaklar, Parlâmento üyeliği ile, siyasal iktidarların ilişkisi yönünden değerlendirilmiş bulunmakta ve tadadı bir mahiyet taşımamaktadır.

Geçmiş tecrübelerden alınan dersler sonucunda Kurucu Meclis, bu madde ile; icrayı milletvekilleri ve senatörleri çıkar sağlayarak etkilemek imkânından yoksun kılmak istemiştir. Anayasamızın bu yoldaki sınırlaması tadadî olmayıp sadece belirli bir alanı düzenleme maksadına mâtufl bulunmakta ve bu yönü ile de Parlâmento üyeliği ile bağdaşmayacak işlerin kanun yolu ile düzenlenmesine engel teşkil etmemektedir.

Yasama organları üzerinde görülen ve yapılan etkiler sadece hükümet edenler tarafından değil, daha çok, mevcut sosyal ve ekonomik baskı gruplarınca yönetildiği çağımızda reddedilmeyecek bir gerçektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak içtiğimiz andın önde gelen gereği; sosyal, ekonomik ve siyasal her türlü baskı gruplarıyla ilişkisiz olarak ulusal çıkarlarımızı savunabilmektir. Serbest meslek veya doktorluk, avukatlık gibi âmme görevi niteliğini taşıyan işler dahi yapılsa, bu yoldan bir baskı grupuna üç-

ret ve kazanç ilgisi ile bağılı bulunan bir üyenin vicdanî yönden ve vereceği kararlarda yeterince bağımsız olamayacağı durumlarla karşılaşması her an mümkündür. Özellikle ticari ve malî firmaların temsilciliği biçiminde beliren bir işe sahibolmanın veya kişisel çıkar sağliyan işlerle bizzat meşgul olmanın, kişide taraflsızlık vasfını ve şartını tamamen ortadan kaldıracabileceği elbette inkâr edilmeyecek bir vaktadır.

Kaldı ki, bu endişelerin varidolmadığı kabul edilse dahi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin kendilerini münhasıran yasama görevlerine hasretmeleri, bugün ülkemizin içerisinde bulunduğu türlü koşullar karşısında fiilî bir ihtiyaktır. Ekonomik, sosyal ve siyasal sorunların tam bir çıkmaz içerisinde saplandığı ve siyasal kararların toplumun her katını derinlemesine etkilediği ülkemizde; Parlâmento üyelerinin yasama ve denetim görevleri sadece bir önem taşımamakta, aynı zamanda onlar için bilimsel çalışmalar ve araştırmalar gereğini zorunlu kılmaktadır.

Parlômanterlerin, parlômanterlik sıfatlarını, yasama görevi haricinde sahiboldukları iş ve meslek dalında başarılı ve kazançlı olmak için bir vasıta olarak kullanabilecekleri hususunda endişeler varittir. Böyle bir davranış ise, parlômanterlerle aynı meslek ve iş dalına sahip kişiler arasında; iş alma, iş bulma, iş yapma ve iş bitirme konusunda büyük bir imkân ve fırsat eşitsizliği yaratmakta, çirkin bir adaletsizliğe yol açmaktadır.

Ayrıca, Parlâmento üyelerinin maaşlarının, bugünkü ekonomik bunalım karşısında 10 bin lira civarına çıkarılmış olması Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin artık yasama görevi haricinde kişisel çıkar sağliyan işlerle meşgul olmamaları için yeterli bir sebep olsa gerektir.

Bu durumun yanı sıra teklifimizin kanunlaşması; hak ve adalet ilkesinin kaçınılmaz gereğidir. Devlet memurlarına, memurluktan başka her türlü iş ve çıkar sağliyan imkânlar yasaklanırken, ülkemizin ve toplumun kaderini tâyin etme durumunda olan parlômanterlerin hem bu yasağın dışında tutulmaları ve hem de memurluk haklarının her şartından yararlanmaları hak ve adalet duygusu ile bağdaşmaktadır. Kamu hukukunun temel ilkelerinden

biri olan; kamu personeli arasındaki eşitlik ilkesinin tamamen uygulanması görüşünü, parlômanterlere tanınan bu haklar temelden sarsmış olmaktadır.

Anayasamızın 78 nci maddesinin son fıkrası; «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla gösterilir» demesine rağmen, 1961 den bu yana Meclisler halen bu kanunu çıkarmamış bulunmaktadırlar.

Teklifimiz, parlômanter demokrasinin tarihsel gelişmelerine uygun düşmektedir. Bindiği gibi, klâsik demokrasilerde yasama organı üyelerine tanınan muafiyet ve imtiyazların nedeni onlara kişisel bir ayrıcalık tanımak olmayıp, onların üstün görevlerini gereğince yapabilmeleridir. Günümüzde parlômanterlerin bağımsızlığını sadece siyasal dokunulmazlık açısından ele almamak gerekir. Bu amaç, onları her türlü baskının dışında tutmak içindir.

Milletvekilliği ile ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işler hakkındaki kanun teklifimin amacı; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işleri yapanların üyelik sıfatlarının kaybediliş hususunu önermektedir.

Değerli arkadaşlarım,

Parlômanterlerin maaşlarını düzenliyen hususu tatbik mevkiine koymak için Anayasa değişikliği sağlanırken, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işlerin de hiç olmazsa aynı günde çıkarılmasını gönlümüz temenni ederdi.

Yüce Meclis aylarca önce vermiş olduğumuz bu kanun teklifinin Türk kamu oyunun vicdanında tam mânası ile aksiseda bulunduğuna inanarak, Yüce Meclisin bir an önce gündeme alarak kanunlaşmasını sağlaması konusunda değerli üyelerden oylarımı talebetmek, vicdanî ve kamu oyunun sesini yansıtan bir hak olduğuna inandığımızın ötesinde bu teklifin bir an evvel kanunlaşması için oylarımı müsbet kullanılmıyacak üyenin aramızda bulunmadığına kesinlikle inanmaktayım.

Şayet, kamuoyunun yürekte istediği bu hususun bir an evvel kanunlaşmasını öngören bu kanun teklifinin kanunlaşması sizlerin vereceği «ret» oylarıyla bir müddet daha gecikecek olursa, yine saygı ile karşılayıp sabırla

başka üyelerin veya grupların bu hususu Meclis kürsüsüne getirmelerini bekliyeceğimi ve bu husus gerçekleştiği takdirde kanun teklifimi geri alacağımı ifade etmek isterim. Gönülündeki tek istek, teklif kimin olursa olsun bu hususun bir an evvel kanunlaşmasının temennisidir. Bir an evvel kanunlaşmasının temennisi; demokrasimizin ve hakla güven, inanç ve saygımızın bir de belirtisi olacaktır.

Yüce Meclise derin saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Başkanlık olarak bir hususu açıklamakta fayda umuyorum senatör ve milletvekillerinin yapamayacağı işler hakkında Partilerarası Komisyon teşekkül etmiş ve çalışmasına devam etmektedir.

Arz ederim.

Sayın Fuat Avcı, buyurun.

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AVCI (Denizli) — Sayın milletvekilleri,

İçel Milletvekili Sayın Celâl Kargılı tarafından verilmiş olup 9 . 12 . 1970 tarihinde Komisyonumuza gelmiş bulunan; «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işler hakkındaki kanun teklifi» Komisyonumuzda bir ara müzakere olunmuş, işin ehemmiyetine hinaen bu husus, bilâhara teşekkül etmiş olan Partilerarası Komisyona havale edilmiştir.

Esasen biraz evvel Sayın Başkanımızın da izah ettiği gibi, bu hususta Meclis Başkanlığının, muhtelif demokratik memleketlerde, meselâ bu meyanda, Fransa, Belçika, İngiltere ve Batı Almanya'daki parlömanterlerin hangi işlerle meşgul olup olamayacaklarına dair olan kanunlar tercüme ettirilerek milletvekillerin gözlerine atılmış bulunmaktadır. Kanaatimizce, dağıtılmış bulunan bu tercüme eserler Sayın Kargılı'nın da gözüne atılmış bulunmaktadır. Binaenaleyh, burada Sayın Kargılı'nın, teklifine gösterilen ehemmiyete teşekkül ile biran evvel bahis mevzu Komisyonun çalışmalarının en iyi şekilde neticelendirilmesi temenni edilmek ictiza ederken, İctüzüğün 36 ncı maddesi gereğince 45 günde Anayasa Komisyonunda konuşulmadı» diye konuyu Umumi Heyete getirmesini teklifi ile tenakuz teşkil eder mahiyette görmekteyiz.

Bu bakımdan, bahis mevzuu Partilerarası Komisyonunda neticelendirilmek üzere bulunan bu teklif hakkında verilmiş bulunan Sayın Kargılı'nın önergesinin reddi yolunda oy kullanmanızı istirham ederim.

Saygılarımla.

HAMDİ HAMAMCIOĞLU (Afyon Karahisar) — Ben de söz istiyorum.

BAŞKAN — Komisyon adına konuşular efendim; tartışma açmadım.

HAMDİ HAMAMCIOĞLU (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan, beyefendi 1970 deki özel Komisyondan bahsettiler. Bendeniz yeni kurulan Partilerarası Komisyon adına konuşmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun, efendim.

HAMDİ HAMAMCIOĞLU (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım :

Naçiz arkadaşınız da; kurulan Partilerarası Komisyonunda bir üye olarak çalışmaktadır. Hemen şunu peşinen arz etmek isterim ki, Komisyon, Sayın Meclis Başkanımızın da sık sık bizimle beraber bulunması suretiyle irşatlarından istifade etmek kaydıyla ciddi olarak çalışmaktadır.

Anayasamızın 78 nci maddesinin son fıkrasına göre parlömanterlerin ifa edememesi gereken görevleri tartışırken, işin pek o kadar kolay olmadığı sonucuna vardık. Bir avukatı meslekten men etmek mümkün, bir doktoru men etmek mümkün; ama Ankara'da oturup da ticarethanesi olanı nasıl men edeceksiniz?..

HÜSAMETTİN BAŞER (Nevşehir) — Ben ederim.

HAMDİ HAMAMCIOĞLU (Devamla) — Siz de konuşursunuz.

BAŞKAN — Sayın Başer, bulunduğunuz yerden müdahale etmeyin, Sayın Hamamcıoğlu Komisyon çalışmalarından bahsediyorlar.

HAMDİ HAMAMCIOĞLU (Devamla) — Efendim, bir mütaahhit mühendisin hassaten özel sektör için yaptığı taahhütleri nasıl tasfiye edeceğiz?..

Peşin olarak arz edeyim, «Bunları men etmeyelim» diye, Komisyon peşin bir fikirle dolu değildir. Bunları, bünyemize en iyi uyacak şekilde halletmek çabası içerisindeyiz. Komisyon her hafta toplanmak suretiyle ciddi tetkikler safhasındadır. Bu itibarla hâdisenin önemini peşinen kabul etmiş olmakla beraber, Komisyonun çalışmalarının daha müspet neticelere varması-

nı temin bakımından, önerenin münhasıran bu noktadan reddine karar verilmesini istirham ediyorum.

Teşekkür ederim, efendim.

BAŞKAN — Sayın Celâl Kargılı'nın önergesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

IV - GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devam)

10. — *Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nci ek)*

BAŞKAN — Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifinin görüşmesine başlıyoruz. Komisyon ve Hükümet yerini alsınlar, efendim...

Geçici 2 nci maddenin müzakeresi esnasında Sayın Başer, Sayın Asutay ve Sayın Reşit Ülker tarafından verilmiş takrirler okunmuş, bu esnada Komisyon maddeyi geriye almıştı. Madde Komisyonca yeniden tedvin edilmiştir, okutuyorum :

«Geçici madde 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 45 yaşını geçmiş bulunan erkek sigortalılarla, 40 yaşını geçmiş kadın sigortalılardan, erkek iseler 60, kadın iseler 55 yaşını doldurmuş olmakla beraber, 15 tam yıl üzerinden sigorta primi ödemeyenler :

a) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce en az on yıldan beri her hangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalıştıklarını belgelemek,

b) En az beş tam yıl sigorta primi ödemek, Şartıyla, onbeş tam yıl prim ödemiş olanlar gibi yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

Ancak, bu kimseler 50 nci maddede gösterilen basamaklardan en çok sekizinci veya daha küçük miktarlara karşılık olan basamakların birinden prim ödemeye başlayabilirler.

10 yıllık eski çalışma süresi, bu kanunun uygulanmasına geçildiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde meslek kuruluşları veya vergi dairelerinde verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile tesbit edildiği takdirde, gerek

sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.»

BAŞKAN — Yeniden tedvin edilen metin Genel Kurulun bilgilerine arz edilmiştir. Sayın Asutay, bu metne rağmen takririnizi muameleye koyayım mı?..

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Komisyon metnine iştirak ediyorum.

BAŞKAN — İştirak ediyorsunuz... Sayın Asutay, yeni metnin kendi takriri kapsamı içinde bulunduğunu, bu sebeple takrirlerini geri aldıklarını ifade ediyorlar.

Sayın Reşit Ülker?..

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Zaten takririn hükmü kalmadı. Takrimimde Komisyona gitsin diyordum, gitti ve gereği yapıldı.

BAŞKAN — Komisyona gitmiştir, gereği yapılmıştır; bu sebeple Sayın Ülker takrirlerini geri aldıklarını ifade ediyorlar.

Sayın Başer?

HÜSAMETTİN BAŞER (Nevşehir) — Komisyona iştirak ediyorum.

BAŞKAN — Komisyon takririnizin şümülü içinde metni tedvin etmiştir, bu sebeple takririnizi geri alıyorsunuz.

Yeni tedvin edilen madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok.

Geçici madde 2 yi tadil edilmiş şekli ile oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 84. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde Millî Güven Partisi Grubu adına Sayın İhsan Kabadayı, lehinde buyurun.

M. G. P. GRUPU ADINA İHSAN KABADA-YI (Konya) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Huzuruza gelmiş olan ve kanunlaşmak üzere bulunan bu kanun teklifi, Anayasamızın sosyal Devlet, sosyal güvenlik ve sosyal adalet ilkelerini geniş çapta kapsayacak olan ve tahakkuk ettirecek olan bir kanun teklifidir. Anayasamızın 48 nci maddesi herkese sosyal güvenlik hakkı tanır. Vatandaşların bu haktan faydalanması için de örgüt kurma ve kurdurma ödevini Devlete vermiştir. Halen bu vazifeyi geniş çapta Sosyal Sigortalar Kurumu yapmaktadır. Ancak, bu Kurumca uygulanmakta olan 506 sayılı Kanun, tarım kesimi dışında kalan hizmet akdi ile işveren tarafından çalıştırılan kimseleri kapsamaktadır.

Ayrıca, memur sayılanların sosyal güvenlikleri de 5434, 657 ve 1327 sayılı kanunlarla kurulan sandıkları tarafından sağlanmaktadır. Bu durumda tarım kesiminde çalışanlarla serbest meslek erbabı halen hiçbir sosyal güvenlik hakkına sahip bulunmamaktadır. Çeşitli kanunlarla örgütlenmiş bulunan doktor, mühendis, sanayici, tüccar, esnaf, sanatkâr gibi serbest meslek erbabının sayıları hakkında kesin bir bilgimiz olmamakla beraber tahminler odur ki, 3 milyon geçmektedir.

506 sayılı Kanun ile çalıştırılan tekmiil işçilerin hizmet akdine göre sosyal güvenliği sağlanmıştır; fakat esas iş sahiplerinin, yani işverenlerin bu haktan yoksun olduğu bir vâkıdır.

1969 yılı sonu itibariyle sosyal güvenlikten yararlananların miktarının aktif nüfusa göre oranı % 13,2 dir. Bu oran memleketimizin nüfusuna göre çok düşük, ileri memleketlere göre de çok geridir.

Anayasamızın 48 nci maddesinin emredici hükmü karşısında, bu grubun da sosyal güvenliğe kavuşturulması bir zarurettir; yani bir işverene bağlı olmaksızın çalışanların topluluk sigortası yolu ile çeşitli sigorta kollarına girmesine imkân bahşetmek gerekmektedir. Ancak, bu kabül sigortalama ilgilinin isteğine kaldığı için, bugüne kadar maalesef rağbet bulmuş, geniş bir tabana yayılmış değildir. Sosyal güvenlik kişileri için bir hak olduğu kadar, kaçınılması mümkün olmıyan bir yükümlülüktür ve çağdaş uygarlığın da gereklerindedir. Bu nedenle serbest mes-

lek erbabının da şimdilik hiç değilse uzun vâdede sigorta kolu olan mâlûllük, yaşlılık, ölüm sigortalarına zorunlu olarak tabi tutulması uygun olacaktır. Bu açıdan hareketle, serbest meslek sahiplerinin özel durumları ve topluluk sigortasının arzu edileni sağlayamaması yeni bir sosyal güvenlik müessesesinin kurulması yoluna gidilmesini zorunlu kılmaktadır.

İşte, huzuruza gelmiş bulunan ve Heyeti Umumiyenizin tasvibi ile kanunlaşacak olan bu teklif; bu maksatları sağlayacak ve bu suretle de serbest meslek erbabının uzun vâdeli sosyal güvenliklerini sağlayacak ve bu görevi de yerine getirecek olan bir örgütü gerçekleştirecek bir tekliftir.

Millî Güven Partisi Grubu olarak, bu kanunu getiren arkadaşına, Hükümete teşekkürlerimizi bildirirken, içimizde sızlayan bir yarayı ve kanun içindeki bâzi noksanlıkları da söylemeden geçemiyeceğim.

Bu kanun arzu edilen şekilde Devlet garantisinden yoksundur. Bu yoksunlukla birçok pünuzleri ve zayıf tarafları bulunduğundan, gelecekteki işleyişinden bâzi endişelerimiz vardır. Devlet garantisi kifayetsizdir, daha güçlü ve kuvvetli hale getirilmeliydi.

Bu meyanda serbest meslek erbabını sosyal güvenliğe kavuştururken, tarım işçilerinin bugüne kadar ihmale uğraması sebebi ile, hiç olmazsa bu kanuna paralel bir kanunun da aynı maksatla getirilmesini Millî Güven Partisi Grubu olarak beklerdik.

Anadolu'da sık gezen ve dolaşan bir arkadaşımız olarak tarım işçilerinin durumunu yakinen bilmekteyim; halkikaten perişandırlar. Yazın sıcağında pişen, kışın soğuşunda kavrulan, çalışma saati âdeta olmıyan, horoz ile kalkıp iş başına giden, horoz ile yatan bu insanların ömrünü verirken arzu edilen bir sosyal güvenlikten mahrum olması, Millî Güven Partisi Grubunun ciddi ıstıraplarındandır.

Bir kez tarım işçilerinden birisi bana şöyle demişti; «Kabadayı, sıkıntılarımız o kadar büyüktür ki, evimize dahi biz âdeta hırsızlama girip, çıkıyoruz.» Ben onun kullandığı daha açık tâbiri huzurlarımızda kullanmıyacağım; halkikaten bu tâbir beni etkiledi: «Çalıştığımız, yorulduğumuz bir tarafa, saatle mukayyet olmadığımız bir tarafa, yakın çevre-

de evi olanların dahi evine gidip gelmesi ancak hırsızlama yollarla mümkün oluyor.» dedi.

Bu kadar ıstırapla dolu olan bu kesimin de bir an evvel sosyal güvenlik hakkına kavuşturulmasını ve bu yolda hazırlanan bir kanunun süratle Meclise sevk edilmesini arzu etmekteyiz.

Noksan olarak gördüğümüz ikinci husus da şudur:

Yenilikler ve reformlarla ilgili kanunlar ilk gelişte küttelelerce dirence mâruz kalırlar. Dünyanın bütün cemiyetlerinde yenilik taşıyan kanunlar böylece mukavemetle karşılaşmışlardır. Bu mukavemeti azaltmak, kanunları amacına götürmek için mukavemeti kırıcı, vatandaşı bu kanuna alıştıracı, sevdirci hükümler getirmek lâzımdır.

Millî Güven Partisi Grubu olarak kanımız odur ki, kanunun bâzı maddelerindeki müeyyideler serbest meslek erbabını, bilhassa kasabalar ve kazalardaki küçük sanat erbabını bu kanuna karşı yıldırıcı, kontur duygulara mukavemete sevk edici hükümlerle, müeyyidelerle doludur. O cezai müeyyidelerin biz ağır olduğu kanısındayız. Bu sektöre girecek kişilerin bu kanuna seve seve girmesi için ağır hükümlerin daha yumuşak ölçülere bağlı olması yararlı olacaktır. Halbuki son maddelerde müeyyidelerle dolu kısımlar rijittir, buna alışmamış olan kütteleleri alıştırmaya kadar, kanunun, korkarım ki tatbikatta aksayan tarafı ve kütle tarafından dirençle karşılanan tarafları olacaktır.

Bütün bunlarla beraber hiç yoktan iyidir. En iyi kanun dahi tatbikatta kötü ellere düşerse kötü neticeler verir, noksan kanunlar iyi ellerde mükemmeliyetle hedefine varır. Temenni ederiz ki, memlekete ve millete bu kanun tatbikatta iyi niyetle kütleyle anlatılsın; kısa bir sürede bu 3 milyona varan kütleyle bağrına almak suretiyle yaşlılık, mâlûllük gibi hallerde şifa verici ahkâmı ve hizmetleri getirmiş olsun.

Bu kanunun memlekete millete hayırlı olmasını ve işçi kesimi için de biran evvel arzu edilen kanunun sevk edilmesini temenni eder. Kanun hakkında Millî Güven Partisi Grubu olarak müspet oy kullanacağımızı arz ederiz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN — Kanunun tümü üzerinde Sayın Rifki Danişman, buyurunuz efendim.

Ayrıca oyunu belirtmek üzere Sayın Asutay ile Sayın Çetinkaya söz istemiştir, onlara da söz vereceğim.

RIFKI DANIŞMAN (Erzurum) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Ekonomik ve sosyal hayatımızda önemli bir boşluğu dolduran çok değerli bir kanunu kabul etmiş bulunuyoruz.

Bu kanun, ekonomik hayatımızın büyük bir kütlelerini teşkil eden önemli bir kesimin men-suplarına bir derlenip toparlanma, bir güçlenme kazandıracaktır.

Kanunun ilgili maddelerinde, hatırlıyacağınız gibi, esnaf ve sanatkârın işletme ve sosyal yaşantısının güçlenmesi derpiş edilmiştir ve bu kanunla bu sınıf yepyeni bir istikamet kazancaktır.

Ancak, kanunun tatbikatında özel bir ihtimam gerekiyor kanaatindeyiz. Bu hususları kısaca arz etmekte fayda mütalâa etmekteyim.

Bunlardan birincisi; esnaf ve sanatkârların ve bu kanunun şümülüne giren diğer meslek erbabının çok sıhhatli ve iyi bir envanterinin yapılması zarureti vardır. Bu envanter, bu Kurumun yaşaması ve derpiş etmiş olduğu sosyal güvenliğin istikbaliinde teminatlî ve istikrarlı olabilmesi için zaruridir. Bütün yönleriyle bu kanunun şümülüne giren kişilerin, teknik bir hesap yapabilmek için, çok sıhhatli bir envanterini çıkarma zarureti vardır. Esasen kanun böyle bir görevi kuruma tahmil etmiştir. Kurum işe başlar başlamaz birinci plânda bu hususu önemle ele almalıdır.

Diğer bir husus; kurulacak teşkilâtın çok sıhhatli ve iyi bir incelemeden sonra meydana getirilmesidir. Türkiye’de, çok kere iyi etüde dayanmadan ve teşkilâtın göreceği görevlerin çeşitliliği nazarı dikkate alınmadan, yurt sathındaki şümülü dikkate alınmadan teşkilâtlar kurulmaktadır ve ileride bu anormal şekilde gelişen teşkilâtları daraltmak ve normal seviyeye indirmek de mümkün olamamaktadır. Bu itibarla, teşkilât kurulurken çok dikkatli ve sıhhatli bir kuruluş meydana getirilmelidir.

Diğer önemli bir husus : Bu kanunun iyi tatbik edilebilmesi, güç kazanması ve beklenen sonuçları elde edebilmek için kanun şümülü-

ne giren kişilere kanunun amacı çok iyi anlatılmalıdır; Kanunun istikbalde mensuplarına temin edeceği menfaatler âriz amik ifade edilmelidir, benimsetilmelidir ve kanun şümulüne giren esnafın Kuruma yardımcı olmaları ve her hususta idare ile işbirliği, elbirliği yapmaları hususu her görevli kişi tarafından ve hattâ parlömanterler tarafından anlatılmalı ve öğretilmelidir. Kurumun başlangıçta sıhhatli ve sağlam olarak kurulması temin edilmelidir.

Kabul buyurulan bu kanunun Türk ekonomik ve sosyal hayatında önemli yer tutan Türk esnafı ve serbest meslek mensupları için hayırlı ve uğurlu olmasını diler, cümlemenizi saygıyla selâmlarım.

BAŞKAN — Sayın Asutay, müspet oyunu mu izah edeceksiniz?

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Müstenkif kalacağımı izah edeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Anayasamızın 48 nci maddesi, «Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir, bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak, kurdurmak Devletin görevlerindedir» hükmiyle vatandaşlarımızın yarınlarının teminat altına alınmasını zaruri kılmıştır.

1961 Anayasasından çok evvel, ta 1946 da işçilerin ve memurların bugününü, yarını teminat altına alan kanunlar getirilmiş, daha sonraları Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu ile mensuplarımızın ilâve hak ve menfaatleri de sağlanmıştır. En son 657 sayılı Kanunun tadili ile memurların da tüm unutulmuş hakları bir teminat altına alınmıştır.

Topluluk sigortasına girmeleri zorunlu kılınan 1136 sayılı Kanunla avukatların ihtiyarlık, mâlûllük halleri garanti altına alınmıştır.

İstatistiklere göre, sigortalı işçiler ve memurların yekûnu 2 ilâ 2,5 milyon kadardır. Bunların eş ve çocukları nazarı dikkate alırsa, bu, 6 ilâ 7 milyon kadar oluyor. 40 milyona yaklaşan nüfusumuzda 6 - 7 milyon ancak nüfusumuzun % 22 sini teşkil eder. Anayasa, «Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir» diyor. Bugüne kadar, yani 10 yıldır biz Anayasamızın bu hükmünü görmemezlikten gelmişiz. Nitekim, sonuca varan kanunun müzakeresinde, tarım

inde çalışan kişilerin de henüz teminat altına alınmayışından yakınıldı.

Anayasamızın yalnız bu maddesi mi nazarı dikkate alınmamış? Hayır. Detayına girmekle zamanınızı almak istemiyorum.

Sayın milletvekilleri;

Bir yandan Anayasamızın 48 nci maddesi, diğer yandan demokratik rejimi kökleştirmek bu rejim içinde memleketimizi sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda lâıyk olduğu düzeye kavuşturmak için uygulanan kalkınma plân ve programlarının öngördüğü sosyal adalet ilkeleriyle bağdaşan haklı bir gelişmeyi sağlama amacı şimdi müzakeresini yaptığımız kanunda sağlanmış değildir.

506 sayılı Kanunda yeterli bulan tüm koruyucu hakları bu kanun maalesef getirmemiştir. Bu kanunla ne getirilmiştir?. Kadın 55, erkek 60 yaşına girerse emekli olacak. Hastalık ve kaza bu kanunda düşünülmemiştir. Meslek hastalığı, kaza hallerinde çalışmadığı günler, aylar, yıllar için sigortalıya el uzatılmamıştır. Tüccar, sanayici, odalar, borsalar, mimar ve mühendisler için bir diyeceğimiz yok; ama yevmîn, cedit, rızkın cedit olanlar, yani günlük kazancı ile ancak geçinebilen küçük esnaf için ne getirmişiz? Yüce Meclise takdim edilmiş olan kademelerde Meclis dar gelirli hallerin durumunu düşünmüş ve 400 liralık bir kademe getirmiştir. Bu 400 liralık kademeyi seçen esnafın hali ne olacaktır.

Hemen söyliyelim ki, hastası olursa, Allah esirgesin kendisi hastalanırsa yine merde ve namerde muhtacolacaktır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 nci maddesinde derpiş edilen topluluk sigortası veya kanunda yapılacak küçük bir değişiklikle, müzakeresi sona eren kanunun kapsamına girenler 506 sayılı Kanundan ve kanunun her dalından faydalandırılabilirlerdir. Şöyle ki, kuruluş ve yönetim için sarfı zaruri olan giderlerden de büyük bir tasarruf olurdu. Böylece dar gelirli kimselerin her türlü ihtiyaçları; bakımı, ilâcı temin edilmiş aile efradı da tedavi edilebilir hale getirilmiş olurdu.

Sayın milletvekilleri;

Esnaf ve sanatkârlar çalışmayacak yaşa gelinceye kadar icrai faaliyette bulunmamaktadırlar. Bu yaş, işçilerin çalışma yaşının üstün-

dedir. Bu sebeple kanun tasarısında ihtiyarlık yaşının kadınlarda 55, erkeklerde 60 olarak dikkate alındığı iddia edilebilir. Bu husus 506 sayılı Kanundan çok daha geridir. 506 sayılı Kanunda bu nisbet kadınlarda 50, erkeklerde ise 55 yaş olarak nazarı dikkate alınmıştır. Ayrıca, 506 sayılı Kanunda 25 yıl içinde 5 000 gün prim ödemiş olanlar ihtiyarlık aylığına hak kazanmaktadırlar. Erken ihtiyarlama, mâlûllük, çalışamaz durumda oldukları tesbit edilenlerden 1 200 günlük prim ödiyenler tüm haklardan istifade eder hale gelmişlerdir.

Sayın milletvekilleri;

Esnaf, küçük esnaf ve sanatkârların, bir süre için hastalığı halinde geçici iş göremezlik ödeneğine ihtiyaçları olmayacağı da iddia edilebilir, ama ya günlük kazancı çok zaruri ihtiyacını karşılamaya yetmeyecek dar gelirli için söyleyecek söz var mıdır?

Sayın arkadaşlarım;

Yıllardır tüm yardım ve teminattan mahrum olan esnaf ve sanatkârların, serbest meslek mensuplarının yarınlarını teminat altına alacak bir kanun teklifini getiren ve ısrarla çıkması için bunun mücadelesini yapan Sayın Kasım Önadım'a teşekkür ediyorum. Ancak, müsamahalarına sığınarak şunu da diyorum ki; müstakil olarak getirilen bu kanunun yerine mevcut mer'i 506 sayılı Kanunun 78 nci maddesinden istifade ettirilerek tüm bu kapsamdaki kişileri himaye altına almış olsaydık çok daha yeterli bir sonuç almış olurduk.

506 sayılı Kanunla sağlananları yok edecek hükümleri getiren bu teklifle benim birlik olmama imkân yoktu. Şunu söylemek istiyorum ki, esnaf ve sanatkârların 506 sayılı Kanundan istifade etmeleri mümkündür.

Sayın milletvekilleri;

Muhtelif sandıklar kurulmuştur. Bu sandıklar müntesiplerine yeterli yardımı yapamadıkları için feshedilmişler ve ondan sonra iflâs eder halde Sosyal Sigortalar Kurumuna aktarılmışlardır. Bu kuruluşun istikbalinin bu duruma düşmeyeceği yeterli daha iyi yürütüleceği inancı içindeyim.

Meclise geldiğim günden bugüne dek tüm kanunlarda hep belirli oy kullanmışımdır; «evet» demişimdir, «hayır» demişimdir; ama bu kanuna ne «evet» diyebiliyorum, ne de «hayır» diyebiliyorum. Onun için Anayasanın istediği

yeterli bir teminatı getirmiyen bu kanuna ben maalesef - bundan sonra olmayacak zannediyorum - yeşil oy kullanacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Çetinkaya, siz müsbet oyunuzu mu belirteceksiniz?

HASAN ÇETİNKAYA (Erzincan) — Lehinde konuşacağım.

BAŞKAN — Ama kısa ve veciz olacak, yani Sayın Asutay gibi..

SALİH AYGÜN (Amasya) — Ben grup adına söz istemişim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, biliyorsunuz bir kanun tasarısında lehte ve aleyhte olmak üzere ikişer kişiye, oyunun rengini belli etmek üzere de ikişer kişiye söz verilir. Sayın Asutay müstenkif oyunu beyan ettiği için size de söz vereceğim.

HASAN ÇETİNKAYA (Erzincan) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Senelerden beri çıkması arzu edilen Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu Kanunu, yani Esnaf ve Sanatkârlar Kurumu Kanunu Yüce Meclisimizde tamamlanmış bulunmaktadır. Bu kanun yürürlüğe girdiği anda tahminen 400 bin, daha sonraki senelerde 1,5 milyon serbest meslek sahibi ve sanatkârı sosyal güvenliğe kavuşturmuş olacaktır. 1961 Anayasamızın 48 nci maddesinin öngördüğü ilke bu suretle gerçekleşmiş oluyor.

Kanun esnafa, serbest meslek sahibine sosyal güvenlik tedbirleri getirmekte ve kendi kaderine terk edilen bu kesimdeki vatandaşları hastalıkta, ihtiyarlıkta ve işsiz kaldığında, mâlûl hale geldiğinde sefaletle baş başa bırakmamak suretiyle en sağlam garantiyi getirmiş oluyor.

Kurumun, uygulanacağı sigorta gereği, kâr amacı gütmeyen, özerkliği bulunan tüzel kişilikte bir Devlet kuruluşu olması ve Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabi tutulması bir teminattır. Muhasebeyi Umumiye ve 2490 sayılı kanunların kapsamının dışında tutulması sebebiyle, Kurumun yapacağı işlerin daha süratli bir tempoyla yürütüleceğine inancım vardır.

BAG-KUR'a üye olanların işletme ve konut kredisinin uzun vade ve düşük faizle sağlanacağına, gelecekte daha çok esnafı kapsamına

alacağına ve dev bir kuruluş haline geleceğine inanıyorum.

Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, insan mutluluğunun, insanca bir toplum düzeninin ve sıhhatli kalkınmanın gereğini yerine getirmiş bulunmakla, sağladığı sosyal güvenlik düzeyiyle Türk toplumunda daha çok birlik ve dayanışmayı getirmiş olmakla; şimdiye kadar sanatlarını icra ederken yarınlarına güvenle bakmayanlara umut ışığı getireceğine inanarak oyu mu lehte kullanacağım.

Kanunun, esnaf ve sanatkârlarla, gece gündüz demeden çalışan nakliyecilere, şoförlere, bağımsız çalışanlara hayırlı olmasını diliyorum.

Bu kanunun hazırlanmasında hizmeti geçenlere teşekkür eder, Yüce Meclisi saygıyla selâmlarım.

BAŞKAN — Sayın Aygün, oyunuzun rengini belli etmek üzere buyurun.

SALİH AYGÜN (Amasya) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Anayasamızın 48 nci maddesi «Sosyal Güvenlik» başlığı altında «Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak Devletin ödevlerindedir.» demek suretiyle, Türk Milletinin sosyal hayatında, dünyadaki sosyal güvenlik uygulamalarına paralel, milli bünyemize uygun müesseseler kurulmasını emredici bir hükme bağlamıştır. Her ne kadar bu kanunla sosyal güvenlik sisteminde vahdet ilkesi dışına çıkmışsa da, bunun bu iş için zaruret olduğuna inanıyoruz.

506 sayılı Kanunla bütün yurttaki tek işçi çalıştıran işyerleri İş Kanunu kapsamına girmiş, işçinin sosyal güvenliği sağlanmış olmasına rağmen, iş sahibi olan büyük bir grupun bugüne kadar bu haktan yoksun kalmış olması işçi ve işveren arasında huzursuzluğun kaynağı olmuştur.

İşyerlerinde işçi çalıştırmayan esnaf, sanatkâr ve tüccar da istikbal endişesi içinde sosyal güvenlikli mahrum bulunmaktaydı. Bu kanunla sosyal teminat bakımından büyük bir boşluk doldurulmuş, toplumun bel kemiğini teşkil eden orta sınıf huzura kavuşmuş bulunmaktadır.

Hak, hak sahibine verilmiş, şimdi kaçınılmaması mümkün olmayan vecibeler başlamıştır.

Bu kanun kapsamına giren her esnaf, sanatkâr ve tüccarın bu imkânı en iyi şekilde değerlendireceğinden şüphemiz yoktur. Kuruluşa çok dikkat etmemiz lâzımdır. Adama iş değil, işe adam zihniyetiyle hareketle, bu müesseseyi mülâk surette sağlam temellere oturtmak gerekir. İlgililerin bu konuya eğileceğinden şüphemiz yoktur.

Kanunda noksan kısımlar vardır; ağır hükümler de mevcuttur. Bilhassa hastalık konuları üzerinde, kuruluşla çalışmalara başlamak, bunun kanun şumulüne alınması müddetini kısaltmakta fayda mülâhaza ediyoruz. Ağır hükümlerin tatbik edilmeyeceğine inanıyor, bunları yeni kurulan bir müessesenin muharrik kuvveti sayıyoruz.

Çok değerli arkadaşlarım,

Bu kanun Meclisimizin en güzel eserlerinden biri olarak Türk sosyal hayatında yerini alacaktır. Yıllarca bu dâvaya kendini vakfeden arkadaşlarımızdan birisi olan kanun teklifçisi Bursa Milletvekili Kasım Önadım'a, bu kanunu hazırlamasında emeği geçen, fikir katkısı bulunan parlömenter arkadaşlarıma ve Parlamento dışı ilgililere, kanunu benimseyen Hükümetlere teşekkürlerimi arz eder; bu kanun kapsamına girerek sigortalanacak, istikballeri teminat altına alınacak olan bütün vatandaşlarıma ve büyük Türk Milletine hayırlı olmasını diler Yüce Meclisi saygıyla selâmlarım.

BAŞKAN — Teklif sahibi ve Geçici Komisyon Sözcüsü Sayın Kasım Önadım teşekkür mahiyetinde söz istemiştir. Buyurun efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ KASIM ÖNADIM (Bursa) — Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım;

Benden evvel konuşan değerli arkadaşlarım kanunun neler getirdiğini, kapsam sahasını geniş geniş izah ettiler. Ben bunlar üzerinde duracak değilim.

Dörtbuçuk sene evvelki bir fikrin, bir düşünme tarzının Meclisimizce kanun haline getirilmesinin sevinci içinde olduğumu söylemek istiyorum. Bu güzel eser Türkiye Büyük Millet Meclisinin eseridir. Bundan istifade edecek milyonlar vardır.

Bu teklifin bu şekilde güzel bir hale gelmesinde emeği geçen Geçici Komisyon Başkanı ve üyelerine, Çalışma Bakanına, Sosyal Sigortalar

Kurumu teknisyenlerine ve Yüce Heyetinizde bu kanun hakkında mütalâada bulunan, değişiklik önergesi veren, kabul eden değerli üyelere; Yüce Meclisin muhterem üyelerinin hepsine teşekkür ediyor, kanun teklifi Cumhuriyet Senatosundan da geçtikten sonra kanunlaşınca memleketimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Çalışma Bakanı da teşekkür mahiyetinde söz istemektedirler. Buyurunuz efendim.

ÇALIŞMA BAKANI ATILÂ SAV — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Yüce Meclisçe kabul edilen bu teklif, sosyal güvenlik alanında büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Yaklaşık olarak üç milyon çalışmanı kapsamına alacak olan bu Kurum, malik olacağı büyük varlıkla ülkemizin sosyal ve ekonomik hayatında da büyük bir rol oynayacaktır.

Sosyal güvenlik kuruluşları genellikle, yönedikleri kütlelerde direnmeyle karşılaşırılar. Yalnız Türkiye'de değil, aşağı yukarı dünyanın her yerinde bu direnme olmuştur. Diyebilirim ki, ilk defa bir sosyal güvenlik kuruluşu, tabandan gelen baskı ve istekle, bu kadar sevgiyle karşılanmakta ve özlemle beklenmektedir. Bu bakımdan BAĞ - KUR'un daha ilk andan itibaren kuvvetli bir kuruluş olarak teşkilâtlanması ve gelişmesi mümkün olabilecektir.

Bu vesileyle şu noktayı da arz etmek isterim : Kanunun görüşülmesi sırasında görüşlerini belirten birçok değerli milletvekilleri tarım alanındaki sosyal güvenlik açısından büyük boşluğa değindiler. Bu görüşlerden cesaret ve güven alarak Çalışma Bakanlığında şimdiden bir çalışmaya başlanmış bulunmaktadır. Ülkemizde çok büyük kütleleri ilgilendiren ve tarım alanında çalışanların sosyal güvenliğiyle ilgili çalışmaların nüvesi atılmış bulunmaktadır.

Önce kamu kesiminde çalışan tarım işçilerini 506 sayılı Kanunun kapsamına alacak bir değişiklik tasarlanmaktadır ve böylece bir kısım tarım işçileriyle, orman işçilerinin sosyal güvenliği kısa süre içerisinde gerçekleştirilme yoluna gidilecektir. Asıl büyük kütleyle teşkil eden, kendi adına ve hesabına çalışan çiftçilerin sosyal güvenliği hiç şüphesiz daha önemli bir sorun; fakat daha güç bir problemdir. Bunun içinde çalışmaların arkasının bırakılmıyacağına Yüce Meclisin emin olmasını dilerim.

Yüce Meclis büyük bir titizlik, dikkat ve sabırla bu kanunu en iyi şekilde çıkartmak için çalıştı. Kanunun ülkeye tümüyle yararlı ve hayırlı olmasını diler, sayın milletvekillerine ve Yüce Meclise saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Tasarımın üzerindeki müzakerele bitmiştir, açık oylarınıza arz edilecektir.

Kupaları sıralar arasında gezdirilecek, bilâhara kürsünün önüne bırakılacaktır.

11. — *Istanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/507; C. Senatosu 1/1255) (M. Meclisi S. Sayısı : 408; C. Senatosu S. Sayısı : 1634) (1)*

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Başkanı tarafından verilmiş bir takrir vardır, okutuyorum efendim:

Millet Meclisi Başkanlığına

Istanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının gelen kâğıtlardan gündeme alınmasını ve 48 saat geçmeden öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu
Başkanı Y.
Sözcü
Kemâl Yılmaz

BAŞKAN — Önergede bahse konu olan teklifin gelen kâğıtlardan gündeme alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basılıp dağıtılmasından itibaren 48 saat geçmeden müzakeresi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum: Okunmasını

(1) 408 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna ekli'dir.

kabul buyuranlar... Okunmamasını kabul edenler... Okunmaması Genel Kurulca kararlaştırılmıştır.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın üye var mı? Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum :

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı (Gemi İnşaatı Fakültesi) adı altında yeniden açılan tertiplerine 1 507 639 lira olağanüstü ödenek konulmuştur.

BAŞKAN — Ekli cetveli okutuyorum :

(1) SAYILI CETVEL

Bölüm	Lira
Gemi İnşaatı Fakültesi	
(A/1)	
Cari harcamalar	
13.000 Personel giderleri	1 340 051
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
13.000 Yönetim giderleri	113 501
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
14.000 Hizmet giderleri	10 002
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
15.000 Kurum giderleri	6 508
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
16.000 Çeşitli giderler	27 007
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Bölüm

Lira

(A/3)

Sermaye teşkili ve transfer harcamaları
II - Transferler

35.000 Sosyal transferler	10 570
BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

1 nci maddeyi okunan cetveli ile birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin 72.000 nci (özel gelirler) bölümünün 72.100 ncü (Hazine yardımı) maddesine 1 507 639 lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin sonuna, ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Kanunun tümü açık oylarınıza arz edilecektir.

12. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna

dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/508; Cumhuriyet Senatosu 1/1256) (Millet Meclisi S. Sayısı : 409; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1635) (1)

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Sözcüsü tarafından verilmiş bir takrir vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına gelen kâğıtlardan gündeme alınmasını ve 48 saat geçmeden öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

**Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Y. Sözcü
Kemâl Yılmaz**

BAŞKAN — Önergede bahse konu olan teklifin gelen kâğıtlardan gündeme alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basılıp dağıtılmasından itibaren 48 saat geçmeden müzakeresi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Okunmasını kabul buyuranlar... Okunmamasını kabul edenler... Okunmaması hususu Genel Kurulca kararlaştırılmıştır.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum:

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında 20 460 356 liralık aktarma yapılmıştır.

(1) 409 sıra sayılı basamayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Maddeye bağlı cetveli okutuyorum:

Bölüm		Lira
(A/1)		
Millî Savunma Bakanlığı		
12.000	Personel giderleri	8 464 356
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
14.000	Hizmet giderleri	869 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
15.000	Kurum giderleri	2 000 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
16.000	Çeşitli giderler	7 127 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
17.000	Savunma Enfrasarüktür hizmetleri	20 460 356
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(A/3)

Millî Savunma Bakanlığı

35.000	Sosyal transferler	2 000 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Maddeyi okunan cetveli ile birlikte oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 521 475 705 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — (2) sayılı cetveli okutuyorum:

Bölüm		Lira
(A/1)		
Millî Savunma Bakanlığı		
12.000	Personel giderleri	111 700 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
13.000	Yönetim giderleri	346 300 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı	

Bölüm		Lira
13.000	Yönetim giderleri BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	500 000
14.000	Hizmet giderleri BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	900 000
15.000	Kurum giderleri BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	52 750 000
12.000	Personel giderleri BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	3 909 500
	(A/3) Maliye Bakanlığı	
34.000	Mali transferler BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	5 416 205

2 nci maddeyi okunan cetvelleriyle birlikte oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 32.000 nci (Kamulaştırma ve satınalmalar) bölümünde yeniden açılan (Resmî okul haline getirilmesine karar verilen özel yüksek okulların satın alınması, kamulaştırılması, kiralanması ve bunlarda yapılacak tadilat ile ilgili her türlü giderler karşılığı) 32.200 ncü maddeye 200 000 000 liralık olağanüstü ödenek konulmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Tümü açık oylarınıza arz edilecektir.

13. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/546; Cumhuriyet Senatosu 2/334) (Millet Meclisi S. Sayısı : 406; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1632) (1)

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Sözcüsü tarafından verilmiş bir taktir vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin gelen kâğıtlardan gündeme alınmasına, 48 saat geçmeden ve öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Y.
Sözcü
Kemâl Yılmaz

BAŞKAN — Önerge bahse konu olan teklifin gelen kâğıtlardan gündeme alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basılıp dağıtılmasından itibaren 48 saat geçmeden müzakeresi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum: Okunmasını kabul buyuranlar... Okunmamasını kabul edenler... Genel Kurulca okunmaması kararlaştırılmıştır.

Kanunun tümü üzerinde söz isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 406 S, Sayılı basmayazı tutanağın sonuna ekidir.

Birinci maddeyi okutuyorum:

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

Madde 1. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Millet Meclisi kısmının 34.000 nci Malî transferler bölümünün 34.711 nci (Parlâmentolararası Birliği Türk Grubunun birliğe iştirak hissesi) maddesine 5 320 lira ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Millet Meclisi Başkanı ve Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Tümü açık oylarınıza arz edilecektir.

14. — *Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 2/548; Cumhuriyet Senatosu 2/335) (Millet Meclisi S. Sayısı : 407; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1633) (1)*

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Sözcüsü tarafından verilmiş bir takrir vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hak-

(1) 407 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

kındaki kanun teklifinin gelen kâğıtlardan gündeme alınmasını ve 48 saat geçmeden öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Y.
Sözcü
Kemâl Yılmaz

BAŞKAN — Önergede bahse konu olan teklifin gelen kâğıtlardan gündeme alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basılıp dağıtılmasından itibaren 48 saat geçmeden müzakeresi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Okunmasını kabul edenler... Okunmamasını kabul edenler... Okunmaması kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

Madde 1. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertiplerine (12 500 000) lira ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Bölümleri okutuyorum.

CETVEL

(A/1) Cari harcamalar

Bölüm		Lira
	Cumhuriyet Senatosu	
11.000	Ödenekler	3 620 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	Millet Meclisi	
11.000	Ödenekler	8 880 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

1 nci madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi okunan cetveli ile birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunun kendi Meclisleri ile ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları ve Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı?.. Yok. Kanunun tümü açık oylarınıza arz edilecektir.

15. — *Aykut Alpergün'ün, özel affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/375) (S. Sayısı : 356) (1)*

BAŞKAN — Adalet Komisyonu Sözcüsü tarafından verilmiş bir taktir vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin birinci görüşülmesi yapılacak işler bölümününün 22 nci sırasında yer alan Aykut Alpergün'ün özel affına dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Adalet Komisyonu Başkanı
yerine Sözcü
Sivas
Tevfik Koraltan

BAŞKAN — Gündemimizde mevcut ve taktirde bahse konu tasarının bütün işlere takdimen ve öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Okunmasını

(1) 356 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Kabul edenler... Okunmamasını kabul edenler... Okunması Genel Kurulca kararlaştırılmıştır. (Adalet Komisyonu raporu okundu).

BAŞKAN — Tümü üzerinde görüşmek isteyen Sayın Buldanlı, buyurun.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Huzurunuzda, bir askeri kişinin disipline muhalif olarak icra ettiği bir fiilden ötürü aldığı cezanın affına dair bir teklif gelmiştir.

Askerlik, munhasıran bir disiplin mesleki-dir. Bir astın üstüne karşı her hangi bir tecavüzü hiçbir surette tecviz edilemez. Eğer, fiilin işlenmesinde bir maddi hata varsa af yoluna gidilebilir, ama şu okunduğu şekli ile bu suçlunun affedilmesi askeri hiyerarşiyi rencide eder. Yani, fiilen tecavüze uğramış üstün badema hareketlerinde astı tarafından küçük görülür ve emirleri ifa edilmez. Burada disiplin her an ihlâl edileceği ortadadır.

Onun için söz aldım, saygılarımla arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Özgüner, buyurun efendim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Söz almak-tan sarfinazar ettim, Sayın Başkan. Ancak, bir hususun açıklığa kavuşması için buradan arz edeyim.

Dosya tetkik edilmiş, yalnız bir kısmı hakkında malûmat verilerse tenvir edilmiş oluruz. Burada «âtifet» kelimesi kullanılmış. Bu, her halde isabetli olmamıştır. Buna neden lüzum görmüşlerdir, bunun açıklanmasını rica ederiz.

BAŞKAN — Peki efendim.

Sayın İşgüzar, buyurun.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Aykut Alpergün'ün özel affına dair kanun teklifinin aleyhinde söz almış bulunuyorum.

Özel af ile genel af arasındaki hukuki farkları, çok kıymetli ve değerli arkadaşlarım gayet iyi bilirler. Yüce Meclis huzuruna bu teklif gibi, bazı kimselerin daha önce işledikleri suçların tamamen ortadan kaldırılması için kanun teklifleri peyderpey getirilmiştir. Ben, özel veya genel affın aleyhinde değilim. Esasın-

da biz, Cumhuriyet tarihinden bu yana geçen süre içerisinde böyle özel afların sık sık çıkarıldığını, fakat genel af çıkarılmadığını görüyoruz. Bunu nazara alarak bir genel af teklifinde bulunmuştuk.

Bizim genel af teklifimiz Adalet Komisyonu tarafından çeşitli nedenlerle reddedilirken, kişiler hakkında verilen özel af teklifleri kabul edilmektedir. Kabul edilen bu tekliflerin buraya getiriliş nedenlerini de anlamak mümkün değildir.

Söz konusu af teklifinde adı geçen kimse ile uzaktan yakından bir ilgim yoktur. Burada objektif kurallar içinde kalmak suretiyle karar vermek mecburiyetindeyiz. Böyle bir şahsın affını isterken öbür tarafta muhtelif cezalar giymiş kimseler vardır. Bunlar hakkında da teklifler hazırlanmaktadır. Ama, bunların bir kısmını reddediyoruz, bir kısmını da kabul ediyoruz. Yüce Meclisin bunları genel bir görüş içerisinde mütalâa etmesi lâzımdır. Kişilere özel af çıkarmak suretiyle bir haksızlık içerisinde düşmiyelim. Eğer şahıslar adli hataya mâruz kalmışlarsa, deliller zamanında takdir edilememiş ise, bunları tekrar mahkeme huzuruna getirmek mümkündür. Kaldı ki, şahısların affedilmesi için buraya teklif getirilmesinin aleyhindeyim.

Eğer Adalet Komisyonu samimi ise, mağdur olduklarına inanıyor ise - ki, binlerce kişi vardır - umumi af getirirler. Hukuk otoriteleri, «Bir mağdur ve mâsum kişinin affı için binlerce suçlu affedilebilir» derler. Bu bakımdan kanun çıkarılabilir. O halde affa inanıyorsak, Meclis olarak affa inanıyorsak, Komisyon olarak affa inanıyorsak bunu özel olarak kabul etmek mümkün değildir. Bunun gibi binlerce kişileri içine alacak genel af kanunu çıkarmalıyız.

Kaldı ki, bu özel af teklifinin esbabı mucibesini de muğlak bulmaktayız. Güya affedilmek istenen kimse bu hâdisede suçsuzmuş; suçsuz olarak mahkûm olduğu ileri sürülmektedir. Bağımsız yargı organının verdiği kararı böyle nitelendiriyor. Anayasada yerini bulan bağımsız mahkemeler, elbette ki delilleri gayet iyi bir şekilde tahlil ederek bir karara varmıştır. Topladığı delillere, kendi takdir ölçüsüne göre karar verirler.

Binde bir, milyonda bir adli hata olabilir. Hattâ, Fransa'da ve demokratik hukuk devletlerinde bile adli hata olabilir. 20 sene, 30 sene hüküm giymiş, hattâ idamdan kurtulmuş müebbet hapse mahkûm olan kişilerin bazan adli hatalara kurban gittikleri ortaya çıkmıştır. Bunları da dikkate almak suretiyle kişiler için değil, genel affı düşünmek mecburiyetindeyiz. Böylece mahkemelerin verdiği kararları «adli hata» içerisinde mütalâa etmek bir bakıma doğru değildir.

Burada çıkarılmak istenen af teklifindeki bahse konu suç mahkeme tarafından kararla tesbit edilmiş, onaylanmış ve hukuki yollardan geçmiş, hukuk usulündeki bütün usuller tamamen kullanılmıştır. Böyle bir durumda Adalet Komisyonunun hazırladığı bu raporla bir kişiyi affederse Meclis; hakkaniyete, nasafet kaidesine ve eşitlik ilkesine riayet etmemiş olur.

Genel affa ilgili, gündemde teklifler olmasaydı, bir bakıma bu özel affı burada müzakerelere etmek mümkün olurdu. Ama gündemde bazı arkadaşlarımızın teklifleri vardır. Meselâ İçel Milletvekili Celâl Kargılı, Ankara Milletvekili Sayın Suna Tural, Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar ve Kocaeli Milletvekili Sayın Vehbi Engiz'in genel af kanun teklifleri vardır ve Adalet Komisyonu bunun karşısındadır. Böyle bir genel affı kabul etmeyip sadece bir kişi için özel af getirilmesini hukuk bakımından teklif etmek mümkün değildir.

Onun içindir ki, sayın arkadaşlarımdan bu özel af kanun teklifinin aleyhinde olmalarını istirham ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın İhsan Kabadayı, buyurun.

İHSAN KABADAYI (Konya) — Vazgeçtim, efendim.

BAŞKAN — Sayın Abbas, buyurun.

HÜSEYİN ABBAS (Tokat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Genel af hakkında yapılan teklifin milyonda reddedilmesinden sonra özel bir affın Yüce Meclise getirilmesinin ben de karşısındayım.

Zira, bu teklifte adı geçeninin mağduriyeti ni kabul ediyoruz. Ancak, bugün iftiraya kur-

ban gitmiş veya fikir - inanç hürriyetlerinin icaplarını yerine getirmekten başka suçu olmayan binlerce mağdur, aylarca sorgusuz sualsiz hapisanelerde inliyenler hakkında getirilen af teklifi reddedilirken, şahısların burada özel olarak affedilmesi, hiçbirimizin hakikaten vicdanında mâkes bulamayacaktır. Bu bakımdan, bu özel af tasarısının karşısındayım. Eğer yaparsak, umumi af teklifini getirip binlerce mağdur insanı affedelim ve bu cemiyetin sırtına yük olmaktan kurtararak hapisanelerden çıkarıp memleketin faydasına, kendi aile ocaklarına döndürelim. Ben, bu bakımdan bunun aleyhindeyim. Sizlerin de aynı şekilde aleyhte bulunmanızı istirham ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başkaca görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok.

Sayın Komisyon, Sayın Turhan Özgüner'in bir suali olmuştu, ona cevap verecek misiniz?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEVFİK KORALTAN (Sivas) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Özel af hususunda gösterdiğiniz hassasiyete iştirak ediyorum. Yalnız, iki noktayı tebarüz ettirmeme müsaadelerinizi istirham ediyorum.

Umumi affın sık sık çıkmaması lâzımdır. Cezaların müessiriyeti ve müeyyideleri yönünden cemiyeti zedeliyen bir unsur oluşu sebebiyle affa bizler de taraftar değiliz. Yalnız, kanunumuzun bir vatandaşa özel af hakkı tanımış olmasının gerekçesi zaten sık sık umumî affın çıkarılmamasını gerektirir. Yani, «umumî af teklifleri görüşülüyor» diye hususi af talebinde bulunan vatandaşın bu talebini Umumi Heyetinize getirmemiş olmak belki bizim için nakîsa olabilirdi. Kanunun kendisine vermiş olduğu bir hakkı vatandaş kullanarak Dilekçe Karma Komisyonuna müracaat etmiş; Dilekçe Karma Komisyonu bu talebi kabul ve bir raporla Adalet Komisyonuna havale etmiştir. Adalet Komisyonu, bir suç işliyen bu vatandaşın affa müstehak olduğuna karar vermiştir.

Sayın İçel Milletvekili Özgüner arkadaşımızın sualine de cevap olarak arz edeyim : Suçun affı aslında bir âtifettir. Onun için gerekçede umumi Heyetin bir âtifette bulunması raporla teklif edilmektedir. Ortada bir suç ve ceza olmasa zaten af talebi de mevcudolmayacak-

tır. O takdirde Umumi Heyete böyle bir raporla gelinmesi de mümkün değildir.

Ne var ki, gerek Dilekçe Karma Komisyonu ve gerekse Adalet Komisyonu affa müstehak görmüş olduğu Aykut Alpergün'ün affı, Umumi Heyetin takdirine vabestedir.

Hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN — Sayın Eroğan, buyurun sorunuza sorun.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, özel affına karar verilen zatın rütbesi nedir, hangi rütbedeki kimseye karşı suç işlemiştir

BAŞKAN — Sayın Komisyon, buyurun.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEVFİK KORALTAN (Sivas) — Efendim, raporda yazılıdır, fakat arz edeyim.

Hizmet yapan bir er bir istihkâm teğmenine, yani astın üste tecavüzü şeklinde bir suçtur ve 6 ay hapis cezası askerî mahkemece verilmiş ve ceza kesinleşmiştir. Yalnız bu vatandaşın af talebedişinin sebebi, askerlikte yapmış olduğu bir hatadan dolayı, giymiş olduğu cezanın Devlet hizmetine alınmasına mâni oluşu sebebiyle medeni haklarını kullanma imkânına kavuşma arzusuyladır.

Bir vatandaşı, askerlik hizmetini yaparken işlemiş olduğu bir suç için giymiş olduğu cezadan dolayı ebediyen mahkûm etmemek ve Yüce Meclisin atıfetiyle, cemiyete iyi bir insan kazandırmak gayesi ile affınıza şunmaktadır.

Affedersiniz bir şeyi yanlış arz ettim.

BAŞKAN — Soru rütbelerin ne olduğu idi. Üsteğmen ile er olduğunu ifade ettiniz galiba.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEVFİK KORALTAN (Devamla) — Bir erin bir üstçavuşa tecavüzüdür.

BAŞKAN — Üstçavuşa.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEVFİK KORALTAN (Devamla) — Evet. İstihkâm Tugayındaki onbaşıya - üstçavuş da değil - bir erin tecavüzü. Her ikisi de muvazzaflık hizmetini yapan vatandaşdır. Hizmet esnasında birbirlerine olan bir anlık asabiyetleri ile vukubulmuştur. Ben, «Tugay» kelimesini yanlış olarak okudum, özür dilerim.

BAŞKAN — Sayın Koraltan, soru soruyorlar, soruya cevap veriyorsunuz. Yalnız pek sa-

rih olmadı cevap. Şimdi ast, er midir, onbaşı mıdır. Üst, onbaşı mıdır, çavuş mudur, üsteg-men midir? Birçok tâbirler geçti. Bu bakımdan cevap pek sarîh olmadı. Soru bunu kapsıyordu.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEV-FİK KORALTAN (Devamla) — Efendim, «Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü İzmir İstihkâm Eğitim Tugayı sâbık onbaşlarından Aykut Alpergün hakkında Komisyonumuzca özel olarak affına karar verilen» şeklinde raporda..

BAŞKAN — Affa mazhar olanın onbaşı olduğu belli. Af teklifi ile gelen şahıs onbaşı ama, üst rütbe nedir?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEV-FİK KORALTAN (Devamla) — Çavuş, onbaşının çavuşu. Üste fiilen tecavüzü suçuntan altı ay mahkûmiyet.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Bir sual Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Hüküm infaz edilmiş midir?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ TEV-FİK KORALTAN (Devamla) — Hükümün infaz edilip edilmediği hakkında dosyada bir sarahat yoktur.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Infaz edilmiş ise sebebi nedir?

BAŞKAN — Ne bilsin efendim? Infaz yeri Komisyonumuz değil. Infaz mercileri vardır; savcılıklardır, askerî adliyedir.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Hâkim bir dosyayı getirmiştir. Affı istenenin rütbesi vazih değil, cezanın infaz edilip edilmediği malûm değil. Bizden ne isteniyor, hiçbir bilgi verilmeden bizden parmak kaldırmamız isteniyor. Öyle şey olmaz.

BAŞKAN — Peki efendim.

Tümü üzerinde başka görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı? Yok.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü 1946 doğumlu Şevketoğlu Aykut Alpergün hakkında af kanunu tasarısı

Madde 1. — İz. İs. Er. Eğt. Tuğ. K. lığı As. Mahkemesinin 10 . 5 . 1968 tarih ve 968/38 Esas, 968/112 Karar sayılı hükmü ile As. C. Kanununun 91/1 maddesi hükmü gereğince altı ay hapis cezasına mahkûm olan Şevketoğlu 1946 doğumlu Aykut Alpergün'ün mahkûm olduğu ceza, bütün hukukî neticeleriyle af edilmiştir.

BAŞKAN — Birinci madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı? Yok. Birinci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum... Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı ve Millî Savunma Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili var mı? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler. Kabul edilmiştir..

Tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın üye var mı? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar.. Kabul etmeyenler.. Tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir.

16. — *Ibrahim Recep Ayışık'ın, cezasının affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/369) (S. Sayısı : 355) (1)*

BAŞKAN — Adalet Komisyonu sözcüsü tarafından verilmiş bir takrir vardır okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bugün gündemin birinci görüşülmesi yapılacak işler bölümünün 23 ncü sırasında yer alan İbrahim Recep Ayışık'ın, cezasının affına dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Adalet Komisyonu Başkanı Y. Sözcü
Sivas

Tevfik Koraltan

(1) 355 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Takirde bahis konusu edilen tasarının gündemdeki bütün işlere takdimen ve öncelikle görüşülmesi hususu teklif edilmektedir. Bu hususu oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar.. Kabul etmeyenler. Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunu okutuyorum efendim.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Vereceğim efendim. Komisyon raporunu okutayım söz vereceğim.

(Adalet Komisyonu raporu okundu)

BAŞKAN — Sayın Eroğan, tümü hakkında mı konuşacaksınız?

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Usul hakkında.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Eroğan.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Meclis Başkanlık Divanınca hazırlanan ve grup yöneticilerinin iştiraki ile yapılmış olan toplantıda bir karara varılmış; «Meclisin çok ağır vazifeleri var. Bu devre yüklü. Binaenaleyh, bir müddet için murakabe görevini geriye bırakalım.» demiş Çarşamba gününe ayrılmış olan sorular kaldırılıyor, bunun yerine kanun teklif ve tasarılarının müzakeresine ayrılmasına karar veriliyor.

Öyle olunca, Pazartesi, Çarşamba, Perşembe, Cuma günleri kanun teklif ve tasarılarının müzakeresine ayrılmış oluyor. Bunlar da ikiye bölünüyor; birisi Pazartesi, diğerleri Çarşamba, Perşembe, Cuma.

Bugünlerde hangi teklif ve tasarılar görüşülecek? Hafta başında Başkanlık Divanı gündem üzerinde tesbitler yapıyor; «Öncelikle görüşülmesi lâzım gelenlerden filân filân filân teklif ve tasarı mühimdir, onları şu gün görüşelim» diyor. «Filân günler de evvelâ küçük kanunlar gelsin» diyor. Tesbit de şu: Çarşamba, Perşembe, Cuma günleri mühim olan kanunlar görüşülecek.

Şimdi, Türkiye haritasını yerinden sarsan hâdiseler oluyor. Bunların karşısında, Hükümet değişti, yeni kurulan Hükümet Örfi İdare ihtiyacına lüzum hissetti, Örfi İdare ilân edildi ve arkadan bu işleri bastırmak için tedbirler düşünüldü. Ne onlar? Anayasayı tadil. Partilerarası komisyon çalışıyor.

AHMET BGULDANLI (Muğla) — Ne alâkası var?

NURİ EROĞAN (Devamla) — Dikkatle dinlerseniz, sonunda anlarsınız.

Yukarıda partilerarası komisyon çalışıyor. Yaz aylarının ilerlemiş bu günlerinde Umumi Heyet de mesai halinde. Bunun dışında bu hâdiseleri önleyici tedbirler geliyor; Ceza Kanununda tadiller gibi.. Bunları bırakıyoruz bir yere, falan zat filân adama tokat almış, onun affı.. Geçti yarım saat. Bu ne? Gündemin taa en arkalarında. Partilerarası konuşmalarda öncelik ve ivedilik tanınmayan hususlardan birisi. Daha da ileri gidiliyor, henüz gündeme girmemiş, gelen kâğıtlar arasında adı bulunan bir teklif, Komisyon Başkanının bir takriri ile geliyor.

Asayişe müessir fiiller hakkındaki tasarı var. Dün burada kıyamet koptu «Ekseriyet yok» dendi, bugüne kaldı. İçişleri Bakanı bekliyor. Ceza Kanunundaki tadiller için Adalet Bakanı bekliyor. Biz ne ile meşgulüz? Onbaşının affı ile.

Müsaade buyurun beyler, buraya biz fikir katmak için geliyoruz. Komisyonlar Umumi Heyete niyabeten vazife görürler. Her şeyi tam ve kâmil olarak getirdiklerine kimse inanmaz. Eğer öyle olsa idi, Umumi Heyette bunların müzakeresine lüzum yoktu. Vaka ispat etti; Komisyon dosyaya vakıf değil. Adamın rütbesi belli değil, suçu belli değil, infaz edilmiş mi edilmemiş mi, belli değil. Infaz edilmemiş ise, adam nerde imiş şimdiye kadar? Niçin infaz edilmiş?

BAŞKAN — Sayın Eroğan, o konu geçti efendim. Genel Kurulun kararına iktiran etti. Lütfen usul hakkında konuşun.

NURİ EROĞAN (Devamla) — Şimdi, hiç olmazsa bu meseleyi görüşemezsiniz Umumi Heyette. Böyle bir şey bahis mevzuu olmaz. Meclis Başkanlık Divanı tarafından verilmiş olan karar sudur: Mühim olan meseleler görüşülecektir. Böyle, Türkiye Cumhuriyetini yerinden oynatan meseleler dururken, bir adamın şahsı ile, rütbesi ile, affı ile meşgul olmak yerinde değildir.

Saygılar sunarım.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Sana mı kaldı?

NURİ EROĞAN (Devamla) — (Kürsüden inerken) Bana kaldı tabi. Milletvekiliyim, vazifem benim. Sen de öğren vazifeni.

BAŞKAN — Bu husus zaten Genel Kurulun kararına iktiran etmiş olduğu cihetle, meseleye Başkan olarak bir fikir katma yetkisini haiz bulunmamaktayım. Çünkü, gündemine almıştır, görüşmeye koymuş bulunmaktadır.

Tümü üzerinde Sayın Kabadayı, buyurun.

İHSAN KABADAYI (Konya) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Bir koca yaz geldi geçiyor. İnsan makinası bu; zamanında dinlenmez ise, çalışma mevsiminde de faydalı olamayacağı bir gerçektir. Şu yaz mevsiminin binbir sıkıntılı günlerinde üzerimize yüklenmiş olan ciddi, ağır, anavazifeleri yapalım, diye Yüce Meclis hizmet görmektedir.

Hal böyle iken, Yüce Meclisimiz şu hâdiselerle; harmanı bıraktı, dane ile, denizi bıraktı, damla ile uğraşiyor.

Şahsan ben üzülmiş bulunmaktayım. Sakın ha, ben gaddar, zulüm isteyen, «mahkûmlar inlesin» diyen bir insan değilim. İçim, düşmanıma dahi rikkat ve şefkat doludur. Affedici olmak, yüceliktir, insanlığın fazileti odur. Kişiyi tanrı-sına götüren en hakiki ibadetten de evlâ yol ou yoldur. Hazret-i Mevlâna; «Affetmek en büyük cezadır» demiş. Affedici olmanın yolu böylece kemalin yoludur. Ben nârizane «affedilmesin» demiyorum. Ama, bu kabil münferit aflar, inanın ki Türk mâserî vicdanında, âmme vicdanında iyi yer bulmayacaktır. Yüce Meclisin varlığı ve yüceliği üzerinde mehabeti gölgelenecektir.

Bu kabil af, kim ne derse desin bir nevi ısmarlama af muamelesi görmek suretiyle Yüce Meclisin mehabeti, varlığı ve haşmeti üzerinde zanlar, şüpheler doğuracaktır. Bu kabil suçlardan kim bilir hapishanelerde inim inim inliyen, belkide işlemediği suçtan ve adli hata yüzünden mahkûm olmuş nice garipler vardır.

Ben böylece derim ki, bu kabil özel aflardan vazgeçelim. Cemiyet, hakikaten bu kabil suçlardan dertlidir. Bunu genelleştirelim, umumileştirelim ve böylece bu affa parmak kaldırırken de huzur duyalım ve bu Meclis için, millet, «afları özel olmaktan çıkarıp genelleştir-

di.» desin ve bize emanet veren millet de bizi canî gönülden tasviyetmiş olsun.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Özgüner, buyurun.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım,

Evvvelâ, özel affa da, genel affa da daima - kişisel olarak söylüyorum - taraftar olmuş arkadaşlarımızdan biriyim.

Ancak, özel afların gelişi biraz allerji yaratır. Bunun da üzerinde münakaşa yapılması bu allerjiden dolayıdır ve şüphesiz bu da olacaktır.

Arkadaşlarım, kamu oyu özel afları hoş karşılamamaktadır. Özel aflar, umumiyet itibariyle, gelişinde kamu oyunu bir bakımdan ilgilendirir. Şöyle ki, dedikodu kabilinden de olsa, ancak özel affı getirenler özel durumu bilenlerdir. Milletvekilinin görebildiği; yakınları suretiyle gösterilebildiği ve anlatıldığı zaman da, dosyasını tetkik edebildiyse, hakikaten bir adli hataya vakıf ise getirebildiği dosyalar özel af olarak huzurdan geçer.

Şimdi, Yüce Meclisin bundan önce 14 tane olduğunu hatırladığım, yanlış değilse rakam, idam kararlarının infazına mesâğ veren, imkân veren kararları münakaşa edildi. Orada da söyledim. Arkadaşlarım, özel aflar, umumi aflar hakikaten zaman zaman, hele ki Türkiye'mizde gereklidir. Ancak, Yüce Mecliste idam kararlarında aynı hassasiyet gösterilmediğini, affınıza sığınarak söylüyorum, tesbit ettiğim ve 14 tane idam mahkûmunun infazına imkân verdi Yüce Meclis. Şüphesiz karara hürmetkâ-rız.

Arkadaşlarım, adli hata yok muydu o 14 dosyada? Benim görebildiklerim vardı, başka arkadaşlarımızın gördükleri vardı. Ancak, ne var ki, Yüce Meclisten «mahkemenin kararları infaz edilmelidir» espirisi içerisinde kararları geçirdiniz, geçirdik.

Şimdi yine, ısrar ediyorum ki, o 14 tane idam mahkûmundan sonra, bundan sonra gelecekler için, madem ki onlar asılmıştır, bunlar da asılmaklıdır, düşüncesi içinde değil; affı gerektirir mi, gerektirmez mi, bunun üzerinde yine duralım.

Arkadaşlarım, bir umumi af gelmemiştir diye, bir genel af halen gecikmiştir diye, bir özel

af dosyası için, mahiyeti itibariyle tetkik etmiştir Adalet Komisyonu, Yüce Meclisin affı gereklidir demişse; madem umumi af gelmemiştir, bu da gelmesin... Olmaz.

Evvelâ düşünelim; adli hata var mı? Affı gerektirir mi? Gerektiriyorsa onu Yüce Meclis «bir umumi af gelene kadar bekletelim» dememelidir. Tamamen aksine, madem ki özel aflar bu kadar çokca gelmeye başlamıştır; umumi affı gerektirir bu; umumi affı getirelim havasına bürünmelidir, ama buna rağmen «umumi af gecikiyor» diye özel afları bekletelim denmemelidir. Özel affın şüphesiz Yüce Mecliste değerlendirilmesi yapılarak, ilk defa süzgeçten geçmiştir Adalet Komisyonunda, Adalet Komisyonunda bu tetkik edildikten sonra «özel affı gerektirir» denilmiş. Mucip sebebi anlaşılamaz ise sualler sorarız, cevabı verilir. Kaani isek rey veririz.

Muhakkak birinciye rey verdik diye ikinciye de verelim... Bunu da söylemiyorum, ama umumiyetle arkadaşlarım, hakikaten adli hata Türkiye'de değil, dünyanın her tarafında olur ve dünyanın her tarafında da özel aflar çıkıyor. Yadırgamamak lâzım.

Yadırgamak icabeden cihet şu; özel aflar bu kadar çokca geldiği halde, umumi af neden düşünülüyor? Umumi affa karşı bir allerji Türkiye'de olmaz da, özel aflara karşı olur. Çünkü özel aflar özel dosyalarda tetkikat yapıldığı ve özel dosyaya vukufu olan milletvekilleri tarafından getirildiği için haksız, tamamen haksız dedikoduyu mucibolmaktadır. Kamu oyu âdeta istenilmeyen bir istikamette, şüphesiz Yüce Mecliste görüşülecek daha pek çok konular, tasarılar, teklifler varken, bu «getirildi» diye Yüce Meclisin karşısına getirilmektedir, bu çizgiye getirilmektedir.

Bu sebeple, bu fasit daireden kurtulmak için, özel afların böylesine çoğaldığını gördüğümüz için - ki, daha arkası da gelecektir - kamu oyununda milletvekilleri akrabalarının, arkadaşlarının, dostlarının affını temin etmek için getiriyor yaygın dedikodusunu ortadan kaldırmak için - şüphesiz bu afları geçirelim, Adalet Komisyonu mucip sebebinde gösteriyor, tetkik ettik, bu afları geçirelim - bu özel af bir genel affın getirilmesine de başlangıç olsun arkadaşlarım. Çünkü, Türkiye'de umumi affın karşısına

geçenler için söylerim, haklı değiller. Dünyanın her tarafında böyledir. Adli hataların tamiri ve tashihi ancak Yüce Meclislerden geçmesiyle mümkündür arkadaşlarım.

Adli hataların tamir ve tashihi için Yüce Meclis büyük bir araştırmaya girse, adalet dosyalarını tetkik etmek yüzlerce sene değil, binlerce senede mümkün değildir. Adli hata olabilir esasını kabul ediyorsak, ki oluyor, aflar çıkmalıdır. İdam infazı neticesinde, iadeyi muhakeme bir netice vermiyeceğine göre, ancak hukuk bakımından bir netice bahse konu olabilir; fakat can gitmiştir. Canı ancak Allah vereceğine göre, bu mümkün değildir. Bir adli hata, hele ki idam infazında büyük bir aileyi perişan edebilir. Sadece bir şahsı asmakla değil, bir aileyi asmış kadar büyük bir feci netice tevellüt edebilir.

Bu bakımdan arkadaşlarım, bu şekildeki afların tetkik edildiği ve mucip sebebinde «affı gerektirir» şeklinde öngörüldüğü nazarı itibara alınarak; bundan evvelki aflardan bazıları vermişiz, bazıları vermemişiz... Verelim. Adalet Komisyonuna itimadediliyor arkadaşlarım. Tabii edelim. Ancak bazı arkadaşlarım; buna rağmen derse ki, Adalet Komisyonu bu mevzu da şu noktada atlamıştır.» Onun münakaşasına geçelim, ama özel affın karşısına bizatihi geçmek ve bunun da mucip sebebi olarak, «genel affı madem ki gelmiyor, bunlara ne lüzum var» demek, tamamen aksine genel affı biran evvel Yüce Meclisten..

İHSAN KABADAYI (Konya) — Bunun müdafaa edilecek tarafı yok. Koskoca bir yazımız geçiyor Turhan Bey..

TURHAN ÖZGÜNER (Devamla) — Konuşmam size karşı değil Sayın Kabadayı. Size beni yanlış anlıyorsunuz.

BAŞKAN — Müdahale buyurmayın Sayın Kabadayı.

TURHAN ÖZGÜNER (Devamla) — Komisyon «özel affı gerektirir» görmüştür. Ancak, bu dosyada Yüce Meclis bazı hususlara kaani değilse daha tenvire gidebilir; ama bu, pek çok kanunların geçmesini geciktiriyor meselesini, hatıta deminki mucip sebebi Yüce Meclise getirir, umumi affın biran önce getirilmesini tâcil eder; biran evvel umumi affı da getiririz. Fakat «Umumi af getirilecek» diye de, Yüce Meclisi-

sin, hakikaten affetmesini gerekli gördüğü dosyalarda vazifesini yapmaktan kaçınması bahis mevzu değildir. Adli hatanın dönüşü ancak Yüce Meclisten mümkündür.

Saygular sunarım.

BAŞKAN — Sayın Asutay.

BURHANETTİN ASUTAY (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Bâzi arkadaşlarım uzun görüşmelerle zamanımızın alındığından şikâyet eder, ama zamanımızı almaktan da geriye kalmazlar.

Şimdi, bu getirilen özel af ne? Bir dedikoduya mevzu olur mu, olmaz mı? Nasıl düşünülür? Meclisin tüm vazifelerini yürüten komisyonlar var, Meclise niyabeten vazife görür. Dilekçe Komisyonu Meclise niyabeten vazife gören bir komisyon değil mi, bir örgüt değil mi? Dilekçe Komisyonu meseleyi tezekkür etmiş. Mesele şu :

5 . 4 . 1967 gün 35 DL 01 plâkalı özel otomobil ile Nazilli'den İzmir'e gelirken, içinde 4 arkadaşı bulunan suçlu Recep Ayışık, Selçuk Kozpınar tren geçitinden geçerken, karşıdan gelen büyük bir tankerle çarpışmamak için, yolun iki tarafının ağaçlık olması sebebiyle sağa kırış ve araba devrilmiş.

Direksiyon başında bulunan Recep Ayışık diğer iki arkadaşı ile beraber ezilmiş; böbreği ezilmiş ve 15 gün kendini bilmiyecek derecede hastanede yatmış.

İzmir Ağırceza Mahkemesi meseleyi incelemiş, sonunda hem tanker şoförünü, hem bu hususi taksi şoförünü suçlu bulmuş. Suçlu bulduğu yüzde nisbetinde ikisine de ceza vermiş.

Diyor ki, bu vatandaşımız Büyük Millet Meclisine, kanunla kendisine verilen haktan istifade ederek: «Benim durumum bu, Mahkeme dosyasını alınız. Durumu tetkik ediniz. Her ne kadar Trafik Kanununda bana bir nebze suç atfedilmiş ise de, eğer ben direk olarak yola gitsaydım, tankerle çarpışırdım, dördümüz birden ölürdük. Binaenaleyh, ben giderken tam virajdan tanker karşıdan geldi» Mesele bu. Dilekçe Komisyonu durumu tetkik etmiş, Adalet Komisyonu meseleyi incelemiş ve binaenaleyh, bir âtîfet olmak suretiyle affedilmesine karar vermiş. Bu meseleyi görüşeceğiz.

Eğer tereddüdü mucip bir hâdise varsa, verilen rapor oy verecek milletvekili arkadaşları-

mızı yeterli derecede aydınlığa kavuşturmamışsa, dosyasını tetkik etmek mümkün. Bu kadar hâdise varken, bir milletvekilinin, bir bilimmem kimin arkadaşıdır, dostudur, falanıdır diye meseleyi küçümsemeye lüzum yok.

Yüce Meclisimiz 2 senede 4 tane özel af getirdi, hep Dilekçe Komisyonundan geldi. Bütün adli hatalar Dilekçe Komisyonuna gelse, Dilekçe Komisyonu meseleyi tezekkür etse, muayyen bir nokaya getirirse, yük altında ve töhmet altında bulundurulmuş arkadaşları affetsek mesele de kalmaz. Umumi affı da ayrıca düşünürüz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Abbas.

HÜSEYİN ABBAS (Tokat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Biz özel affın karşısında değiliz. Ancak, sayın Komisyon Sözcüsü arkadaşımızın izah ettiği gibi, eğer hapishanelerdeki onbinlerce mahkûmun dosyası tetkik edilse, böyle özel şahısların dosyalarının tetkik edildiği gibi, pek çoğunun işte bu şekilde hiçbir kusuru olmadan hata yaptığı.

BAŞKAN — Sayın Abbas, özel şahıs değil bunlar, Dilekçe Karma Komisyonuna müracaat eden vatandaşlardır. Bu şekilde izah buyurun. Karma Dilekçe Komisyonuna müracaat etmiştir.

HÜSEYİN ABBAS (Devamla) — Karma Dilekçe Komisyonuna müracaat eden vatandaşın durumu gibi onbinlerce insanın durumu da tetkik edilirse diyoruz, onların da en az bu vatandaş kadar suçsuz olduğu meydana çıkacaktır.

Biz, böyle mühim meselelerin görüşüleceği, görüşülmesi lâzımgeldiği bir zamanda, böyle münferit meselelerle vaktimizi öldürmek yerine, ki arkadaşların pek çoğunun da izhar ettiği gibi, aslında şartlı bir umumi af getirilerek böylesine mağdur olmuş onbinlerce insanın hapishanelerden kurtarılmasını temin ederiz.

Bugün hapishanelerde yatmaya yer kalmadı. Birçok kazalarda doğrudüst hapishane yok. Hapislerin yiyecek, giyecek masrafını karşılamakta Hükümet büyük bir müşkülât içerisinde. Bu bakımdan biz, daha mühimini yapalım, bunun içerisinde münferit şahıslar da faydalansın diyoruz.

Bugün hapishanelerde aylarca hâkim huzuruna çıkarılmıyan din ve vicdan hürriyetinin, fikir hürriyetinin mahkûmları sorgusuz, sualsiz yatmaktadır. Bunların tek suçu inançlarının düşüncelerinin izharından başka birşey değildir. Biz bunu istiyoruz. Yoksa şu veya bu şahsın getirilmiş af teklifine karşı değiliz. Çünkü biz, bu şahsı tanımıyoruz. Kimseye de bu «şunun veya bunun akrabasıdır» diye bir suizanda da bulunmuyoruz.

Arkadaşlarımızın bizim düşüncelerimizi ve buradaki heyecanımızı normal olarak karşılamalarını istirham ediyoruz. Çünkü, daha mühim meseleler vardır. Böyle müferit meselelerle zaman israfından kaçınalım istiyoruz. Bunun için bu mesele üzerinde hassasiyetle duruyoruz.

Hepinize saygılar sunarım.

AHMET FUAT AZMIŖOĐLU (Kütahya) — Sen biraz az konuşsan bu işler daha çabuk biter..

BAŞKAN — Buyurun Sayın Karaman.

MUSTAFA KARAMAN (Gümüşane) — Sayın Başkan, saygı değer milletvekilleri,

Özel af taleplerinde bir nevi «imtiyaz» konusu duyulmakta ve müşahede edilmektedir. Bu keyfiyet ise, hukuk anlayışı ve ceza hukuku prensipleriyle bağdaşmaz.

Görüşmekte olduğumuz hâdisenin suçlusu, dikkatsizlik, tedbirsizlik, meslek ve sanatta acemilik neticesi, adam öldürmeye sebebiyetten iki yıla mahkûm olmuş.

Vicdanlarınıza ve insafınıza sığınarak soruyorum : Taksirli suç olan bu kabîl suçlar, Türkiye'de günde yüzlerce işlenmektedir; bu şahsı ilgilendiren bu özel af, bir imtiyaz değil de nedir? Bir an için bu işte bir adli hatanın mevcudiyeti kabul edilse dahi, bunun telâfisi özel af çıkarmak değildir. Özel af çıkarmakta içtimai bir fayda mülâhaza ediliyorsa, bunun benzeri suçları içine alacak bir genel af düşünülürse daha iyi olur kanaatindeyim. Kaldı ki, adli hatanın tamirinin yolu ise özel af çıkarmak mümkün değildir.

Yüksek müşahamalarınıza sığınarak biraz daha ileri gitmek suretiyle hâdiseyi başka şekilde tahlil edeyim. Tabii ki suçlusunu da tanımadığım için, kanun teklifçisini de bilmediğim için her hangi bir peşin hükümle mücehhez ol-

duğum mânasında bir kanaate sahibolmamanızı istirham ediyorum.

Şimdi, bu suçlu vatandaşımızın işlediği suç taksirli bir suçtur. Mahkûmiyeti iki sene de olsa nihayet âmme hizmetlerinden müebbeten mahrumiyeti intacettirecek bir suç da değildir. Bu itibarla, acaba neden taksirli bir suçun affı için Yüksek Meclislerin huzuruna gelmek suretiyle kıymetli zamanlarımız işgal edilmektedir? Yapacaksak taksirli suçların tamamını câmi bir özel af çıkaralım.

Ne oluyor?... Benim çıkardığım netice şudur : Tanımadığım bu vatandaşımızın Meclis içerisinde bir tanıdığı vardır, yakını vardır. Komisyon âzalarından duyduğuma göre, bizzat masada oturan sayın arkadaşımız Koraltan'dan da dinledim «Arkadaşlarım devamlı olarak gidip - gelip bizi sıkıştırıyorlar, illâ bu özel aflar çıksın diye; biz de tesir altında kalıyoruz.» diyorlar. Demek ki bu özel aflar yüksek huzurlarınıza bu şekilde geliyor, bu şekil lâfları da dinliyoruz; bunu da nazarı dikkatinize arz etmek isterim.

Haddizatında bu affın ve affedilecek olan bu vatandaşın aleyhinde konuşmuyorum. Yalnız, hukuk anlayışıyla, ceza hukuku prensipleriyle bağdaşmıyacak bir durumdur; bunun ve benzeri suçların Yüksek Meclis tarafından affedilmemesini istirham eder, hepinize saygılarımı sunarım.

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Sayın Başkan, bu ifadelerle Dilekçe Komisyonunda çalışan arkadaşlarımızın etki altında kaldıkları beyan edilmektedir. O günkü Dilekçe Komisyonunda üye bulunduğum için ve hatırladığıma göre bu dosyaya oy da kullandığım için böyle bir halin vukubulmadığını, eğer müsaade buyurulursa, bizzat kürsüden ifade etmek istiyorum.

BASKAN — Yani söz istiyorsunuz....

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Evet, efendim.

BAŞKAN — Hayhay, efendim.

Buyurun Sayın İşgüzar.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım,

Yine, önümüze tecrübesizlik, dikkatsizlik, meslek ve sanatta acemilik suçundan iki küsur seneye mahkûm edilen bir vatandaşımızın cezasının affına dair getirilen özel af kanununun aleyhinde bir hukukçu olarak konuşuyorum.

Şunu hemen ifade edeyim ki, Anayasanın 64 ncü maddesi, T. B. M. M. nin yetkileri arasına genel ve özel affı da sokmuştur; yani T. B. M. M. genel affı da, özel affı da çıkarma yetkisini haizdir. Bu, sizlerin yetkisinin ait bir meseledir.

Ancak, bâzı arkadaşların burada ifade ettikleri gibi, adli hatanın tashih yeri burası değildir. Kaldı ki «Dosya münderecatına, hâdisenin oluş şekline» diye kaydedilen esbabı mucibede de adli hata görülmemiştir, tesbit edilmemiştir. Eğer böyle olmuş olsaydı, İzmir Ağır Ceza Mahkemesinin kıymetli üyelerinin dikkatinden kaçmazdı. Kaldı ki, benden önce konuşan hukukçu bir arkadaşımızın da ifade ve beyan ettikleri veçhile, tedbirsizlik suçundan ceza görmüş binlerce kişi vardır. Böyle ayırmak suretiyle, bunların bir kısmını affetmek cihetine gitmek doğru değildir.

Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz şey, Adalet Komisyonunun fikriyatıdır. Bakınız, Adalet Komisyonu bir hafta önce genel af la ilgili bir kanun teklifinin reddi hakkındaki fikrini şöyle söylüyor.

«Her ne kadar genel af ve çeşitli aflar cemiyette bâzı içtimai faydalar temin eder ise de» diyor ve ondan sonra ilâve ediyor; «af müesseselerinin bilhassa bahsolunan faydaları yanında, suç işliyen kimseler için cezanın muhakkak olması intibainı zayıflatması, suçların cezasız kalması ümidini artırması, cemiyette adalet ve kanunlara karşı güveni azaltması ve bilhassa af çıkacağı ümidinin cezaların genel önleme hassalarını zedelemesi gibi mahzurlarını ve toplumumuzun halen içinde bulunduğu şartlar itibariyle de affın yaratacağı sair sakıncaları dikkate alan komisyonumuz, birlikte tetkik ve müzakeresi yapılan her üç genel af kanun teklifinin reddine karar verilmiştir» diyor. Bunu söyleyenler, şimdiki bu özel affın lehinde imza kullanan arkadaşlarımızdır ve hepsinin isimleri ve imzaları vardır.

Bununla demek istiyoruz ki, suç işliyenlerin cezasını çekmesi şarttır. Suçluların ıslahı, cezaların çekilmesiyle olur ve cezasını çekmiş olan kişilerin, memnu haklarının iadesini isteme hakları da Ceza Mahkemeleri usulünde vardır. Üzerinden beş sene geçtikten sonra ana-

dan yeni doğmuş, suç işlememiş gibi, kendisini mahkûm eden ağır ceza mahkemesine başvurmak suretiyle ıslahı nefsettiğini, beyanla memnu hakların iadesini isteme hakkı vardır. Kaldı ki, taksirli suçlarda, benden önce konuşan hukukçu arkadaşımın da beyan ettiği gibi, bâzı amme hakları ortadan kaldırılmış da değildir.

Bir arkadaşımız burada milletvekili olarak konuşuyor ve «Bir trafik suçudur» diyor. Fikirlerine hürmet ederiz, ama trafik suçu da suçtur. Trafik suçunu işliyen kişilerin cezaları yok mudur? Binlerce kişi ceza evlerinde yatmaktadır. Son çıkardığımız kanunda, hatırlarsınız, trafik cezaları eskiden iki sene idi, asgari dört seneye çıkarıldı, şimdi dört seneden başlıyor. Neden çıkardık biz bunu? Bu bakımdan «trafik suçudur» diye küçümsemek doğru değildir.

Yargı organlarının verdiği kararları da dikkate almak mecburiyetindeyiz, o kararlara da hürmet edeceğiz, ama bir af çıkarılması icabediyorsa, Sayın Adalet Bakanı, Komisyon burada, bunu, Hükümet görüşü olarak da, cemiyetin meselesi olarak da, binlerce suç işliyenleri tasnif etmek suretiyle, hepsi için çıkarılmak istenmiyorsa bile, böyle taksirli suçlar için bir genel af çıkarılması mümkündür.

Sonra, şunu ifade edeyim ki arkadaşlarımız; madem ki özel araba kullanan kıymetli zat, kendi elinde olmıyan sebeplerle, sırf tankere çarpmamak için, sağa veya sola direksiyonunu kırmak suretiyle kendi arabasıyla bu suçu işlemiş. Peki ama, bu tanker şoförü ne oluyor? Bu tanker şoförünün suçu nedir? Bunun işlediği suç nedir, diğeriyle arasındaki fark nedir? Bunun cezası ne olacaktır?

Muhterem arkadaşlarım, böyle şey doğru değildir. Bunu ben, hiçbir arkadaşımın fikirlerini yadırgamak için, hiçbir kimseyi kınamak için değil, objektif olmak suretiyle, bilhassa ceza dâvalarında verilen kararların ortadan kaldırılması için, çıkarılması icabeden af üzerinde titizlikle, dikkatle durmak mecburiyetinde olduğumuz için söylüyorum.

Biz bu af tasarısını çıkarırsak ne olur? Çıkardığımız zaman Türk cemiyetinde, binlerce mahkûm ailesinin kalbinde ve gönlünde dinmi-

yen yarayı daha çok artırmış oluruz. ikincisi; aynı suçtan mahkûm olan, cezalarını çeken ve ya çekmekte olan binlerce kişi bundan müteessir olur muhterem arkadaşlarım. Biz, bu gibi suç işlemiş olan arkadaşlarımızın affı için getirilmiş olan kanunun aleyhinde olmadığımızı daha evvel de söyledik ama, özel af...

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Adli hatalar olabilir.

HİLMİ İŞGÜZAR (Devamla) — Adli hata diyoruz. Muhterem hukukçu arkadaşlarım çok iyi bilir; adli hata demek, o suçu işleyen adam o değil demektir, sıfatı o değil demektir, kendisine isnadedilen suç başkası tarafından işlenmiş demektir. Bu, öyle değil ki, devamlı şekilde adli hatadan bahsediyorsunuz.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Anayasa da var...

HİLMİ İŞGÜZAR (Devamla) — Anayasaya müsteniden elbette ki özel af çıkarmak hakkınızdır muhterem milletvekilleri; Anayasaya göre çıkarırsınız. Bunu, nihayet biz, kendi düşünce ve duygularımızı ifade etmek için söylüyoruz. Her milletvekili burada fikrini söylemekte serbesttir. Bizim fikrimize allerji besleyen muhterem arkadaşların allerjilerini de burada müsamaka ile karşılamak milletvekillerinin sıfatı ve hususiyetidir.

Muhterem arkadaşlarım, içtimai fayda da mülâhaza etmiyoruz. Genel af kanun teklifi gündemimizdedir, reddi için Adalet Komisyonu ittifakla karar almış olduğu halde aynı Komisyon şimdi yine ittifakla özel kişilerin affını istemektedir. Bu hususu dikkatinize sunar ve bu özel af kanunu aleyhinde rey kullanmanızı bilhassa istirham ederim.

BAŞKAN — Kifayeti müzakere takriri gelmiştir, okutuyorum efendim.

Sayın Yüceler, sizin beyanatınız zapta geçti, o bakımdan size söz vermeyeceğim efendim.

MEHMET YÜCELER (Kayseri) — Peki Sayın Başkanım.

Sayın Başkanlığa

Konu kâfi derecede aydınlığa kavuşmuştur. Bu sebeple kifayetine karar verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Kütahya
Fuat Azmioğlu

BAŞKAN — Kifayeti oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler...

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Öncelik ve ivedilik kararı alınmadı, maddelere geçemezsiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Beyefendi, siz misiniz Başkan, ben miyim? Evvelâ maddeler geçilir, ondan sonra ivedilik kararı alınır.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Pekâlâ.

BAŞKAN — Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesi...

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Aleyhte, ivedilik teklifinin aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — İvedilik teklifinin aleyhinde söz istedim.

BAŞKAN — Oylama esnasındayım beyefendi.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — İnsaf ediniz, bu kadar adamın karşısında, insaf edin yani...

BAŞKAN — Madde 1 i okutuyorum efendim.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Daha evvel söz istedim.

BAŞKAN — Sayın Eroğan, o kadar meselelere katılıyorsunuz ki ivediliğe kadar, önceliğe kadar...

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, daha oylamaya başlamadan çok evvel «söz istiyorum» dedim.

BAŞKAN — Dedin ama, oylamaya geçtik.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — «Öncelik» der - demez elimi kaldırdım. Öncelik, ivedilik bir teklif değil midir, bunun hakkında söz istenmez mi?

BAŞKAN — Sayın Eroğan, öncelik daha evvel Komisyonun vermiş olduğu takririn Genel Kurula arzı ve gündeme alınması ânında istihsal edilmiştir.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — İstediginiz gibi idare ediniz, devam...

BAŞKAN — 1 nci maddeyi okutuyorum.

Tedbirsizlik, dikkatsizlik neticesi ölüme sebebiyet vermekten hükümlü 1933 doğumlu Mehmet Sait oğlu Zehra'dan doğma İbrahim Recep Ayışık hakkında Af kanunu tasarısı.

Madde 1. — İzmir 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 2 . 12 . 1968 tarih ve 967/170 esas, 968/245 karar sayılı kesinleşen hükmü ile T. C. Kanununun 455/2 maddesi ve 501 sayılı Kanun hükümleri gereğince iki yıl altı ay ağır hapis cezasına mahkûm olan Mehmet Sait Oğlu Zehra'dan doğma 1933 doğumlu İbrahim Recep Ayışık'ın mahkûm olduğu ceza, bütün hukukî neticeleriyle affedilmiştir.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum.. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde görüşmek isteyen sayın milletvekili?.. Yok. Tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir..

Tasarı, Meclisimizce kabul edilmiştir.

17. — *Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/80) (S. Sayısı : 123 ve 123 e 1 nci ek)*

BAŞKAN — Asayişle ilgili kanunun müzakeresine geçiyoruz.

1 nci madde üzerinde, M. G. P. Grubu adına Sayın Hasan Tosyalı, A. P. Grubu adına Sayın Ahmet Karaaslan, C. H. P. Grubu adına Sayın Mümtaz Akışık konuşmuşlardır.

Ayrıca söz almış bulunan sayın milletvekillerini arz etmiştim, tekrar ediyorum: Hilmi İşgüzar, Reşit Ülker, Mehmet Aytuğ, Burhanettin Asutay, Ahmet Buldanlı, Yaşar Akal, Vahit Bozath, Hüseyin Abbas ve Turhan Özgüner söz almış bulunmaktadırlar.

Alınan bir karar gereğince gruplar adına görüşme süresi 10, kişisel görüşleri arz etmek üzere görüşme süresi 5 dakika ile kısıtlanmıştır, hatırlatırım.

İlk söz Sayın Hilmi İşgüzar'da. Buyurun.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Muhterem milletvekilleri,

Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkındaki kanun tasarısının 1 nci maddesi üzerinde bendeniz de kişisel görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Memleketimizde, bilhassa emniyetin ve asayişin temin edilmesi bakımından, Devletin en önemli görevi, hiç şüphesiz ki zabitanın çeşitli yetkilerle donatılmış olması lâzımdır. Bir memlekette emniyet ve asayiş yoksa orada hürriyet, hür yaşama ve korkusuz yaşama yok demektir. Ekmek kadar hürriyete, hürriyet kadar da ekmeğe ihtiyaç vardır. Yani hürriyet, çok tatlı, nazlı ve yaşatılması zorunlu olan bir anlam içinde gelişir.

Demokrasilerle ve hür rejimlerle idare edilen memleketlerde alabildiğine müsamaha, hürriyet havası olmasına rağmen, kişi hürriyetlerinin, emniyet ve asayişinin bozulduğu da görülmektedir. İşte bizim memleketimizde de sık sık cemiyetin huzurunu kaçıran, emniyet ve asayiş ihlâl eden çeşitli zümreler doğduğu için bu kanunun birinci maddesi buraya getirilmiştir.

Bu yönü ile bendeniz, birinci maddeyi yerinde görüyorum. Çünkü hürriyet, hür olmak, serbest seçimler ve demokrasinin olması, kişilere başkaları aleyhindeki eyleme müsaade etmek değildir. Emniyet ve huzur içinde rahat ve korkusuz yaşamak için cemiyet fertlerinin de bu anlamlarla doldurulması, kalblerinde hürriyet sevgisi, kafalarında emniyet, asayiş ve fertlerin kişisel haklarına hürmet duygusu olması lâzımdır. Bunlar kültürle olabildiği gibi, kanunla da olur. İşte birinci madde, insanların bazan kafasına, bazan da kalbine böyle meseleleri sokmak için getirilmiştir.

Bu birinci madde görüşülürken bâzı arkadaşlarımızın ifade buyurdıkları; «kişi hürriyetlerinin zedeleneceği, kişi hürriyetlerinin ortadan kaldırılacağı» iddiasına katılmak mümkün değildir. Dağa kaçan eşkiyalar ve suçlu olanlar hakkında elbetteki Devlet takibata geçecektir ve bunun neticelerini alacaktır. Gayet iyi bir

şekilde tedvin edilen madde; esasında idam ve ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan biri veya birkaçını işlemekten sanık veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya yakalama müzekkeresi kesilen kişiler hakkındadır. Silâh taşıma suçu ile dağa kaçmış, bütün çağrılara rağmen gelmek istemiyenlere İçişleri Bakanlığı tarafından asgari 10, âzami 30 günlük bir ihtar süresi tanınmak suretiyle bunların kanunlara teslimi istenmektedir. Bu bakımdan da biz, bu maddeyi yerinde görüyoruz.

Bunun yolu, elbetteki geri kalmış ülkelerde bu şekildeki takiple de olamaz, kültür işidir dedik. Bu duygulardan yoksun insanların suç işlemelerini önlemek, korku, baskı ve ceza ile de mümkün değildir, bu da bir gerçektir. Ama hayatlarından emin olmıyan, yarınları garantili bulunmayan Devlet güçleri ve Devlet kuvvetleri de hiçbir zaman iş yapamaz. Devlete olan saygı Devletin otoritesinden doğar, Devletin adaletinden doğar. Otoritesi, adaletsiz Devlete cemiyet itibar etmez. Bu bakımdan cemiyeti devamlı şekilde tehdit eden, dağa kaçan, adam kaldıran, birinci maddede gösterilen çeşitli cezalardan biri ile cezalandırılması icabeden kişilere karşı İçişleri Bakanlığı tarafından verilen 10 günlük ve 30 günlük süre içerisinde de gelmezler ise, bunlar hakkında birinci maddedeki yetkileri emniyet ve asayiş yerine getirmekle görevli organlara tanımak en âdil yoldur. Çünkü, anarşileri ve anarşistleri, eşkiyaları değil, esas fert hürriyetlerini, temel hak ve hürriyetleri korumak lâzımdır. Anayasanın esprisi ve ruhu da budur.

BAŞKAN — Sayın İşgüzar süreniz dolmuştur, lütfen bağlayınız.

HİLMİ İŞGÜZAR (Devamla) — Bağlıyorum Sayın Başkanım.

Her ne kadar bâzı arkadaşlarımız birinci maddenin, Anayasanın ruhuna, özüne aykırı olduğu, Anayasaya aykırı olduğu iddiasını ileri sürüyorlarsa da; Anayasa, esasında kişilerin temel hak ve özgürlüklerinden bahseder, bunların ortadan kaldırılmasını Devletin himayesine bırakır. Devletin bunu yapabilmesi için de elbetteki bu şekilde hareket edenlere karşı zecri tedbirlere başvurması gerekecektir.

Bu madde yerinde bir maddedir, bu bakımdan biz bu maddenin lehindeyiz.

BAŞKAN — Demokratik Parti Grubu adına Sayın Eroğan, buyurunuz.

D. P. GRUPU ADINA KADRI EROĞAN (Sivas) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Sözü edilen tasarımın tümü üzerindeki görüşlerimizi arz ederken de ifade ettiğimiz gibi, biz Devletin emniyet ve asayişe taallük eden işlerde fevkalâde hassas olmasını ve aksi hareketlerin günün birinde Devleti temelinden sarsıcı neticelere ulaştığını ve Hükümetleri düşürmeye mahkûm ettiğini, hususiyile içinde bulunduğumuz devrede hâd asayişsizliklerin ve emniyet-sizliklerin bugün millet olarak vehametini bütün netayici ile yaşamakta bulunduğumuzu ifade etmiş idik.

Bu mülâhaza ile dedik ki; birinci madde ile getirilmek istenen hüküm isabetlidir. Gerçi bâzı arkadaşlarımız; «Bu madde ile İçişleri Bakanlığı adam öldürmek yetkisini ahyor...» veya hut «kiralık katil aranıyor» gibi, aziz zabıtamızı da rencide edecek mülâhazalar serd etmişler ise de, biz bu noktai nazara bir türlü iltihak edemiyoruz.

Çünkü, açık açık bu madde hükmü ile denilmektedir ki, bir veya birkaç suçtan hükümlü, adam öldürmekten hükümlü, hakkında yakalama ve tevkif müzekkeresi çıkarılmış, bu çeşit suçla aranmakta olan kişilerin, bütün bu suçlarının üzerine eline silâh alarak dağa çıkıp tek başına veya toplu olarak emniyet ve asayiş ihlâl etmeleri hallerinde, ettiklerinin anlaşılması halinde - yine de silâh kullanılacak değil - 10 günden az ve 30 günden çok olmamak üzere dağda silâhlı olarak dolaşım emniyet ve asayiş ihlâl eden insanlara «gel adalete teslim ol» yahut «kanuni mercilere teslim ol» diye ilân edilecek.

Hattâ biz burada, her hangi bir şekilde belki ittilama gelmez mülâhazasıyla, şahsan bir endişeye düşerek, radyo ve televizyonla da ikaz edilmesini istedik. Çünkü, bugün dağda dolaşan bir insanın yanında mutlaka radyo vardır, eşi, dostu, ahabası, akrabası bunu duyacaktır.

Bütün bunlara rağmen gelmez veya teslim olmaz ise, farz edelim ki, bu ilândan sonra altı ay daha geçti, yedinci ayda zabıta kendisiyle karşılaştı - polis ve jandarma - yine de ilk gördüğü anda, fırsat bekleyen bir düşmanı gibi pu-

suya yatıp hemen öldürecek değil, yine de ihtar edecek, «teslim ol» diyecek. «Teslim ol» diye vâki olan en son andaki ihtara rağmen teslim olmaz da filhal silâhla zabıtaya karşı koymaya teşebbüs ederse o zaman zabıta silâh kullanacak.

Haddizatında bu madde olmasa dahi, muhtemem arkadaşlar, bir müdafai nefistir, zabıta olmaya lüzum yok, karşısındaki insan ona silâhını çekmişse elbetteki o da müdafaaya geçecektir. Yani ben, buradaki endişeyi anlamıyorum; tereddütte olan arkadaşlarıma an samimülkalb duygularımı arz ediyorum. Yani bâzi arkadaşlar; bu 10 gün ile 30 günlük müddet içerisinde, ilân biter bitmez, zabıta bunları nerede görürse mutlaka orada «öldürecektir» diye samıyorlarsa kendi endişelerine iştirak ederim. Ama böyle bir hâdise yok... Getirilmiş olan Hükümet tasarısında böyle bir mesele yok. Okuyorum, gayet açık olarak şöyle denilmektedir :

«(A) bendindeki yetkiler saklı kalmak üzere, idam ve ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan bir veya birkaçını işlemekten sanık veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya yakalama müzekkeresi çıkarılan, silâhlı dolaşarak emniyet ve asayiş tek başına veya toplu olarak fiilen tehdit ve ihlâl ettikleri anlaşılan ve teslim olmaları için İçişleri Bakanlığınca tesbit edilen tarihte başlamak üzere 10 günden az ve 30 günden çok olmamak şartıyla verilecek mühlet ile ad, san ve eylemleri de belirtilerek sanık, zanlı veya hükümlünün dolaştığı bölgelerde mutat vasıtalarla ve uygun görülen yayın organları ile ilân edilenlerin belirtilen süre sonuna kadar adli makamlara, zabıtaya veya her hangi bir resmî mercie teslim olmaları hallerinde...»

Oradan nereye atıf yapıyor? İkinci maddenin birinci fıkrasına; «Birinci maddenin (B) bendinde yazılan hallerde sanık veya hükümlünün teslim olmaları için yapılan ihtardan sonra silâh kullanılacağı...»

Burada, belki ikinci maddede de fikrimizi arz edeceğimiz, filhal Devlet pusuya yatmış bir husumet tarafı olmadığına göre, «filhal müsademeye geçmeleri» diye buradaki unsur değiştirilebilir. O endişe de izale edilir.

Bâzi arkadaşlarımız diyorlar ki, elindeki silâhı teslim etmek için harekete geçerse bu, filhal teşebbüs telâkki edilir ve ifna edilir.

Muhtemem arkadaşlarım, burada bir hususu yüksek dikkatlerinize arz etmeyi vazife telâkki ediyorum. Deniliyor ki, hukuk Devletinde, Anayasasına hukuk Devleti niteliğini kazandırmış bulunan bir rejimde bir vatandaşın ifnası için mahkeme kararı dışında böyle bir hüküm çıkarılabilir mi, böyle bir kanun vaz'edilebilir mi?

Hukuk Devleti, elbetteki her şeyden evvel her vatandaşın hakka ve hukuka riayetini âmir-dir. Hukuku tanımayan, hakkına rıza göstermeyen bir kişinin, eline silâh alarak, dağa çıkıp emniyet ve asayiş ihlâl eder vaziyete geçtikten sonra o zatın hak ve hukukundan bahsedilip takipsiz bırakılmasını veyahut asayiş ve emniyeti ihlâl eden bu çeşit hareketleri devam ettirmesini arzu ediyormuş gibi, bu zata ilânihaye imkân verilemez.

iddia böyle değil. Yanlış anlaşılmasın. Her hangi bir arkadaşın böyle bir iddiada bulunduğu ben burada iddia etmiyorum. Ama, arz etmek istiyorum ki, kanunu ihlâl ederek, vatandaşları ifna ederek ve ifna ettiği de mahkeme kararlarıyla sabit olan kişilerin, bu yetişmiyor gibi, bir de ayrıca Devleti ve Hükümeti hiçe sayarak dağa çıkıp asayiş ihlâl etmelerine rağmen, teslim olmaya davet eden, «gel, adalete teslim ol» diyen ve en sonunda bu kanun dışı insanları yakalamak için tavzif ettiğimiz Devletin zabıta kuvvetlerinin, kendisine asli vazife olarak verilmiş bu hizmeti ifa ederken «teslim ol» teklifini kabul etmeyip de zabıta ile müsademeye geçmesi halinde vazifesini yapan Devlet zabıta kuvvetlerinin mahkeme kapılarında perişan olmamasını sağlıyoruz. Lütfen bir de bu istikamette meseleyi ele alalım. Ben arz ettim; Devlete, Devlet vazifesini gören insanlara hüsnüniyetsizlik atfedilemez, asıl olan hüsnüniyettir. Hizmetin hüsnüniyetle ifasıdır. Bir kasıt olamaz.

Binaenaleyh, eline silâhı alıp dağa çıkmış bulunan kişilerin teslim olmalarını temin etmek için getirilen bu madde; bütün bu ikazlara, ihtarlarla rağmen teslim olmıyanların, Devlet zabıta kuvvetleriyle ne zaman karşılaşırsa karşılaşsın, yine de ihtardan sonra müsademeyi kabul eder ise lütfedin de çok tabii bir müdafaai nefis halini arz eden bu vaziyette zabıta silâhını kullansın.

BAŞKAN — Sayın Eroğan, süreniz dolmuştur.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — 500 metreden adamı nasıl teşhis edecek?

KADRI EROĞAN (Devamla) — 500 metre değil beyefendi, hangi istikamette kendisini çevirmişse zabıta kuvvetleri, elbetteki bu ikazını ve ihtarını yapacaktır. Bunda bir tereddüt olmaz.

BAŞKAN — Müdahale etmeyiniz efendim. Süreniz dolmuştur efendim.

KADRI EROĞAN (Devamla) — Teşekkür ederim. Vaktim dolduğu için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — M. G. P. Grubu adına Sayın İhsan Kabadayı, buyurun efendim.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Böyle kanun çıkmaz. 35 milyon insanın hayatını ilgilendiren bir kanundur.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, kürsü sizlere ait, söz isteyiniz buyurun buradan konuşunuz. Hem de zabıtlara geçer.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Bu mesele beş dakikaya sığmaz. Türkiye'nin 35 milyon insanı tehdit altındadır. Kardeşimi, anamı, babamı hepsini kapsıyor bu.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, çok rica ederim, arkadaşlarımızın yanına gidip konuşsanız iyi olacak efendim.

M. G. P. GRUPU ADINA İHSAN KABADAYI (Konya) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

M. G. P. Grubu olarak bu maddede kişi hürriyetini zedeliyen, yaralıyan hiçbir husus görmemekteyiz. (Adıyaman Milletvekili Yusuf Ziya Yılmaz ile A. P. milletvekilleri arasında karşılıklı sataşmalar.)

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, rica ediyorum efendim, hatip arkadaşınız konuşuyor. Müdahale etmeyin efendim.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Biraz da o arkadaşlara söyleyin.

BAŞKAN — O arkadaşlara da söyleyeyim, ama Genel Kurulda oluyor. Evvelâ Kadri Eroğana hitabettiniz, sonra sağa sola hitabediyorsunuz. Rica ediyorum efendim.

Devam buyurunuz efendim.

İHSAN KABADAYI (Devamla) — Kişi hürriyetini zedeliyen, yaralıyan, perperişan eden hiçbir husus yoktur. Kişi hürriyeti, bütün ihtimallere göre öylesine emniyet, öylesine teminat

altına alınmış ki, sana bir insan olarak, vatandaş olarak tekmil hakları tanıyoruz, bu haklardan faydalan, sen bizi zora götürme, darülbekaya gitmek için kendi kendinin kaatili olma, diye her türlü medeni insanlık anlayışları mahkûma bu madde ile verilmiştir. Bizim kanaatimiz budur. Hukuk ilmi geniş muhakeme ilmidir, ben hukukçu değilim ama arkadaşlarla görüştük, karar ve kanaatimiz budur.

Öyle ki, idam veya ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan bir veya bir kaçını işlemekten sanık veya hükümlü olacaktır. Yani, adam suçların harmanını işleyecek, sanki suç reңberliği yapacak, bu suçlardan dolayı hakkında tevkif veya tutuklama müzekkeresi çıkarılacak, silâhla dolaşarak asayiş ve emniyeti toplu veya tek başına fiilen tehdit ve ihlâl edecek, teslim olması için de işleri Bakanlığınca tesbit edilen tarihte başlamak üzere, en az on gün, en çok otuz gün mühlet verilecek, bu mühlet içerisinde bu suçlunun, zanlının adı, sanı, şöhreti, yaptığı eylemler belirtilerek zanlıya veya suçluya dolaştığı bölgelerde teslim olması için her türlü organ ve mutat vasıtalarla ilân yapılacaktır, gene bu müddet içerisinde resmî mercilere teslim olmaz ise, zabıtaya silâh kullanma yetkisi verilecektir.

Bakın kaç kademe, kaç sıra emniyet kanun tarafından onun selâmeti için bahşediliyor. Ama zanlı veya suçlu, tutuklu hâlâ bu hakları kullanmıyor, kanuna teslim olmaktan imtina ediyor, bildiği yolda devam ediyor.

Kanaatimiz odur ki, bu madde, kişi hürriyetini zedelemek değil, kişi hürriyetinin bir zırhı, bir kalesi mesabesinde. Kısıthyan, arkadaşların tefsir ettiği gibi, kötüye kullanılacak olan hiçbir tarafı yoktur. Bu suçları işleyecek de mesul hükümet, mesul makamlar bu suçluya, «Aferim oğlum, adam öldürmeye devam et, adam kaldırmaya devam et, kas, kavur, ortalığı yık, asayiş, emniyet bırakma, vatandaşın imanını gevret, bir kısmına cehennemî hayat, bir kısmına kabir azabı yaşat; sana helâl olsun, biz senin yanındayız» mı diyecek? Elbette mesul makamlar Topluluğun, Millet'in asayiş ve emniyetini çoluk çocuğu ile beraber, yaşlısı ile genci ile beraber, onu, kanunun teminatı altında olduğuna inandıracaktır, bu huzuru verecektir. Huzuru vermezse memleket olmaz, millet kalmaz, Devlet kalmaz.

Bu kabîl işlerde her nedense bir kısım arkadaşlarımızın, demin de dediğim gibi, toplumun menfaatlerini şöyle bir tarafa koyarak, tek kişinin hürriyeti üzerinde ısrarla duran anlayışları vardır. Şunu şöylece kabul ediniz ki, tarihin hangi devrinde olursa olsun toplum sevk ve idaresinde bidayette verilen küçük ihmaller, sonunda telâfisi mümkün olmıyan rahneler açar. İğne gözü gibi başlayan hatalar, sonunda telâfisi mümkün olmıyan han kapısına döner.

Bugün Türk milleti, cemiyetimiz bu kabîl hâdiselerden rahatsızdır, vatandaş tedirgindir, millet huzursuzdur. İşte bu dertlerin, ıstırapların sonunu almak için kanunun açık taraflarından faydalanan, müsamaha tarafından faydalanan, şu cennet vatanı cehenneme döndüren, vatandaş evinde, aşında, eşinde, işinde huzursuz kılan hâdiseleri yok etmek için ilgili makamlara bu hak verilmektedir ve M. G. P. Grubu olarak, bu verilışı yerinde bulmaktayız. Aslolan tane değil, tüm memleketin huzur ve emniyetidir. İyi kullanılacağına da kaani bulunmaktayız. Müspet oy kullanacağız.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN — Açık oyunu kullanmıyan sayın milletvekili var mı efendim?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

(Bitlis Milletvekili Kenan Mümtaz Akışık ile Konya Milletvekili İhsan Kabadayı arasında karşılıklı sataşmalar)

BAŞKAN — Sayın Akışık, Sayın Kabadayı lütfen Genel Kurulda yapmayın efendim bunu.

İHSAN KABADAYI (Konya) — Ben kendisini iki saat dinledim.

BAŞKAN — Haklısın, birbirinizi dinliyorsunuz ama, işte böyle sataşmalar da oluyor. Olmasa iyi olacak.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Grubu adına dün söylenen sözleri...

BAŞKAN — Sayın Akışık lütfen efendim. Kifayeti müzakere takriri gelmiştir. Hükümet konuşmak istiyor mu?

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Peki Sayın Bozath.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Kütahya) — Sayın Başkan Komisyon adına söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Kütahya) — Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım,

Asayişe müessir kanun tasarısı hakkında pek çok arkadaşım, istifade ile dinlediğimiz kıymetli mütalâalar beyan ettiler. Burada konuşan bâzı hatip arkadaşlarım; «İçişleri Bakanına, siyasi bir makama adam öldürme yetkisi veriliyor» gibi, çok yukarlık ve fakat derininde çok ağır, çok acı itham olan bâzı sözler sarf ettiler.

Arkadaşlar, İçişleri Bakanı Deniz Gezmiş'i arıyacak değil, İçişleri Bakanı Koçero'yu arıyacak değil. Düşününüz, bir süre önce İstanbul'da Camgöz Garry namında Amerikalı serkeş bir adam vardı. Bu hâdisede bizim bir komiserimiz vuruldu, hatırlarsınız. Zavallı polis bekliyecek, kaatil mütemadiyen cemiyeti rahatsız edecek, yüzlerce adamı tehdidedecek, kimini kaçırarak, kimini öldürecek; fakat suçlu sandalyesine Türk Jandarması oturacak. Şarkta bir sürü eşkiya var. Suçlunun vasfı tarif ediliyor.

Arkadaşlar, sözü bir noktaya getirmek istiyorum: Şu şu, şu unsurları ihtiva eden suçlu için, İçişleri Bakanlığının yetkisine verilen şey «on günden az, otuz günden fazla almıyacak bir süre ile mutat vasıta ile teslim ol» diyecek. Ne diyecek? Kanun mercilerine ve ilgili makamlara, yani «Kanuna saygılı ol» diyecek.

Aziz arkadaşlarım, en azından biz de burada titizlik gösteren arkadaşlar kadar bu yetkinin onda birinin verilmemesini istiyoruz. Fakat, Türk cemiyetini bir süredir ızrar eden, rahatsız eden, tedirgin eden birtakım eşkiyalar, haysiyetsiz insanlar, Türk düşmanı, vatan düşmanı, Devlet düşmanı insanlar türemiş.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — İktidarın beceriksizliğinden.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Yoo, çok rica ederim, onun da cevabı var.

BAŞKAN — Sayın Özgüner, müdahale etmeyiniz efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Sayın Özgüner, ben iktidar - muhalefet meselesinde değilim. Bugün biz iktidarda değiliz Sayın Özgüner. Hayır, bu, iktidar meselesi değildir. Devletten ya-

na mısınız, eşkiyadan yana mısınız diyeyim mi size?

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Kanundan yanayız.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Biz de kanundan yanayız, Devletten yanayız.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Aşiret kanunundan yana değiliz.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz müdahale etmeyiniz efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Bu aşiret kanunu değil. Eşkiya elini sallaya sallaya gezsin.. Mesele tam o noktaya geliyor şimdi. Evet zabıta ya yetkiyi verelim mi vermiyelim mi? Yani şu, şu, şu fiilleri ika eden suçlu sokakta rahatça gezsin; gerek şahsını, gerek kanunu müdafaa sadediyle bu alçağı, bu vatansız, bu Devlet düşmanını öldüren adamı suçlu sandalyesine koyalım? İşte bu noktaya geldik arkadaşlar.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Suçlu sandalyesine koyalım da öldürmeyelim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Efendim?

BAŞKAN — Sayın Özgüner, çok rica ederim müdahale etmeyiniz efendim. Topuna cevap verme imkânı bulamıyorsanız biraz geriye gidin.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Günlerce arkadaşlarımızla bu konunun müzakeresini yaptık. İstanbul'daki Maltepe hâdisesini sizlere hatırlattım.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — O hâdiseye kanunsuz mu diyeceksiniz?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Sayın Reşit bey, işte onu kanunlaştırıyoruz.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Demek o hâdiseye kanunsuzdu.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Kanuni.

KENAN MUMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Komisyon olarak hukuka uygun konuşmanızı rica ederim. Ciddî, hukukî bir meselede hukukî konuşunuz.

BAŞKAN — Sayın Akışık, çok rica ederim müdahale etmeyiniz efendim. Niçin müdahale ediyorsunuz? Bu hassasiyetiniz niye? Fikirlerinizi gelip buradan izah edersiniz efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — İngiltere'de, misal olarak arz ediyorum, İngiliz polisi elini kaldırdığı zaman «Devletin emridir» telâkkisi içerisinde olan vatandaş hukuka böylesine saygılıdır. İşte Türkiye'de hukuka bu kadar saygısız, hayasızca Devleti yıkmak isteyen insanların karşısına, elbette Devlet fikrinin güçlendirilmesi, Devletin güçlü olduğu fikri ile geliyoruz arkadaşlar. Yani, her arkadaşımın şu soruyu kendi vicdanına sormasını rica ediyorum; o noktaya gelmiş ki, ilân var, bütün unsurlar tekevvün etmiş, Sayın Demokratik Parti sözcüsü Kadri Eroğan arkadaşım gayet güzel izah ettiler, unsurları ben tekrar saymıyacağım... Bir arkadaşım diyor ki; üçyüz metre, beşyüz metre... Beşyüz metreden bir adamı vurmak zaten güç bir şey.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Bana salâhiyet versinler, ben beşyüz metreden sizi vururum. Ben vuramazsam siz beni vurun.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, çok rica ederim, çok rica ederim Sayın Yılmaz...

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Sana her türlü garantiyi veririm.

BAŞKAN — «Müsaade ediniz Sayın Yılmaz» diyorum, «İhtar» demiyeyim diye, ama siz yine devam ediyorsunuz; «müsaade ediniz Sayın Yılmaz» in mânası da bir nevi ihtardır yani.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT

AZMİOĞLU (Devamla) — Suçluya, «kanuna teslim ol» ikazı zabitanın karşılaştığı anda son olarak tekrar yapılacak. Ancak bu ikazı, bu son ikazı dahi dinlemediği ahvalde bir şart, bir unsur daha var, «filhal zabıtaya silâh kullanmaya teşebbüs ederse» diyor. Dün zannediyorum, Sayın Eroğan hatırlıyacak, bir nebzecek bunu müzakere ettik, konuştuk. Bunda bir endişe izhar edildi, karşılıklı konuşuldu; efendim, silâhını teslim eder iken bunu «silâh tevcih ediyor» mânasına, suçlu silâhını teslimte teşebbüs ederken zabıta, bunu «silâh tevcih ediyor» mânasına alırsa...

Arkadaşlar, suçlu, bizim bildiğimiz suçlu, kanuna saygılı suçlu, Devlete saygılı suçlu, silâha artık dokunmaz, elini kaldırır teslim olur. Biz böyle anlıyoruz. Filhal suçlu silâha davranırsa, hâlâ sussun mu zabıta, hâlâ dursun mu

arkadaşlar? İşte bu noktada Devleti mi tutalım, Devlet mi güçlü olsun, bu şaki mi, kaatil mi güçlü olsun? Bu suali bütün arkadaşlarımız vicdanlarına lütfen sorsunlar.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Ben soracağım şimdi sizlere.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Evet, evet...

KENAN MUMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Bunların hepsi mevzuatta var, gelmese de var.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Evet, evet...

BAŞKAN — Efendim, rica etsem efendim, illâ fikrinizin kabulünü mü istiyorsunuz? Komisyon sözcüsü veya başkanı da aksi kanaatte olabilir. Müdahale etmeyiniz efendim, fikrini söylüyor, Komisyonun fikrini söylüyor.

KENAN MUMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — İstikamet başka yola giriyor efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Hayır efendim. Arkadaşlarımız, hangi istikamet başka?

SABRİ KEŞKİN (Kastamonu) — Karşılıklı müzakere etmeyin, Heyeti Umumiyeye hitabediniz beyefendi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Bütün bu unsurların tekevvününden sonra, son ikazda dahi kanuna, Devlete saygısını göstermeyen bir insanın, artık Devletle, o cemiyetle alakası, irtibatı tamamen kaybolmuştur, cemiyetin düşmanıdır. Nitekim misallerini gördüğümüz insanlar, hemen kısa zaman içinde pek çok emsalini beraber yaşadığımız bir sürü insanlar... Devletin böyle bir salâhiyetle teşhizi suretiyle, Devleti güclendirmek suretiyle bu türlü şerirler, katiller, vatan düşmanları, Devlet düşmanları ancak böyle susturulur. İşte...

KENAN MUMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — 2559, bütün buyurduklarınız orada var.

BAŞKAN — Sayın Akışık, Sayın Akışık. Sayın Azmîoğlu, sizden de rica etsem, galiba siz hep Akışık'a bakarak konuşuyorsunuz ki, cevap vermek mecburiyetinde kalıyor.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT AZMİOĞLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlarımız; mesele, ne siyasi olan bir Hükümete, ne şu ne bu ferde değil, ancak cemiyeti rahatlıkla, huzur içerisinde yaşatmak mecburi-

yetinde olan Devlete ve Devlet adına vazife gören zabıtaya, şöylesine birden çok, birkaç tane unsurun tekevvünü halinde vasıfları belirtilen suçların suçlularına karşı kullanılmak üzere bir salâhiyet vermekten ibarettir. Bu da Türk cemiyetinde büyük çoğunluğun yanında adetleri çok az olan, maalesef Devleti, cemiyeti rahatsız hale getiren, artık cemiyetle ilgisi, irtibatı kalmamış Devlet düşmanlarını temizlemek, susturmak, yani büyük çoğunluğu nuzura götürmek için getirilen bir tasarıdır. O itibarla hiçbir endişeye mahal yoktur. Bilâkis, kıymetli dostlarımız darılmasınlar, asıl ben endişe ediyorum.

Efendim, bir adam öldürme yetkisinden bahsediliyor. Elbette 35 milyon insanı rahat yaşatmak için bir adam ölür, beş adam ölür, ölecek elbet; ama ölen adam da doğru dürüst adam değil ki zaten. Sizi, bizi, hepimizi, her gün cemiyetimizi rahatsız eden adamlar. Bu itibarla endişe edecek bir taraf yoktur. Uzun uzun komisyonumuzda değerli arkadaşlarımız fikirlerini izhar ettiler. Ben huzurunuzu fazla işgal etmiyeceğim. Hepinizi büyük bir saygıyla selâmlıyorum.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sorum var efendim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Ben de soru soracağım efendim.

BAŞKAN — Bir dakika efendim, Sayın Özgüner, sorunuz.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Şimdi sualimi evvelâ önden açmak isterim.

Sayın Komisyon Başkanı zannediyor ki, biz bir eşkiyaya hakikaten müsamaha gösteriyoruz. Böyle bir iddiamız yok.

BAŞKAN — Siz - biz diye bir şey yok efendim. Sorunuzu lütfen.

Sayın Azmîoğlu yerinden cevap verecek.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Şimdi, asgari on gün, âzami otuz günlük bir ihtar yapılmış; fakat bu müddette teslim olmamış veya ihtarını duymamış, ihtarın bir tesir edip etmediği belli değil, ancak otuz birinci gün olmuş, elinde silâh yok, teslim olması bahis mevzuu. Bu otuz birinci gün bu kanunun bu maddesine girebileceği için, hukuk açısından münakaşa ederken diyoruz ki, buraya, bir müsademe halinde ancak ona karşı silâh kullanma imkân-

nı veriniz, başka türlü olmaz bu diyoruz. Ancak ikinci madde...

BAŞKAN — Madde mi tedvin ediyorsunuz, sual mi soruyorsunuz?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Hayır efendim, sual soruyorum.

BAŞKAN — Lütfen sual sorun.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Buna karşı ikinci madde zaten bunu getiriyor diyorlar. Yani bizim geçen müzakerelerde yaptığımız bu konuşmalardan da komisyon bir nebze bu müsademenin gerekliliğini anlasa, ikinci madde ile zaten bu müsademe getiriliyor. Oradaki kanunla...

BAŞKAN — Sorunuz ne efendim? Sayın Özgüner sorunuz ne?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sualimi soruyorum efendim. O halde sormayım oturmuyum efendim.

BAŞKAN — Yok efendim, sorunuzu sorun. Ben de o bakımdan size imkân verdim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Kanunlar, madde ile de tatbikatta ayrı ayrı değerlendirilir, hâkim böyle değerlendirir. Biz bu maddeyi ele aldığımız zaman, silâhını kullanmayan, otuz birinci gün teslim olan şahsın öldürüleceği kanaatindeyiz, öldürülebilir. Kim yapacak bu değerlendirmeyi? Orada bunu bir çavuş, bir onbaşı, bir er yapacak. Bu müsademe kelimesinin konmasının gerekliliğini kendileri de takdir ediyorlar mı? Yoksa sadece bunu ikinci maddeye bağlamakla geçiştiriyorlar mı?

Bu halde sualim :

İkinci madde ile birinci maddeyi bir madde halinde tedvin etmeyi çıkar yol olarak görüyorlar mı?

BAŞKAN — Komisyon adına arz edeyim efendim.

Komisyonun bize tevdi ettiği bir takirde, birinci madde ile ikinci madde tevhit edilmiştir. Onu, müzakere bitiminde Genel Kurula arz edeceğim efendim.

Sayın Ülker beyin sorusu var. Buyurun Sayın Reşit Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununda ve Jandarma Yetki Tüzüğü'nün de 270 veyahut 271 nci maddesinde, polis ve jandarmanın ne zaman silâh kullanacağı yazılıdır.

Senelerden beri, yani otuz - kırk seneden beri bu kanun tatbik ediliyor ve suçlular bu maddelere göre icabederse vuruluyor, icabederse öldürülüyor. Nitekim tatbikatta Maltepe'de bir genç içeri girdi, dışarıdan silâhla vurdular.

Şimdi soruyorum: Böyle bir durum karşısında hangi... (A. P. silarından «eşkiya desenize» sesleri.)

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Eşkiya ile alakası yok Beyefendi.

BAŞKAN — Bir dakika efendim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Kanunlarımızda açık hükümler var iken, bu kanunun birinci maddesinin sevkine neden lüzum görülmüştür? Aynı hükümler, buna benzer hükümler hepsi mevcut, hepsi kullanılıyor, bu madde ne ihtiyaçtan doğmuştur? Hangi hâdisede zabıta âciz kalmıştır? Onu lütfensinler.

BAŞKAN — Evet?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Müsaade eder misiniz efendim?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Yanılmıyorsam, Sayın Reşit Ülker, 2559 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde, Türk Ceza Kanununda - onu söylemediler galiba - ve Jandarma Tüzüğü'nde hangi hallerde zabitanın silâh kullanacağı tasrih edilmiş olmasına rağmen buraya neden alındığını soruyorlar.

İki sebebi vardır: Birincisi; Jandarmanın hangi hallerde silâh kullanacağını tadât eden hususlar bir tüzükte yazılmıştır, bunu bir kanun haline getirmek istiyoruz bu madde ile, bir.

İkincisi; geçen konuşmamda da ifade ettim; Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun yalnız 16 ncı maddesi değil, pek çok maddeleri, jandarma da aynı vazifeyi gördüğü halde yalnız il jandarma alay komutanlarına, il jandarma kumandanlarının ve kaza jandarma kumandanlarına tanınmıştır. Halbuki bu kanunun getirmek istediği ve bugün tahaddüs eden bütün hâdiselere, yalnız jandarma il komutanları, kaza jandarma komutanları değil, bilfiil jandarma erleri bu vazifeyi ifa etmekte olduklarına göre, bu kanunla, getirmek istediğimiz bu kanunun birinci maddesinin (A) bendi ile bu yetkileri de onlara tanımak içindir.

Suallerine benim mâruzatım bundan ibarettir.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır. Başka sorunuz var mı efendim?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Bu beyafla göre bir gerçek ortaya çıkıyor : Jandarmanın tüzüğü var; fakat demek ki, kanunu yokmuş, bu ona kuvvet vermek için yapılmış. Ben böyle olup olmadığına kaani değilim, bilmiyorum; eğer böyle ise yapılacak iş «Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunundaki yetkileri jandarma da kullanır» demekten ibaret değil midir?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — Ben bu suale, soru şeklinde olmadığı, kendilerinin bir temennileri olduğunu tahmin ederek bir şey söyleyemeyeceğim. Ben soruyu cevaplandırdım.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Temenni değil, soruyorum.

BAŞKAN — Kanun tedvini bakımından, kanun böyle gelmeyip de böyle gelseydi olmaz mı sorusu oluyor ki, metinle alakalı değil, başka bir metin şeklindedir.

Sayın Yılmaz, buyurun.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Sayın Başkan, hakiki suçlunun teşhis edilip, vevki bu yolla da olsa mahkeme karşısında çıkarılmadan hayatına son verilmesi hepimizin cemiyeteki firariler için dahi arzu etmediğimiz bir şeydir, siz de bunun karşısındasınızdır. Bizim bütün endişemiz budur. Bunun teşhisi gün ışığında, ay ışığında, güneş ışığı altında olmayacaktır; karanlık bir köşede gelecek, İçişleri Bakanının yarım yamalak baş resimlerini basarak yaydığı insanları jandarmaya teşhis ettirecektir, öldürtecektir. Ahmet yerine Mehmet öldüğü zaman bunun hesabını kim verecektir? Bunu soruyorum.

BAŞKAN — «Böyle bir hâdise olabilir mi?» diyorsunuz, yani sorunuz böyle olabilir. Yani bu sizin tahayyülünüz, endişeniz. «Böyle bir hâdise olabilir mi?» diyorsunuz?

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Bu hâdisede kim hesap verecek?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — Arkadaşımın sorusu şudur : Takip sırasında, yani deminden beri grup adına konuşan arkadaşlarımızın ve ilk gün benim de mümkün olduğu kadar izaha çalıştığım birinci maddenin tekevvününden sonra, - ki, son verdiğim bir önerge ile ikinci maddeyi de birleştirmiş bulunuyorum - ikinci madde çalışmaya başladığında arkadaşımın ifade etmek istediği husus da başlıyor. Halihazırdaki tasarının ikinci maddesinde ve bizim verdiğimiz önergede birleştirmiş birinci maddede; ilânları yapılmış, arkadaşın buyurduğu gibi, fotoğrafı çıkarılmış, o köye, o muhite dağıtılmış, fakat arkadaşımın beyanına göre bir vatandaş çıkacak, «İşte katil, aradığımız adam budur.» diyecek ve orada çekip silâhı öldürecek. Öyle bir şey yok. Kanunda böyle bir şey yok; çekip vuracak diye hüküm yok. Gösterildiği takdirde, eğer yakında ise, «Teslim ol» denilecek. O da suçlu değilse kaçmasına lüzum yok, «Ben suçlu değilim» diyecek, teslim olacak. Arkadaşımın ifade ettiği gibi, zabitanın silâh kullanabilmesi için filhal zabıtaya karşı silâh çekmeye davranmış olması, teşebbüs etmiş olması lâzımdır. Yani bir müsademe-yi kabul edeceği her halinden belli olması lâzımdır. Yoksa, bir jandarma, bir polis bir ihbar üzerine bir köye gidip, «Sen misin katil?» diyecek, çekip vuracak... Yok böyle bir şey. O adam zaten kaçıyor, suçlu demektir, kaçıyor ona ihtar edecek, kanunda yeri vardır, bunun yolları gösterilmiştir; ona ihtar edecek «dur» diyecek.

Ben bilmiyorum, bunu başka türlü anlıyamadım.

BAŞKAN — Soru gayet geniş bir kapsam taşıyor, o bakımdan verdiğiniz cevap kâfi.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Sayın Başkan, binde bir dâhi olsa, bir tek misal olabilir. Kaçabilir, her kaçan da suçlu değildir. «Beni görmesinler, şahit olmayayım.» der. Türkiye'de şahitlik yapmamak için hâdise yerinden kaçan insanları çok görmüşüzdür.

Şimdi, kaçan insanın öldürüldüğünü farzedelim; bunun katili kim olacaktır, emri veren İçişleri Bakanı mı, yoksa öldüren er mi? Bunu izah etsinler.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Asbuzoğlu.
İÇİŞLERİ KOMİYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — Arkadaşım çok güzel bir mevzua temas etti. Bütün bu hâdiselerin tahkiki Cumhuriyet savcılığınca yapılacaktır. Eğer zabıta hakikaten böyle, kim olduğunu bilmeden haksız yere ve icabeden tedbirleri almadan bir adamı vurursa o zabıta memurunun kendisi hapsaneyi boylyacaktır. İçişleri Bakanının bununla ne alâkası var?

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır. Kifayeti müzakere taktirini okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan tasarruun 1 nci maddesi üzerinde altı kişi konuşmuş, konu aydınlanmıştır. Müzakerenin kifayetine karar verilmesini arz ve teklif ederim.

Sakarya
Yaşar Bir

BAŞKAN — Kifayet önergesi aleyhinde Sayın Bozatl, buyurun.

VAHİT BOZATLI (Sivas) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar;

Oldukça önemli sayılacak bir konu üzerinde müzakere devam ediyor. Müddet bakımından kısıtlama yapıldı, ben katıldım bu kısıtlamaya. Ama bir de konuşanların fikirlerini ifade etme bakımından kısıtlama yoluna gidilmesine karşıyım, şu bakımdan: Lehinde ve aleyhinde konuşan arkadaşları, dinledim. Ben peşinen fikrimi beyan edeyim:

Bu kanun çok daha evvel gelmişti komisyonlara, o tarihte dâhi konuyu enine boyuna tetkik ettim ve bunun lüzumuna kaani olduğumu bir çok arkadaşına ifade ettim. Bugün de eğer imkân verilirse, bütün teferruatı ile beş dakikaya sığdırmak suretiyle bu fikirlerimi açıklayacak idim. Bu benim samimi kanaatim. Zaten bu konu üzerinde bağlı bulunduğum grup kararını olup olmadığını da tahkik ettim, tamamen serbest bırakıldığımız hususunu öğrendikten sonra kendi fikirlerimi söylemek için sıraya kaydedilmiştim. Kifayeti müzakere taktiri kabul edilmediği takdirde konuşma imkânı verilirse açıklanması lâzım gelen bazı konular var, Sayın Başkanım müsamaha buyururlarsa bu konulara kısaca değinerek geçeceğim. Çünkü, alacağımız karara, kanımca, açıklayacağım bu hususlar müessir olacaktır.

Konu, kanımca, halen yürürlükte bulunan ve biraz evvel enine boyuna soru mevzuu yapılan Polis vazife ve salâhiyetleri Kanunu ile halledilmiştir. Hattâ bu kanunun 16 ncı maddesi tetkik edilirse, burada verilen yetkilerden çok daha geniştir, Polis vazife ve salâhiyetleri hakkındaki Kanundaki yetkiler. Ancak zaman bakımından ve olayların safhası bakımından Polis vazife ve salâhiyetleri Kanunu kâfi değildir. Yalnız biran için zabıtaya silâh kullanma yetkisini veriyor; suçunun yakalanması veya suçu işleme anında. İmkân verildiği takdirde bu kanunun bu suçu işleme ânının dışında kalan ve bilhassa bugün Türkiye'nin bir problemi haline gelmiş olan ve bilhassa Doğu - Anadolu'da, şimdi de Batı - Anadolu'da pek çok kimse bu kanunda bahsedilen suçlardan zanlı olduğu halde ve hattâ bu kanunda bahsedilen suçlar sebebiyle hükümlü oldukları halde, kanunun tâbiri ile haklarında yakalama müzakeresi bulunan birçok kimseler serbestçe dağlarda dolaşıyorlar. Bu kimselerin dolaşmasına er - geç mutlaka bir gün engel olacak bir kanunu getirmek, müzakere ve kabul etmek zorunluğu ile karşı karşıya olduğumuz kanaatindeyim.

BAŞKAN — Bu hususlar açıklanmadı, diyorsunuz..

VAHİT BOZATLI (Devamla) — Bunların ifade edilmesi için Sayın Başkanımın müsamaha ile ve bilhassa kifayet taktiri veren arkadaşımızın bu taktirini bir süre için geri almasında fayda vardır. Bir konuyu inanarak kabul etmenin daha büyük fazileti olsa gerektir. O itibarla ben arkadaşlarımla bu konuyu daha geniş bir saha içinde müzakeresi imkânını arzu ediyorum.

Arkadaşlarımın daha çok titizlikle üzerinde durdukları konu bir yetkinin suiistimal edilmesi endişesidir. Kanaatimce bir yetkinin suiistimal edilmesi endişesi ayrı konudur, bir müessesenin kurulması ayrı konudur. Suiistimal edilmesi endişesine pek çok milletvekili arkadaşım gibi ben de katılabilirim. Eğer imkân verildiği takdirde suiistimal edilmesi konusunu engelliyebilecek gerekler nelerdir, izah ederiz ve ayrıca İçişleri Bakanlığı olarak veya bizler ayrı olarak bu endişelerimizi zail edici tedbirleri kanun olarak getiririz, ayrıca bu konuların hali çarelerini araştırırız.

Benim kanaatim, arz ettiğim gibi, müzakerelerin devamına imkân verilirse; bu kanun her şeyden evvel cezayı önleyici bir hüküm getirmektedir. Malûmuâliniz ceza sadece islah edici, kamu oyunu tatmin edici bir müessesede değil, ayrıca önleyici bir müessesedir. Bu kanun bilhassa önleyici vasfı ile önemli bir müessesede getirecektir.

Bu itibarla imkân verilmesini ve bu kısımların aydınlığa kavuşturulması için kifayetin reddedilmesini istirham ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Kifayeti müzakere taktirini oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Takrirler vardır, okutuyorum.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan, Komisyon konuşmuştur. Komisyondan sonra bir üyenin konuşması lâzımdır, son söz milletvekilinindir.

BAŞKAN — Sıra size mi geliyor Reşit Bey?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Kime gelirse Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Reşit Ülker, buyurun.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Değerli arkadaşlarım;

Bu konuda beş dakikalık bir kısıtlama önergesinin getirilmesi ve kabul edilmesi cidden anlamlıdır. Bu anlamını Meclis zabıtlarında muhafaza edecektir ve tarihin derinliklerinde de ilerde yerini alacaktır.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, mesele eşkiyanın ortadan kaldırılması veyahut emniyet tedbirleri alınması meselesi olarak görülemez. Biz burada sohbet yapmıyoruz, burada Türk vatandaşlarına uygulanacak ve ebedî olması lâzımgelen kanunları çıkarmaktayız. Biz, bir taraftan memleketin emniyet ve asayişini gerçekleştirecek hükümleri getirmeyi düşüneceğiz, bir taraftan da böyle bir hüküm getirirken bu hükümleri tatbik ederken neler olur, Türk vatandaşına bu hükümler nasıl tatbik edilir, bunları araştıracağız. Her ikisini de araştırmak bize Anayasamızın verdiği vazifedir. Onun dışında edebiyat yapmak, söyle olmuş, böyle olmuş, eşkiyayı mı koruyorsun, kimi koruyorsun gibi sözler burada söylenir, unutulur. Fakat Türk Milleti, zaman geçince, hâdiseler devam ettiği sırada kimin ne söylemek iste-

diğini çok iyi anlar ve lâzımgelen dersi de verir.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, evvelâ biz bir kanun yaparken Anayasa açısından bunu ele almak mecburiyetindeyiz. Evvelâ bir kanun Anayasaya uygun mudur, değil midir, ona bakalacağız.

Anayasanın ikinci bölümünde, «kişinin hakları ve ödevleri» başlığı altında 14 ncü maddede aynen şu söylenmektedir: «Herkes, yaşama, maddi ve mânevi varlığını geliştirme haklarına ve kişi hürriyetlerine sahiptir.

Kişi dokunulmazlığı ve hürriyeti, kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça kayıtlanamaz.»

Demek ki, vatandaşın yaşama hakkı var, burada o bahis mevzuudur, üst tarafına geçmiyorum. Yaşama hakkı, hakların en yükseği, en kutsalı, o var. Onu engellemek mümkün, ama kanun çıkaracağız. Fakat bitmiyor orada: «..usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça kayıtlanamaz.» Bu şu mânadadır: Fiilî hâdiselerin dışında, yani meşrû müdafaa anında doğmuş, silâh çekilmiş, vurulmuş, o buraya girmez. Fiilî hâdiseler Türk Ceza Kanununda gösteriliyor. Bizim burada aldığımız karar hukukî bir karar; evvelden tesbit edilecek, yakalama müzakeresi çıkacak, şu, şu, olacak, içişleri Bakanlığı ilân edecek, ondan sonra olacak. O tamamen hukukî bir hâdisedir. Binaenaleyh, Anayasanın 14 ncü maddesine göre Anayasaya açıkça aykırıdır.

Değerli arkadaşlarım, Anayasamız ileri bir Anayasadır. Giriş kısmında, insan haklarını gerçekleştirmeyi Anayasanın vazifeleri arasında saymıştır. 2 ncü maddesinde ise, Türkiye Cumhuriyetinin niteliği olarak insan haklarına dayalı demokratik, sosyal bir hukuk devleti olduğunu ifade etmiştir. Öyleyse, bizim İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Beyannamesinin metnine uymamız lâzımgelir.

Şimdi, vaktin darlığı dolayısıyla İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini okumuyacağım; fakat konuya doğrudan doğruya etkili ve Türkiye Cumhuriyetinin de katılmış olduğu bir metinden İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini korumaya dair Sözleşmenin 2 ncü maddesini arz edeceğim.

BAŞKAN — Sayın Ülker, bir dakikanız var, onu hatırlatayım.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — «Her ferdin yaşama hakkı kanunun himayesi altındadır. Kanunun ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infazı dışında hiç kimse kasden öldürülemez.

2. Öldürme, aşağıda derpiş edilen zaruret halleri dışında bu maddenin ihlali suretiyle yapılmış telâkki olunamaz.»

İzin verdiği yerler :

«a) Her ferdin gayri meşru cebir ve şiddete karşı korunmasını sağlamak için, - en geniş mânasıyla bir başkasının ve kendisinin nefsi ni müdafaa.

«b) Kanun hükümleri dâhilinde bir tevkifi yerine getirmek - dikkatinizi çekiyorum - veya kanuna uygun olarak mevkuf bulunan bir şahsın kaçmasını önlemek için,

c) Ayaklanma veya isyanı kanuna uygun olarak bastırmak için.»

Şimdi getirilen metnin bunlarla alakası yoktur, bunların dışına çıkmıştır, insan haklarına açıkça aykırıdır. Binaenaleyh, Anayasanın her iki hükmünü de ihlâl eden bir metindir.

Çok şey var, ama beş dakika ile kayıtlı olduğu için özünü söylüyorum. İşin esasına gelince..

BAŞKAN — Süreniz bitti, efendim.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Değerli arkadaşlarım. Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 16 ncı maddesinde polise, zabıtaya lâzım olan bütün yetkiler vardır, jandarmanın da bütün yetkileri vardır. Burada konuşan değerli arkadaşımın benim sorum üzerine ifade ettiğine göre ve diğer konuşmacı arkadaşlarımdan bazıları da beyanları arasında ifade ettiklerine göre, jandarmaya, tüzükte gösterilen yetkiler ve vazifeler teminatsız görülüyormuş, bunları bir kanun hükmüne bağlamak lâzımmış.. Öyle ise ve bu doğru ise, yapılacak tek bir şey var, o da bir maddelik bir kanun. Bu bir eksiklikse şöyle bir tedvin tarzı düşünülebilir: «Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 16 ncı maddesindeki hükümleri jandarma da kullanabilir.» Ama, mak-sat bu değil arkadaşlarım.

Bütün bu yetkiler var, ama bu yetkilerin çerçevesinde olacak hâdise şu: Jandarma dağın başında suçlu olarak ilân edilmiş olan bir adamla karşılaştı; bu adam jandarmanın nazarında,

jandarmayı vuracak adamdır. Jandarma kendi canını - her hangi birimiz de olsak böyle düşünüyoruz, gayet tabiidir bu - kurtarmak için «Ben ondan önce kurşunu ona yapıştıracağım» diyecek, tabikati bu olacak, bu rahatlığı verecek. Ama vatandaşın can emniyeti, hayat hakkın ortadan kaldırılacak; buna hakkımız yok. Açınız bakınız; «tek parti devrinde çıkarılan kanunlarda dahi bunlar yoktur. Bu, tam bir geriye gidiştir ve bugün bunu destekleyenler yarın bunu desteklediklerinden dolayı sıkıntı duyacaklardır.

Saygularıyla. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Birinci madde ile ilgili takrirler vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Asayiş müessir fiiller hakkındaki kanunun 1 nci maddesi Anayasamızın başlangıç kısmının, 2 nci, 11 nci ve 14 ncü maddelerine aykırıdır.

Bu nedenle ihtisas komisyonu olan Anayasa Komisyonuna havalesini öneririm.

Istanbul Milletvekili
Reşit Ülker

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan (Asayiş müessir bazı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı) adının, (Asayiş bozan kimselerin takibi için bazı yetkiler verilmesi hakkında kanun tasarısı) olarak düzenlenmesini saygıyla öneririm.

C.H.P. Grubu Adına
Kenan Mümtaz Akışık

Sayın Başkanlığa

Tasarının 1 nci maddesinin (B) bendinin son cümlesindeki (Zabıtaya veya herhangi bir resmî mercie teslim olmamaları hallerinde) deyiminin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini öneriyorum.

Saygularıyla.

İçel Milletvekili
Turhan Özgüner

(Zabıtaya veya herhangi bir resmî mercie teslim olmayıp silâhlı müsademeye kalkışması)

Sayın Başkanlığa

Tasarının 1/B maddesinde (sanık ve zanlı) deyimleri birlikte kullanılmaktadır. Bu iki sözcük de aynı anlam taşır.

Bu nedenle bu sözcüklerden (zanlı) sözcü-
lüğünün maddeden çıkarılmasını dilerim.
Saygılarımla.

İçel Milletvekili
Turhan Özgüner

Sayın Başkanlığa

Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hak-
kında kanun tasarısının 1 nci maddesinin (B)
bendinde «yayın organlarıyla» ibaresinden son-
ra «Radyo ve televizyonla da» ibaresinin ilâve-
sini arz ve teklif ederim.

Sivas Milletvekili
Kadri Eroğan

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan asayişle ilgili kanun ta-
sarısında 1 nci madde ile 2 nci maddenin birleş-
tirilerek aşağıda gösterilen şekilde düzenlenme-
sini saygıyla arz ve teklif ederim.

C.H.P. Grupu Adına
Kenan Mümtaz Akışık

«Madde 1. — Polis ve Jandarma, diğer ka-
nun ve tüzüklerde yazılı yetkileri saklı kalmak
üzere;

a) 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Ka-
nununun 16 ncı maddesinde yazılı olan hallerde

b) İdam ve ağır hapis cezasını gerektiren
suçlardan birisini işlemekten sanık veya hü-
kümlü olup da haklarında tevkif veya yaka-
lama müzakeresi çıkarılan ve silâhlı dolaşarak
emniyet ve asayiş tek başına veya toplu olarak
fiilen tehdit ve ihlâl ettikleri anlaşılmalardan,
teslim olmaları için İçişleri Bakanlığı teklif
ederse ve suçun işlendiği il merkezinde görevli
en yüksek derecedeki hâkim tarafından uygun
görülürse tesbit edilecek tarihte başlamak üze-
re 10 günden az ve 30 günden çok olmamak
şartıyla verilecek mühlet ile ad, san ve eylem-
leri de belirtilerek sanık veya hükümlünün do-
laştığı bölgelerde mutad vasıtalarla ve uygun
görülen yayın organlarıyla ilân edilenlerin be-
lirtilen süre sonunda adli makamlara, zabıtaya
veya herhangi bir resmî mercie teslim olmama-
ları hallerinde ve ilk karşılaşma anında yapıla-
cak ihtara dahi itibar etmedikleri takdirde,

c) Polis ve Jandarmaya karşı silâh kullan-
maya filhal teşebbüs etmeleri halinde ise ih-
tara lüzum olmaksızın silâh kullanılabilir. Mü-
sademede sırasında sanık veya hükümlüye müsa-

demede veya kaçmada yardımcı olan silâhlı ki-
şiler hakkında da birinci fıkra hükmü uygula-
nır.»

Sayın Başkanlığa

1 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştiril-
mesini arz ederim.

Muğla

Ahmet Buldanlı

«Madde 1. — Zabıta kuvvetleri, aşağıda ya-
zılı hallerde silâh kullanmaya yetkilidir.»

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan «Asayişe Müessir Bâzı
Fiillerin Önlenmesi hakkında Kanun»un 1 nci
ve 2 nci maddelerinin birleştirilmesini ve 1 nci
maddenin aşağıdaki şekilde kabulünü arz ve
teklif ederim.

İçişleri Komisyonu Başkan V.

Eskişehir

Şevket Asbuzoğlu

«Madde 1. — Polis ve Jandarma, diğer kanun
ve tüzüklerde yazılı yetkileri saklı kalmak üze-
re, aşağıda yazılı hallerde silâh kullanmaya
yetkilidirler:

A — 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Ka-
nununun 16 ncı maddesinde yazılı hallerde,

B — (A) bendindeki yetkiler saklı kalmak
üzere idam veya ağır hapis cezasını gerektiren
suçlardan bir veya birkaçını işlemekten sanık
veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya
yakalama müzakeresi çıkarılan ve silâhlı dola-
şarak emniyet ve asayiş tek başına veya toplu
olarak fiilen tehdit veya ihlâl ettikleri anlaşıl-
malardan, teslim olmaları için İçişleri Bakanlı-
ğınca tesbit edilen tarihten başlamak üzere 10
günden az ve 30 günden çok olmamak şartıyla
verilecek mühlet ile ad, san ve eylemleri de be-
lirtilerek sanık veya hükümlünün dolaştığı böl-
gelerde mutad vasıtalarla ve uygun görülen ya-
yın organlarıyla ilân edilenlerin belirtilen süre
sonuna kadar adli makamlara, zabıtaya veya
herhangi bir resmî mercie teslim olmamaları
hallerinde.

(B) Bendinde sayılan hallerde; sanık ve-
ya hükümlünün teslim olmaları için yapılan ih-
tardan sonra, polis veya jandarmaya karşı si-
lâh kullanmaya filhal teşebbüs etmeleri halinde
ihtara lüzum olmaksızın silâh kullanılır.

Müsademede sırasında; sanık veya hükümlü-
ye müsademede veya kaçmada yardımcı olanlar

hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygula-
nır.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«Asayişe Müessir Bâzı Fiillerin Önlenmesi
Hakkındaki kanun tasarısı»nın 1 nci maddesi-
nin Komisyona iadesini öneririm.

Istanbul Milletvekili
Reşit Ülker

BAŞKAN — Sayın Ülker, bir takririniz da-
ha var, fakat konuşma imkânını buldunuz. Tak-
ririniz netice itibariyle 1 nci maddenin reddini
öngörmektedir. Bu takririniz 19 sayfalık, aca-
ba sonunu mu okuyalım?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan,
5 dakikalık tahdidin nasıl haksız bir şey olduğu
ortada. Bakınız şimdi önergem okunduğunda
içinde bir tane fuzulî lâf bulamıyacaksınız. Ta-
mamının okunmasını rica ediyorum.

BAŞKAN — Ben fuzulidir demiyorum efen-
dim. Esasen zapta aynen geçecektir.
Tavrini okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«Asayişe müessir fiillerin önlenmesi hakkın-
da kanun tasarısı»nın 1 nci maddesi.

1. — Anayasamıza aykırıdır. Şöyle ki:

A — Anayasamızın ikinci bölümünde «kişi-
nin hakları ve ödevleri» başlığı altında 14 ncü
maddede «kişi dokunulmazlığı»ndan bahsedil-
mektedir. Aynen şöyle denmektedir: «Herkes,
yaşama, maddî ve mânevî varlığını geliştirme
haklarına ve kişi hürriyetlerine sahiptir.

Kişi dokunulmazlığı ve hürriyeti, kanunun
açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre veril-
miş hâkim kararı olmadıkça kayıtlanamaz.»

Bu maddede bahsedilen «yaşama hakkı»
hakların en kutsalıdır. Buna «beden hürriyeti»
de denilmektedir. Bir şahsın kendi bedeni üye-
rinde sahip olduğu hak ve fizik hürriyettir.
«Can emniyeti» ve vücut bütünlüğünün masun
olması bütün hürriyetlerin ilk şartıdır.

İkinci fıkra ise, «yaşama hakkı» dahil kişi
dokunulmazlığının nasıl sağlanacağı gösteril-
miştir. «Kişi dokunulmazlığı kanunun açıkça
gösterdiği hallerde usulüne göre verilmiş hâ-
kim kararı olmadıkça kayıtlanamaz.»

Burada iki şart vardır :

1. — Kanun açıkça gösterecektir.

2. — Usulüne göre verilmiş hâkim kararı
olacaktır.

1. nci madde ve onu tamamlayan 2 nci mad-
de birlikte incelendiği zaman bir vatandaşın
öldürülmesi ve hayat hakkının alınması ne «ka-
nunda açıkça gösterme» şartına, ne de «usulü-
ne göre verilmiş hâkim kararı» olması şartına
uygundur. Anayasamızın 14 ncü maddesi açık bir
şekilde «usulüne göre verilmiş hâkim kararı»
aradığı halde, hâkim kararı olmaksızın aksinin
ispat edilemeyeceği şartlar altında Türk va-
tandaşları öldürülebilecektir. Bu kanun ve
madde bunu getirmektedir. Bu niteliğiyle Ana-
yasamızın 11 nci maddesine aykırı olarak «ya-
şama hakkının» özüne dokunulmuştur. Halbuki
bu maddeye göre «kanun kamu yararı, genel
ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve millî gü-
venlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve
hürriyetin özüne dokunulamaz.»

B) Anayasamız başlangıç kısmında «insan
hak ve hürriyetlerini, millî dayanışmayı, sosyal
adaleti, ferdin ve toplumun huzur ve refahını
gerçekleştirmeyi ve teminat altına almayı müm-
kün kılacak demokratik hukuk devletini bütün
hukukî ve sosyal temelleriyle kurmak için»
demek suretiyle insan hak ve hürriyetine da-
yandığını belirtmiştir.

Yine Anayasamız «genel esaslar»dan bah-
seden birinci bölümde 2 nci maddede «Cumhu-
riyetin nitelikleri arasında» «insan haklarını»
saymıştır. Böylece insana hakları Anayasamı-
zın teminatı altına girmiştir.

«İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 3
ncü maddesi, «yaşama, hürriyet ve kişi emni-
yeti her ferdin hakkıdır.» 5 nci maddesi : Hiç
kimse işkenceye, zalimane, gayriinsani, haysi-
yet kırıcı cezalara veya muamelelere tabi tutu-
lamaz» 11 nci maddesi : «Bir suç işlemekten
sanık herkes savunması için kendisine gerekli
bütün tertibatın sağlanmış bulunduğu açık bir
yargılama ile kanunen suçlu olduğu tesbit edil-
medikçe mâsum sayılır.»

1 nci ve 2 nci madde Polis Vazife ve Salâhi-
yet Kanununun hükümleri dışında getirdiği
esaslarla, hayat hakkına karşı çıkılmakta, ya-
sak muamelelere (ölüme kadar varan) tabi tu-
tılmakta, kanunen suçlu olduğu tesbit edilme-
dikçe mâsum sayılması gerekirken, suçlu sayıl-
maktadır.

Avrupa İnsan Hakları ve Anahürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin 2 nci maddesi şöyledir :

«1. Her ferdin yaşama hakkı kanunun hi-mayesi altındadır. Kanunun ölüm cezasıyla cezalendirdiği bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infazı dışında, hiç kimse kasten öldürülemez.

2. Öldürme, aşağıda derpiş edilen zaruret halleri dışında bu maddenin ihlâli suretiyle yapılmış telâkki olunamaz :

a) Her ferdin gayrimeşru cebir ve şiddete karşı korunmasını sağlamak için;

b) Kanun hükümleri dâhilinde bir tevkifi yerine getirmek veya kanuna uygun olarak mevkuf bulunan bir şahsın kaçmasını önlemek için,

c) Ayaklanma veya isyanı, kanunca uygun olarak bastırmak için,

Bu esaslar arasında sanık olanların, haklarında yakalama müzekkeresi olanların öldürülmesi yoktur.

Her iki belgeye Türkiye katılmıştır. Bunlar Anayasa tarafından kabul edilmiş insan hakları belgeleridir.

1 nci ve 2 nci madde bu bakımdan da Anayasyaya aykırıdır.

2. Tasarı ve madde hukuk açısından sakatlıklarla doludur :

A) 14 Temmuz 1934 gün ve 2751 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 16 ncı maddesi şöyledir :

«Polis, aşağıda yazılı hallerde silâh kullanmaya salâhiyetlidir :

A) Nefsini müdafaa etmek,

B) Başkasının ırz ve canına vukubulan ve başka suretle men'i mümkün olmıyan bir taarruzu savmak için,

C) Ağır cezayı müstelzim bir suçtan maznun olarak yakalanıp nezaret altında bulunan veya her hangi bir suçtan mahkûm ve mevkuf olup da, tutulması veya nakil ve sevki polise emir ve tevdi olunan şahısların kaçmaları veya bu maksatla polise taarruzları halinde yapılan ihtara itaat edilmemiş ve kaçmaya ve taarruza mâni olmak için başka bir çare bulunmamışsa,

D) Muhafazasına memur olduğu mevki ve elindeki silâhla yahut kendisine verilmiş ve

teslim edilmiş olan karakolhane ile şahıslara karşı vukubulacak taarruza mâni olmak için başka suretle def'e imkân olmamışsa,

E) Ağır cezayı müstelzim ve meşhut cürüm halinde bulunan suçlarda, suçlunun saklı olduğu yerin arandığı sırada o yerden şüpheli bir şahıs çıkararak kaçtığı ve dur emrine kulak asmadığı görülerek başka suretle ele geçirilmesine imkân bulunmamışsa,

F) Ağır hapsi müstelzim bir suçtan dolayı maznun veya mahkûm olup da zabıtaca aramakta olan bir şahsın yakalanmasına teşebbüs edildiği sırada kaçan ve «dur» emrine de kulak asmıyarak başka türlü ele geçirilmesi kabil olmazsa,

G) Vazife esnasında polise tecavüze veya karşı koymaya elverişli aletlerin ve silâhların teslimi emredildiği halde, emrin derhal yerine getirilmiyerek karşı gelinmesi veya teslim edilmiş silâh ve aletlerin zorla tekrar alınmasına kalkışılmışsa,

H) Polisin vazifesini yapmasına yalnız ve toplu olarak fiilî mukavemette bulunmuş veya taarruzla mümanaat edilmişse,

İ) Devlet nüfuz ve icraatına silâhlı olarak karşı gelinmişse.»

Bu maddenin tetkikinden anlaşılacağı veçhile polisin silâh kullanmak için her türlü ve eksiksiz yetkisi vardır. Öyle ise bu kanunla ne yapılmak istenmektedir. Bu tam ve açık olarak anlaşılmamaktadır.

B) 1 nci maddede hükümlülerin yanında sanıklar da yani suçlu olup olmadığı belli olmıyan, mâsum olması ihtimali çok olanlar da bu maddeye dâhil edilmiştir.

Sanık hukuk anlamında şöyle tanımlanmaktadır :

«Sanık, aleyhinde ceza dâvası açılmış veya henüz açılmadan önce kendisine sanık sıfatı verilen nadiren bir muamele yapılmış kimsedir.»

«Hakkında hazırlık soruşturması dâhil, her türlü soruşturma yapılan kimse değildir.»

14 kişinin bulunduğu bir yerde bir adam öldürülse, fail veya faillerin geri kalan 14 kişiden biri veya birkaçı veya hepsi olması mümkündür. Hepsinden veya içlerinden birinden şüphe edilebilir. Hepsinin ifadesi alınabilir. Fakat henüz hiçbirisi sanık statüsüne girmiş değildir. Bir kimsenin sanık olması için ona bu

sıfatı verdiren muamelelerden biri yapılmalıdır. Bu muamelelerin başlıcası tutma ve sorgudur.

Bu niteliği taşıyan suçlu olmaması çok muhtemel kişinin öldürülmesine nasıl izin verilebilir?

1960 - 1967 Adalet istatistikleri adli resmî yayına göre 1966 yılında hazırlık tahkikatına 724 944 dosya gelmiş, gelmiş 369 142 âmme dâvası açılmış, 294 608 dosyada dâva açılmamıştır. 1967 yılında ağır cezalara 275 084 mahkûmiyet, 74 763 beraet, 476 617 düşme, men'i muhakeme, görevsizlik, yetersizlik gibi kararlar verilmiştir.

Bu sayılar ne kadar sanığın suçlu olmadığını ortaya koymaktadır.

Böyle bir yetki, mâsum insanların yok edilmesi sonucunu verecektir.

Bütün bu sebeplerle 1 nci maddenin reddedilmesini öneririm.

Istanbul
Reşit Ülker

BAŞKAN — Efendim, bir çok önergeler var. (A. P. sıralarından «Daha önerge var mı» seleri) Hayır, okundu, bitti efendim. Bâzi arkadaşlarımız saate bakıyorlar, fakat işlem devam ediyor, bir takririn müzakeresi esnasında vakit bir parça geçebilir. Maddeyi bitirelim, yani takrirlerin oylanması işlemini bitirelim, ondan sonra kararınızı istihsal ederiz.

Şimdi Sayın Ülker'in; maddenin reddine dair önergesi en aykırı olan «kendi komisyonuna iade» ikinci, Anayasa Komisyonuna iade üçüncü ve bilâhara başlık değişimi hakkında bir teklif var, başlık hakkında olanı oya koyacağım, ondan sonra komisyonun takririni oya koyacağım. Komisyonun takriri kabul buyurulduğu takdirde, ikinci madde ile ilgili takrirleri, o kabul edilen metni, eğer o metni kabul buyurursanız, o takdirde oya arz edeceğim. Bâzi metimler var ki, Komisyonun takriri ile ilgili, «zanlı» tabiri ve 1 nci maddenin (B) fıkrasının son bendinde kullanılan cümleler Komisyonca kabul edilmiş metinlerdir.

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Sayın Başkan, usul mevzuunda bir şey söylemek istiyorum efendim..

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın İmer.

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Sayın Komisyon Başkanının, eğer aklımda yalnız kal-

madı ise, vermiş olduğu, bir değişiklik teklifi var. Komisyonun daha evvel kabul etmiş olduğu metin, bizlerin elinde olan metindir. Eğer bir değişiklik mevzuubahsolacak ise..

BAŞKAN — Sayın İmer, değişiklik bir kelimedir. Esas maddede «zanlı» terimi kalıyor ve 2 nci madde ile birleştirirken madde başlığı olan iki cümle kalkıyor. Bu madde diğer birinci maddeye ekleniyor, bendeniz tetkik ettim.

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Mevcut durumu söylüyordum, mevzuda tatmin ettiniz. Yalnız şöyle bir durum var :

Komisyon metni üzerinde yapılacak olan değişiklikler bir kelime dahi olsa, komisyonun vereceği karar vabestedir. Kanunun üzerindeki çizikler dahi tashih edilmiş ise yürürlükte olur. Bunun gerisinde, bir kanunun iptali gibi, yani gelecekte böyle bir netice doğurması gibi bir durum ileride tahaddüs edebilir. Bunları nazarı itibara almak ve bu cihetten Komisyona iade edilmesi zarureti vardır, kanaatindeyim. Takdir yine Başkanlığınadır. Saygı ile arz ederim.

BAŞKAN — Efendim, şimdi öyle takrirler var ki; «Komisyona iadesi» deniyor «Anayasa Komisyonuna iadesi» deniyor. Betahsis Komisyonun teklifinin reddi isteniyor. Yani..

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Ben yalnız Komisyonun yaptığı teklif için söyledim, teklifim umumi mevzuda değildir.

BAŞKAN — Ama komisyonun, «Ben Komisyonlara iadesi hususunu anameseleleri hallettikten sonra, madde ile ilgili redaktelere geldiğim anda» diye bir teklifi olabilir. Hem olabilir. Hem şimdi Komisyonun talebi dışında teklifler de var. Kendi teklifine «reddedilsin» diyecek bir Komisyon olamaz.

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Tamam efendim.

BAŞKAN — Sayın Asbuzoğlu, buyurunuz.

İÇİSLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Sayın arkadaşımın, «1 nci madde ile 2 nci maddenin birleştirilmesi, ileride mesele olur, Komisyonca görüşülmüş müdür?» şeklindeki sorusunu, müsaade ederseniz cevaplandırmak istiyorum.

Bu kanun tasarısının birinci görüşülmesinde, arkadaşlarımızın tereddütlerini izale etmek için, hem kendilerine böyle bir teklifin yapıl-

masını; yani 1 nci madde, 2 nci maddenin devamıdır. Binaenaleyh, bunu birleştirmekte bir mahzur yoktur. Bu teklifi hem kendilerinin vermesini rica ettiğim gibi, gerek komisyon Başkanı ile - kendileri rahatsız oldukları için gelemediler, fakat görüştüm - Komisyon sözcüsü ve içişleri Komisyonunda ekseriyeti teşkil edecek arkadaşların mütalâasını almak suretiyle bu önergeyi hazırlayıp vermiş bulunuyorum. Hiçbir arkadaşımın tereddüdü olmasın.

BAŞKAN — Efendim, bendeniz 1 nci madde ile ilgili takrirler verildiği cihetle, 1 nci madde üzerindeki müzakerenin bitimine değin birleşimin devamı hususunu şu anda oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Reşit Ülker'in gerekçeli ve maddenin reddi ile ilgili takririni oylarınıza arz edeceğim.

Komisyon bu takrire katılıyor mu efendim?
İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Bida-yette de arz ettim. Mevzu..

FERDA GÜLEY (Ordu) — Sayın Başkan, evvelâ Anayasaya aykırılığı iddiasını değerlendirmeniz gereklidir.

BAŞKAN — Efendim en aykırısı reddir. (Ret) demek kanunun reddi demektir, hence daha aykırıdır. Anayasa aykırılığını daha evvel muameleye koyamam. Evvelâ Komisyona iadesini muameleye koyarım. Komisyon, Anayasaya havale etmeye yetkilidir. Eğer Komisyona da havalesi hususu netice istihsal etmezse, bilâhara Anayasa Komisyonuna havale ederim. Doğru bir usul içindeyim. Müdahale etmemenizi rica edeceğim, Sayın Güley.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Sayın Başkan, bunu bir müdahale saymayınız efendim. Bir hususu aydınlığa çıkarmak istiyoruz.

BAŞKAN — Evet.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Komisyonların ve Genel kurulların bir kanun teklifi veya tasarısında ilk değerlendirecekleri iddia, Anayasaya aykırı olup olmadıkları hususudur. Bütün diğer muameleler ondan sonra yapılır.

BAŞKAN — Efendim, her şeyden evvel ret var, ret..

FERDA GÜLEY (Ordu) — Teklif bu önemli kapsıyor.

BAŞKAN — Peki efendim, bendeniz böyle uyguluyacağım müsaade ederseniz.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Bu teklif Anayasa Komisyonunda retten kurtulabilir. Teknik Komisyonun Anayasa Komisyonuna bu itirazı göndermesi icabeder.

BAŞKAN — Efendim, evvelâ Anayasa Komisyonuna da gönderemeyeceğimi ifade ettim. Esas itibariyle evvelâ kendi Komisyonuna mütedair olan takriri koyacağım. Çünkü kendi Komisyonu, ihtisas Komisyonu bulunan Anayasa Komisyonundan mütalâa almak yetkisine sahiptir. Eğer, kendi Komisyonuna havalesi hususunu kabul buyursanız, o takdirde Komisyona iade edilir. Komisyonda mesele tekrar tezekkür edilebilir. Anayasa Komisyonuna mütalâa sorulması takriri de vardı, denebilir.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Bu yöndeki muamele doğru değildir Sayın Başkan, tamamen ters bir usul içindediniz.

BAŞKAN — Müsaade ediniz Sayın Güley.

Sayın Reşit Ülker'in ret hususundaki takrine Sayın Komisyon katılmıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet Katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Ret takririni oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Reşit Ülker'in, Komisyonuna iadesine mütedair olan takririni oya arz ediyorum. Sayın Komisyon bu takrire katılıyorlar mı efendim

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon, Komisyona iadesine mütedair olan takrire katılmıyor. Takriri oylarınıza arz edeceğim. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Şimdi Anayasa Komisyonuna iadesine mütedair olan takriri oya sunuyorum.

Komisyon iştirak ediyor mu
**İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ
ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) —** Etmio-
ruz.

BAŞKAN — Komisyon takriri iştirak etmi-
yor. Takriri oylarınıza sunuyorum. Kabul eden-
ler... Etmeyenler... Takrir kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Akışık'ın kanun başlığının de-
ğiştirilmesi ile ilgili bir takriri vardır, onu oku-
tuyorum.

(Bitlis Milletvekili Kenan Mümtaz Akışık'
ın önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Komisyon?
**İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ
ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) —** Katılmı-
yoruz.

BAŞKAN — Hükümet?
**İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU
—** Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet ve Komisyon takriri
katılmıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum.
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Komisyon metnini okutacağım ve oy-
lariınıza arz edeceğim.

(Komisyonun önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Hükümet bu takriri katılıyor
mu?

M. KUBİLAY İMER (Konya) — Sayın Baş-
kan, usul hakkında bir hususu hatırlatacağım.
Şimdi okunan metinde 1 nci madde ile 2 nci
maddenin birleştirilmesi gibi bir husus tek-
lif ediliyor. Malûmâilileri, biz daha 2 nci mad-
deye geçmedik. Bu duruma göre müzakeresi ya-
pılmamış olan 2 nci maddesinin 1 nci madde
ile birleştirilmesi gibi bir keyfiyet usuli yön-
den mümkün olmayacağına göre bunun oylan-
masına imkân yoktur.

BAŞKAN — Efendim, 1 nci madde ile 2 nci
maddeyi bir arada tedvin etmişler. Arz ettim,
dedim ki, bu hususta takrirler vardır, o tak-
rirleri dikkate alacağım. 2 nci madde ile 1 nci
maddenin tedvininde; tetkik ettiğim için, eğer
Komisyon ve Hükümet mutabıksa arz edeyim;
yalnız «sanık ve zanlı» kelimelerinden «zanlı»
kelimesi çıkmıştır. Bir. İkincisi; 2 nci madde-
nin madde başlığı mahiyetini taşıyan iki keli-
me çıkmıştır.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — 2 nci mad-
deyi müzakere etmedik.

BAŞKAN — Daha etmedik efendim. Ben
2 nci maddeye geçtim demiyorum, takriri okut-
tum. 2 nci maddeyi bilâhara görüşeceğiz. Ne-
reden çıkarıyorsunuz usulleri? Maddeyi Ko-
misyon bu şekilde tadil etmiş getirmiş. Bende-
niz okudum, Genel Kurul isterse bunu kabul
eder, isterse etmez.

MEHMET AYTUĞ (Elâzığ) — Usul hak-
kında grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Usul hakkında grup adına söz
olmaz.

Buyurun,

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Bu maddeyi
böylece tedvin etmek isteyen Komisyon bu 2
maddeyi buraya böyle getirdi. Maddeyi oyla-
dığımız takdirde 2 nci maddenin müzakeresi-
nin bahis mevzuu olmayacağını tecrübenizle bi-
lirsiniz.

BAŞKAN — Daha oraya geçmedikki...

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Ancak ha-
tırlatmak istiyorum ki, farzmuhal, benim 2
nci maddenin değiştirilmesi hakkında bir öner-
gem var ve 2 nci maddenin, özellikle 2 nci fık-
rasının tamamen metinden çıkarılması hakkın-
da. Şimdi 1 ve 2 nci maddeyi birleştirip yine
2 nci maddenin 2 nci fıkrasını olduğu gibi ge-
tiren komisyon metni üzerinde bu oylamadan
sonra bize konuşmak imkânı kalmıyacağını
Yüce Meclisin bütün üyeleri bilir. Bu usulü na-
sıl tatbik edersiniz ve bu tatbik edildiği tak-
dirde bundan sonra gelecek maddelerde, Ko-
misyonun getireceği bir madde gibi, hepsini
birden içine aldığı takdirde konuşma imkânı-
nın ve değiştirge önergelerinin hiçbir suretle
kaale alınmamasına yol açmış olmayacak mı-
nız?

Bunu istirham ediyorum, dikkate alınız.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — 2 nci madde-
de sözüm var Sayın Başkan.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Benim 2 nci
maddede değiştirge önergelerim var. 2 nci mad-
denin son fıkrasının tamamen metinden çık-
arılmasını istiyorum.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ
ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) —** Sa-
yın Başkan, önergeyi geri alıyorum.

BAŞKAN — Komisyon önergeyi geri almıştır.

Sayın Kenan Mümtaz Akışık'ın 1 nci maddenin tedvinini ile ilgili önergesini tekrar okutuyorum.

(Bitlis Milletvekili Kenan Mümtaz Akışık'ın ikinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Sayın Mümtaz Akışık yalnız bir hususu rica edeceğim. Grup adına dendi. Demin «Grup serbest» diye bâzı kelâmlar geçti. Başkan olarak hatırlatıyorum.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Şunu istirham edeceğim Sayın Başkan, aykırı olan bir durum bulunduğuna göre, şu anda bu takrirlerimin ele alınması, oylanmaması lâzım geliyor. Takririmi geri alıyorum.

BAŞKAN — Peki efendim, takririniz geri verilmiştir.

Sayın Kadri Erogan'ın bir takriri var, onu okutuyorum.

(Sivas Milletvekili Kadri Erogan'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?
İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?
İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet takrire katılıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ahmet Buldanlı'nın bir takriri var, okutuyorum.

(Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Yani 1 nci maddenin başlığı değil mi? Çünkü madde tüm d eğil.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Yalnız «Jandarma» «Polis» yerine ikame edilmek üzere.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, ayrı ayrı tasnihinde fayda vardır. Bir tanesi Jandarma Tüzük hükümlerini ifade ettiği için «zabıta» kelimesi yerine «polis ve jandarma» demekte fayda görüyoruz, o yüzden katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?

İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU — Katılmıyoruz.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Takriri mi geri alıyorum.

BAŞKAN — Sayın Buldanlı takririni geri almıştır.

Sayın Özgüner'in bir önergesi vardır, okutuyorum.

(İçel Milletvekili Turhan Özgüner'in ikinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Madde metninde böyle bir «zanlı» kelimesi yoktur.

BAŞKAN — Var efendim. Sizin hazırladığınız ve geri aldığınız metinde yok. Fakat tabedilmiş metinde var efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — İçişleri Komisyonunun değiştirisinde yoktur.

BAŞKAN — Var efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — O halde iştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?

İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU — İştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Özgüner'in diğer bir takriri var, okutuyorum.

(İçel Milletvekili Turhan Özgüner'in birinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?

Zannediyorum, geri aldığınız tadil metinde aynı ibare ver.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Söz istiyorum.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Arkadaşımızın önergesi 2 nci madde ile ilgilidir.

BAŞKAN — 1 nci maddenin (B) bendinin son fıkrası ile ilgili.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?

İÇİŞLERİ BAKANI HAMDİ ÖMEROĞLU

— Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet ve Komisyon takri-re katılmıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, oylama esnasında söz olmaz.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Efendim, ayağa kalktım, söz istiyorum, dedim.

BAŞKAN — Oylama esnasında söz olmaz.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Hayır, ka-tiyen... Taraf tutuyorsunuz.

BAŞKAN — Oylama esnasındayız, söz ver-miyorum, diyorum.

Ne tarafı tutacağım efendim?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Taraf tutu-yorsunuz.

BAŞKAN — Niye taraf tutayım efendim?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Ayağa kalktım, söz istiyorum dedim.

BAŞKAN — Biraz evvel «zanlı» kelimesi nin kalkmasını muhtevi önermeniz kabul edil-di. Niçin taraf tutayım?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Taraf tutu-yorsunuz.

BAŞKAN — Sebep ne?

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sebep şu, bu tasarımı komisyondan geldiği gibi geçirmek istiyorsunuz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet takri-rinizin aleyhinde buldukları için kısaca ge-lin konuşun. Buyurun takririnizi kısaca izah edin, o kadar gerekiyorsa.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — «Gerekliyse» ne demek? Yani bir milletveki-li verdiği takririni izah edemeyecek mi? Söz is-tedi. Komisyondan ve Sayın Bakandan fikir sordunuz, takrir sahibine söz vermeniz lâzım. Geçistireceksiniz tatil edin.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — 5 dakikalık konuşmanın karşılığında oldu bu.

BAŞKAN — Peki ne yapalım efendim? Oy-lamıyacağız da ne yapacağız?

YUSUF ZİYA YILMAZ (Adıyaman) — Ta-raf tutuyorsunuz. Geçistireceksiniz tatil edi-niz.

BAŞKAN — Geçistirme değil efendim. 19 sayfa muhtevi takriri rahatlıkla okuttuk ve dinledik. Niçin geçistirelim?

Buyurun efendim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sayın Ba-şkan, muhterem arkadaşlar;

Samim önünde, basın önünde Meclis müza-keresi takilbedilirken açıkça istediği şahsa, is-tediği kişiye kendi görüşüne, kendi paraleli-ne uygundur diye bir Başkan söz verecek ve istediğine söz vermeyecek... Açıkça herkesim önünde kalkıyorum, daha Komisyonun sözü ağzından çıkmadan söz istiyorum, görüp bu tarafa dönüyorsunuz.

BAŞKAN — Verdik efendim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sonra atı-fet kabildinden «Buyurun söz veriyorum» diyor-sunuz..

BAŞKAN — Konuşun efendim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Konuşmak hakkımdır. Verdiğiniz söz atıfet değildir. Ben Tüzük gereğince söz almış bulunuyorum ve vermeye mecbursunuz. Lütfen ikazdan sonra da, zabıtlara geçiyor böylece, taraf tutan davranışınıza bundan sonra devam etmeyiniz.

BAŞKAN — Ne tarafı olacak beyefendi? Onu kabul etmiyorum işte.

Buyurun.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Hükü-met kimin? Bizim tarafımızı mı tutacak Hü-kümet sizin yahu..

BAŞKAN — Sayın Buldanlı, rica ederim.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Tarafınız olmaz bundan sonra daha. O muhakkak.

Sayın arkadaşlarım, bu tasarının bu mad-desi geçirilmek istenildiği şekilde, bütün gay-rette rağmen geçmeyecek dahi olsa, zabıtlara geçmesini istediğimiz için biz konuşmalarımızı titizlikle yapmaya devam edeceğiz. 5 dakika-ya dahi, 1 dakikaya dahi sıkıştırarsanız konu-şmalarımızı sürdürmeye gayret edeceğiz, ama kararlı olabilirsiniz..

Şimdi biz «müsademe» kelimesinin bu mad-deye konulmasını neden zaruri görüyoruz?. Arkadaşlarım, bir «müsademe» sözcüğü bu maddeye girmezse ne olur? beş dakikaya sığ-dırmak için arz ediyorum. (B) fıkrası aynen geçtiği takdirde o zaman bir şahsım, sanık

veya hükümlü kişinin hayatı, bir jandarma erinin, onbaşısının veya çavuşunun takdirine kalmıştır. Bu nasıl oluyor?. Verilen müddet içinde, 10 gün ile 30 gün arasında teslim olmamış, ama 31 nci gün, 35 nci gün hiçbir suretle elinde silâh olmadan teslim olmaya gelmiş ve bir şahıs için; «Artık müddetini kaçırdın, artık teslim de olsan sen hakkını kaybettin» dercesine bir hüküm mantığa girmez, şüphesiz hukuka sığmaz. Bunu katletmek salâhiyetini ere vereceksiniz..

Değerli arkadaşlarım,

Aramızda hukukçu arkadaşlar var; acaba bunun başka türlü anlaşılması mümkün mü? Bu başka türlü anlaşılabilir; ama böyle de anlaşılır ise ve neticede bu maddenin tatbikatında yolsuzluk yapıldı, teslim olacaktı, ama sen yine vurdum, ne olacak?.. 3 ncü maddede savcının açtığı tahkikat ve binnetice mahkeme onu öldüren mahkûm olacaktı.. Öldüren mahkûm olacak, ama ölüyü diriltmek mümkün mü?

Arkadaşlarım,

Şimdi müsademeyi hiçbir suretle denememiş, silâhını kullanmamış şahsın bir er tarafından böylesine öldürülmesi, insan hayatına bu derece değer verilmemesi korkunçtur.

Bir insan nasıl ölüme mahkûm ediliyor? Daha evvel kısaca arz etmiştim; bir insanın şüphesiz mahkûmiyeti istenirken, - hele idam ise evvelâ savcılık tahkikatı, ona tekaddüm eden şüphesiz hazırlık tahkikatı, sonra ilk tahkikat, ondan sonra son tahkikat dediğimiz tahkikatlardan geçecek, savcısı ile, heyeti hâkimesi ile tarafların şüphesiz münakaşası ve delil toplaması neticesinde bir karar çıkacak, karar Temyizden geçecek, Temyizden tasdik edilse dahi tashihi kararı vardır, oradan da çıkacak, Yüce Meclise gelecek. Yüce Mecliste komisyonlarda aylar..

BAŞKAN — Sayın Özgüner, bağlayınız lütfen.

TURHAN ÖZGÜNER (Devamla) — Aylarca ve aylarca müzakere edilecek, oranım süzgecinden geçtikten sonra Yüce Meclise gelecek, Yüce Meclisten sonra Senatoya ve Yüksek Tasedike, Reisicumhurluğa gidecek. Bundan sonra infaz edilecek. Bu derece insan hayatına saygıyı ifade eden şu prosedür elimizim tersi

ile bir tarafa itiliyor; hiçbir suretle bu cezanın münakaşasını yapacak nitelikte olmıyan, hukukî hiçbir bilgisi olmıyan bir jandarma erine müsademe hali de olmadığı halde, biz «30 günlük müddeti kaçırdın ve hakkını kaybettin» dercesine hukuka ve mantığa imkân yok sığdıramıyacağımız bir imkân vereceğiz. Ancak ne var ki, bu kanun tasarısı gelmiştir; efendim, eşkiya dağı sarmıştır, müsebbibi hangi iktidar olursa olsun onun ayrıca münakaşasını yaparız. Ama iktidarlar değişebilir arkadaşlarım, kanunlar süreli çıkıyor. Bu kanunun bu maddesine «müsademe» kelimesini koymadığımız takdirde tatbikat da; «Efendim, bu madde istismar edilmiştir, 3 ncü madde ile bunu cezalandıralım» demekle katiyen telâfisi mümkün değildir. Ölüyü diriltmek mümkün değildir. İade-i muhakeme ölü için bahse konu olamaz arkadaşlarım.

Bu sebeple «müsademe» kelimesinin konulması ile hiç değilse bunun böylece bir anlam taşınmasını ve getiriliş esprisi bu olduğunu iddia eden Komisyonun ve Hükümetin görüşüne de uygun bulunan bir şekilde çıkarılmasını rica eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Özgüner'in takririne Komisyon katılmıyor, Hükümet katılmıyor. Takriri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şu esnada bir takrir gelmiştir..

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Takrir benimdir ve söz istediğimi de arz ederim. Bundan evvelki önergeye binaen evvelâ söz istiyorum; bir de sonra söyleyeceğim.

BAŞKAN — Takriri geri aldınız değil mi efendim?

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Hayır, bunun izahını yapmak üzere söz istedim.

BAŞKAN — Yani peşin istiyorsunuz. «Komisyon kabul etmezse söz istiyorum.» diyorsunuz.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Peşin istiyorum. Kazaya kurban gitmesin.

BAŞKAN — Tamam pekâlâ, merak etmeyin.

Önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Asayişle ilgili kanununun 1 nci maddesinin (B) fıkrasına «... için içişleri Bakanı teklif

ederse ve suçun işlendiği il merkezindeki ağır ceza mahkemesince uygun görülürse» kaydının eklenmesini arz ederim.

Bitlis

Kenan Mümtaz Akışık

BAŞKAN — Komisyon?..

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANVEKİLİ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Dünyanın hiçbir yerinde suçlunun yakalanması için ağır ceza mahkemesinden karar alındığı ve takibedildiği görülmemiştir. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Suçlunun takibi için Dahiliye Vekilinin, valinin, emniyet müdürünün, jandarma kumandanının bu kadar meşgul edilmesi ayıp bir şeydir. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Nedir bu yahu?..

BAŞKAN — Komisyon Başkanı gerekçeli olarak takrire katılmadığını ifade ettiler.

Ben Sayın Komisyon görevlisini sükûnete davet ederim. Çünkü sakin olmamız lâzım geldiğini görüyorsunuz...

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Komisyon Başkanı sakin değil.

BAŞKAN — Sayın Özgüner, Sayın Özgüner, karşılıklı hepimiz bir hizmetin ifası içindeyiz. Hiç birimizin birbirine tevafuku yoktur veya hut rüchaniyeti yoktur. Yapılan hareketlerde muhakkak bir kast aramayınız. Maksat; netice istihsalidir.

Arz ederim.

Buyurun takririnizi izah edin. Tabii izahın da bir maksadı vardır.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Bitlis) — Sayın arkadaşlar,

Bu tasarının benim nazarımda talihsiz bir tarafı vardır. Üç celsedir üzerinde duruluyor ve maalesef bir hukuk düzeyi içinde münakaşasının yapıldığına kaani olamadım. Daima hissi ve daima değişik ve özel bâzi hâdiselerin izahı suretiyle yapılan girişlerde bu tasarının ele alındığı ve incelendiği görüntüsü verilmiş ve maalesef arz ettiğim gibi hiçbir zaman hukuk açısından bir değerlendirmeye tabi tutulamadan bu safhaya kadar gelmiştir.

Sayın Başkanımızın bu arada sitemlerini kabul etmelerini de istirham edeceğim...

BAŞKAN — Şimdi ben de size sitem edeceğim. Sizin de önereniz var, önerge hususunda

konuşmuyorsunuz, genel prensipler üzerinde konuşuyorsunuz.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Üç defa verdiğim önergemin izahı makamında istediğim sözü oylamaya geçtiklerinden bahisle üç defa ret buyurdular bu belki de fazla tartışmaların gereği, bir nevi kaynağı oldu. Daha evvel de eğer hatalı değilsem aynı şekilde müşahedelerim vardı; ümid ederim ki, bundan sonra böyle talihsiz müşahedelerle karşı karşıya kalmıyacağım.

Muhterem arkadaşlarım, mesele şudur:

Burada bir yetki veriyoruz. Yetki, siyasi bir organadır, bir içişleri Bakanınadır. Verilen yetkinin anlamı ne olursa olsun bâzi arkadaşlarımızın alerjisini çekmiş olsa bile bunun arkasında bir adam öldürtme hali vardır, bu gelebilir. Kendiliğinden gelir. Bunu böyle söylerken, izahını yaparken hangi nokta üzerinde durursak duralım, sükûnetle dinleyip incelediğimiz zaman her halde birleşeceğimiz bir noktayı da buluruz.

Yeni bir teklif; günümüze uygun olmıyan bir teklif, zaptiye nezaretinin idaresinin hâkim olduğu zamanlara mahsus bir teklif; ama gelmiş, inceliyoruz. Biz önlenmesi istenilen hâdiselerin böyle bir teklifle, bu şekilde bütün siyasi organları âdeta - zamanına göre - sitemler altında tutacak bir teklifle önleneneğine kaani değiliz. O ayrı mesele.. Ama gelmişken bunu en az sitem çekecek bir hal içinde atlatmayı hep beraber bulmak zorundayız.

Âleme eğlence kişiliği içinde bilhassa dün bir mütalâa dinledik. Bu mütalâa bugünün, bu çok ciddi olduğu konuşulduka anlaşılana tasarının istediği bir mütalâa değildi. Bunun yanında zabitanın satılık duruma düşürüleceği, İçişleri Bakanının küçümsendiği ve benzeri bâzi meseleler ortaya çıktı ve üzülererek arz edeyim; bizim hukuk açısından, hukuk düzeyi üzerinde münakaşasını beklediğimiz bir noktada bize, - maalesefimi tekrarlıyayım - eşkiyaların savunucusu şeklinde bir hitap dahi yöneltildi. Bunlar, çok ciddi olduğu anlaşılana bir tasarıda yeri olmıyan şeylerdi, ama oldu.

Şimdi biz diyoruz ki; bir içişleri Bakanı böyle bir lüzuma kaani olduğu gün, bu takdirini kullansın; fakat hem takdir sahibi, hem karar sahibi olmasın. Takdirini, karara ıktıran

edecek makam olarak nereyi görüyorsa oraya tevcih etsin. Ki, biz bunu mahkeme olarak telâkki ediyoruz suçun işlendiği yerin mahkemesinden talepte bulunacaktır. Sizin mahkemenizin tutukladığı veyahut hükme bağladığı falanca şahsın, zabitanın tahkikatına göre ve size verdiğim fezlekesine göre şu kanunda gösterilen suç unsurlarını işlediği açıklanmıştır, bu hususta bunun filân kanun, yani bugünkü tasarı çerçevesi içinde kendisine tebligatın yapılmasına karar verilmesini isterim desin.

BAŞKAN — Sayın Akışık, süreniz bitmiştir.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Mahkeme buna iltifat etti ise - ki, hem suçun yerindedir, hem dosyası elindedir - kararını verecek, evvelâ bir siyasi organ bir sitemden kurtulacak, bir töhmetten kurtulacak. Bugün burada zapta geçen töhmetlerimiz o gün çok ağır şekli ile o organın önüne geçeceği için böyle bir töhmetten evvelâ bu siyasi organı kurtarmış olacağız. Ayrıca beraat edecek mevküfları öldürme gibi her hangi bir hata-dan kurtulmuş olacağız.

Bu konuda izinizle Sayın Komisyon Başkanının çok asabi bir hava içinde benim hiç tasvibetmediğim.

BAŞKAN — Sürenizin bittiğini hatırlattım. Darılacaksınız diye tekrar edemiyorum.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Evet çok teşekkür ederim. Zaten son cümlem söyleyeyim Sayın Başkan.

Maalesef hukuka tamamen aykırı bir görüşle ileri sürdüğü mütalâyayı.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ŞEVKİ ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Yalnız sizinki hukuka uygundur, başkasının ki aykırıdır.

BAŞKAN — Lütfen müdahale etmeyin.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Benim böyle bir iddiam yok, fakat...

BAŞKAN — Süreniz bitmiştir.

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Arz ediyorum. Şimdi muhterem arkadaşlar,

Bir şahsın yakalanması ile, bir şahsın öldürülmesini karıştırmamak lâzım. Mahkeme bir şahsın tevkif edilmesini karara bağladığı andan itibaren...

BAŞKAN — Sayın Akışık, şu anda darılmanız da keseceğim. 9 dakika oldu...

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Yakalanmasına karar veriyor; ama bir şahsın öldürülmesinin mevzuubahs olduğu yerde mahkemenin yalnız yakalama ile bağlı tuttuğu bir şahsı mahkemenin kararı olmadan öldürmek gibi bir akibetle karşı karşıya koyamayız...

BAŞKAN — Tamam mı efendim? Tamam...

KENAN MÜMTAZ AKIŞIK (Devamla) — Benim hukuk mantığım budur. Biz bunu sizden büyük iltifat görek takdirlerinize sığınarak ileri sürer bir sıfatla önünüze çıkarıyoruz; ama kabul edilmediği zaman hiç olmazsa samimî düşüncelerimizi zapta geçirmiş bulunuyoruz.

Takdir Yüksek Heyetinizindir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Taktire Komisyon katılmıyor. Hükümet katılmıyor. Taktiri oylarınıza arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Sayın Eroğan'ın ve Sayın Özgüner'in taktirleri kabul edilmişti; 1 nci maddeyi o şekli tekrar okutuyorum. Taktir sahipleri dikkat buyursunlar.

Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı

«Madde 1. — Polis ve jandarma, diğer kanun ve tüzüklerde yazılı yetkileri saklı kalmak üzere, aşağıda yazılı hallerde de silâh kullanmaya yetkilidir :

A) 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 16 ncı maddesinde yazılı hallerde,

B) (A) bendindeki yetkiler saklı kalmak üzere, idam ve ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan bir veya birkaçını işlemekten sanık veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya yakama müzekkeresi çıkarılan ve silâhli dolaşarak emniyet ve asayişe tek başına veya toplu olarak fiilen tehdit ve ihlâl ettikleri anlaşılardan, teslim olmaları için İçişleri Bakanlığınca tesbit edilen tarihte başlamak üzere 10 günden az ve 30 günden çok olmamak şartıyla verilecek mühlet ile ad, san ve eylemleri de belirtilerek sanık veya hükümlünün dolaştığı bölgelerde mutad vasıtalarla ve uygun görülen yayın organlarıyla, radyo ve televizyonla da ilân edilenlerin belirtilen süre sonuna kadar adli makamlara, zabıtaya veya her hangi bir resmî mercie teslim olmamaları hallerinde.»

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, (B) bendinin ikinci satırında «idam» dan sonra «ve» diye geçmiş. Öyle okuduklarını tahmin ediyorum. «Veya» olacaktır; «idam veya ağır hapis» şeklinde olacaktır.

BAŞKAN — «Veya ağır hapis cezasını» doğrudur; «ve» denirse ikisini bir arada mütalâa etmek gerekir.

TURHAN ÖZGÜNER (İçel) — Sayın Başkanım, bir sual sorabilir miyim?.. («Olmaz» sesleri.)

BAŞKAN — Maddeyi tadil şekli ile okudum, oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oy sonuçlarını arz ediyorum.

Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının açık oylamasına 231 sayın milletvekili katılmış, 227 kabul, 1 ret, 3 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmıştır, tasarı kanunlaşmıştır.

Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın; Millî Hava Sanyimizin kurulması maksadıyla Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifinin açık oylamasına 230 sayın üye katılmış, 228 kabul, 2 ret oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, teklif Meclisimizce kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin açık oylamasına 232 sayın üye katılmış, 229 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, teklif kanunlaşmıştır.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 230 sayın milletvekili katılmış, 227 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 237 sayın milletvekili katılmış, 234 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 232 sayın üye katılmış, 230 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 231 sayın üye katılmış, 228 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 230 sayın milletvekili katılmış, 228 kabul, 1 ret, 1 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 229 sayın milletvekili katılmış, 226 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Yeterli sayı sağlanmış, tasarı kanunlaşmıştır.

Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın Esnaf ve Sanatkarlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifinin açık oylamasına 111 sayın milletvekili katılmış, 110 kabul, 1 çekinse oy kullanılmıştır. Çoğunluk sağlanamamıştır, tekrar açık oylarınıza arz edilecektir.

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin açık oylamasına 92 sayın üye katılmış, 90 kabul, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Çoğunluk sağlanamadığından tasarı tekrar açık oylarınıza arz edilecektir.

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin açık oylamasına 86 sayın üye katılmış, 83 kabul, 1 ret, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Çoğunluk sağlanamadığı cihetle teklif tekrar açık oylarınıza arz edilecektir.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 87 sayın üye katılmış, 86 kabul, 1 çekinse

kinser oy kullanılmıştır. Çoğunluk sağlanamadığı cihetle tekrar açık oylarınıza arz edilecektir.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına 82 sayın üye katılmış, 80

kabul, 2 çekinse oy kullanılmıştır. Çoğunluk olmadığından tekrar açık oylarınıza arz edilecektir.

2 Ağustos 1971 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 19,50

Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen açık oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 231
Kabul edenler : 227
Reddedenler : 1
Çekinseler : 3
Oya katılmıyanlar : 213
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsametdin Uslu
Şevket Yılmaz
ADIYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Pakşüt
H. Turgut Tokar
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nâzi Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer E'ten
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentese
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırmılı
Mehmet Nurettin Sandıkcıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışıl
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kıvıncıoğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BÜRSA
Nail Atlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Öntür
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DIYARBAKIR
Necmettin Gönenc
Sabahattin Saveri
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZINCAN
Hüsametdin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cınıslı
Rıfka Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmek
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
Ali Yılmaz

ISPARTA

Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
Akgün Siliivrili
Naime İkbâl Tokgöz
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Mustafa Akan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akın Özdemir
Ali Naki Üner
KARS
Veyis Koçulu

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Türkmenoğlu
Mehmet Yüceler

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ

Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy

MALATYA

Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAŞ
M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Azaoğlu

NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
Esat Kırathoğlu

NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu

ORDU

Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Doğan Kitaphı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçın

SİNOP

Hilmi İşgüzar
SİVAS
Vahit Bozathı

Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloglu
Reşit Önder

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar
URFA

Mehmet Aksoy
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili

UŞAK

Orhan Dengiz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

İsmet Kapisız
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinserler]

ANKARA

Osman Bölükbaşı

İSTANBUL

Reşit Ülker

KASTAMONU

Orhan Deniz

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
 Cevdet Akçalı
 Fazıl Güleç
 M. Salâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
 Emir H. Postacı
 Kemal Satır

ADIYAMAN
 M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu

AFYON KARAHISAR
 Hasan Dinçer
 Şevki Güler
 Süleyman Mutlu
 Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
 Abdülkerim Bayazıt
 (İ.)
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi

AMASYA
 Vehbi Meşhur

ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu
 A. Sakıp Hıçerimeç
 Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar (İ.)
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
 Hasan Akçalıoğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu

ARTVİN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)

AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk. V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)

BİLECİK
 Şadi Binay
 Mehmet Ergül

BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
 Zeynel Abidin İnan

BOLU
 Nihat Bayramoğlu
 Ahmet Çakmak
 Kemal Demir

BURDUR
 A. Mukadder Çiloğlu
 Mehmet Özbey

BURSA
 Sadrettin Çanga
 Barlas Küntay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Öktem

ÇANAKKALE
 Mustafa Çalikoğlu

ÇANKIRI
 Hazım Dağlı

ÇORUM
 Cahit Angın
 Yakup Çağlayan
 Abdurrahman Güler

İHSAN TOMBUŞ
DENİZLİ
 İhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Korkmazcan
 Hüdaî Oral

DIYARBAKIR
 Hasan Değer
 Behzat Eğilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu

ELÂZİĞ
 Samet Güldoğan
 Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım

ERZURUM
 Turhan Bilgin
 Selçuk Erverdi
 Cevat Önder

ESKİŞEHİR
 Seyfi Öztürk
 M. Semsettin Sönmez

GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu

Ali İhsan Göğüş
 Mehmet Kılıç
 Erdem Ocak
 Muhittin Sayın
 Mehmet Lütfi Söylemez

GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 İ. Kayhan Naiboğlu

GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir

HATAY
 Halil Akgöl
 M. Sait Reşa

İSPARTA
 Hüsamettin Akmumeç
 Süleyman Demirel

İÇEL
 Kadir Çetin
 Celâl Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz

İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İhan (Eğemen) Dar-
 rendelioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
 Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer (İ.)
 İhhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 Turgut Topaloğlu

İZMİR
 Şeref Bakşık
 Ali Naili Erdem
 İhsan Gürsan

Talât Orhon
 Orhan Demir Sorguç

KARS
 Lâtif Aküzüm
 İsmail Hakkı Alaca
 Turgut Artaç
 Musa Doğan
 Kemal Güven
 Kemal Kaya
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin

KASTAMONU
 Mehmet Seydibeyoğlu

KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkçı
 Hasan Korkut

KİRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Cevat Eroğlu

KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)

KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Etem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 Özer Ölçmen

KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar

MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan

MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırlı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sınmaz
 Önel Şakar

MUĞLA
Adnan Akarca
Ali Döğerli
MUŞ
Kasım Emre
Nermin Neftçi
NİĞDE
Mevlüt Ocakçioğlu
Haydar Özalp (B.)
ORDU
Ata Bodur
Cengiz Ekinci
Hamdi Mağden
MARAŞ
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk
MARDİN
Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneşan
Abdülkadir Kermooğlu
Abdülkadir Özmen

Abdurrahim Türk
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu
RİZE
Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar
SAKARYA
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal
SAMSUN
Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoglu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ. Ü.)
Hüseyin Özalp
SİİRT
Zeki Çeliker

Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Adil Yaşa (İ. Ü.)
SİNOP
Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet (İ.)
SİVAS
Enver Akovi
Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
M. Kemal Palaoglu
Mustafa Timisi
TEKİRDAÇ
Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri
TOKAT
İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner
URFA
Necati Aksoy
Necmettin Cevheri
Vehbi Melik
VAN
Mehmet Emin Erding
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)
YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Ahmet Celâl Sungur
ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

Millî Hava Sanayiimizin kurulması maksadiyle Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkındaki kanun teklifine verilen oyların sonucu

Kabul edilmiştir.

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 230
Kabul edenler : 228
Reddedenler : 2
Çekinseler : 0
Oya katılmıyanlar : 214
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Us'lu
Şevket Yılmaz
ADİYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Osman Bölükbaşı
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toker
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı

Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcen
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentеше
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkoğlu

BURDUR
Nadir Yavuzkan
BURSA
Nail Ath
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirel
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DIYARBAKIR
Necmettin Gönenç
Sabahattin Savaş
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELAZIĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cinisli
Rıfkı Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz (İ)
M. Şemseddin Sönmez
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
Ali Yılmaz

ISPARTA
 Ali İhsan Balım
 Yusuf Uysal
İÇEL
 Mazhar Arıkan
 Cavit Okyayuz
 Turhan Özgüner
İSTANBUL
 Ferruh Bozbeyli
 Eşref Derinçay
 Tekin Erer
 Nuri Eroğan
 Mustafa Fevzi Güngör
 Orhan Kabibay
 Sezai Orkunt
 Akgün Silivri
 Naim İkbâl Tokgöz
 Hasan Türkay
 Necdet Uğur
 Mehmet Yardımcı
 Lebit Yurdoğlu
İZMİR
 Şevket Adalan
 Şükrü Alkan
 Muzaffer Fazlı Arıncı
 Burhanettin Asutay
 M. Hulusi Çakır
 Münir Daldal
 Coşkun Karagözoğlu
 Nihad Kürşad
 Şinasi Osma
 Kemal Önder
 Akın Özdemir
 Orhan Demir Sorguç
 Ali Naki Üner
KARS
 Musa Doğan
 Kemal Kaya
KASTAMONU
 Muzaffer Akdoğanlı

Orhan Deniz
 Sabri Keskin
 Mehmet Seydibeyoğlu
 Mustafa Topçular
 Hasan Tosyalı
KAYSERİ
 Tufan Doğan Avşargil
 M. Şevket Doğan
 Turhan Feyzioğlu
 Hayrettin Nakiboğlu
 Vedat Âli Özkan
 Enver Turgut
 Mehmet Yüceler
KIRŞEHİR
 Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
 Cevat Ademoğlu
 Sabri Yahşi
KONYA
 İrfan Baran
 Bahri Dağdaş
 Sezai Ergun
 İhsan Kabadayı
 Orhan Okay
 Tahsin Yılmaz Öztuna
 Vefa Tanır
 Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
 Ahmet Fuat Azmioğlu
 Mesut Ereç
 İhan Ersoy
 Mehmet Ersoy
MALATYA
 Ahmet Karaaslan
 İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
 Süleyman Çağlar
 Mustafa Orhan Daut
 Hilmi Okçu

Kâmil Şahinoğlu
MARAS
 M. Nejat Çuhadar
 Veysi Kadioğlu
 M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA
 Adnan Akarca
 Muallâ Akarca
 Ahmet Buldanlı
 İzzet Oktay
MUŞ
 Nimet Ağaoglu
NEVŞEHİR
 Hüsamettin Başer
 Esat Kırathoğlu
NİĞDE
 M. Naci Çerezci
 H. Avni Kavurmacıoğlu
 M. Nuri Kodamanoglu
ORDU
 Memduh Ekşi
 Ferda Güley
 Hamdi Mağden
 Orhan Vural
SAKARYA
 Nuri Bayar
 Yaşar Bir
SAMSUN
 Doğan Kitaplı
 Bahattin Uzunoglu
 İsmet Yalçınır
SİNOP
 Hilmi İşgüzar

SIVAS
 Vahit Bozathı
 Ahmet Durakoğlu
 Tevfik Koraltan
 Yusuf Ziya Önder
TEKİRDAĞ
 Orhan Öztrak
TOKAT
 Hüseyin Abbas
 İsmet Hilmi Balcı
 Osman Hacıbaloglu
 Reşit Önder
TRABZON
 Mehmet Arslantürk
 Ahmet İhsan Birincioglu
 Mehmet Ali Oksal
 Ahmet Şener
TUNCELİ
 Kenan Aral
 Hüseyin Yenipınar
URFA
 Mehmet Aksoy
 Necmettin Cevheri
 Bahri Karakeçili
UŞAK
 Orhan Dengiz
 Adil Turan
 M. Fahri Uğrasızoglu
YOZGAT
 İsmet Kapisız
 Turgut Nizamoglu
 Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
 Fuat Ak
 Ahmet Nihat Akın
 Hüseyin Baytürk
 Ahmet Güner
 Cahit Karakaş
 Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

BURSA
 Mehmet Turgut

KONYA
 Mustafa Kubilay İmer

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Cevdet Akçalı
Fazıl Güleç
M. Salâhattin Kılıç
Ali Cavit Oral
Emir H. Postacı
Kemal Satır
ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Kâmil Kırıkoğlu
AFYON KARAHİSAR
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
Abdülkerim Bayazıt
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi
AMASYA
Vehbi Meşhur
ANKARA
İ. Sıtkı Hatipoğlu
A. Sakıp Hıçerimez
Mustafa Maden
Osman Soğukpınar
Aydın Yalçın
Cengizhan Yorulmaz
ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Süleyman Çiloğlu
ARTVİN
Sabit Osman Avcı
(Başkan)
AYDIN
Yüksel Menderes
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)
Fikret Turhangil
(Bşk. V.)
BİLECİK
Şadi Binay
Mehmet Ergül
BİNGÖL
Mehmet Siddık Aydar
BİTLİS
Zeynel Abidin İnan

BOLU
Nihat Bayramoğlu
Ahmet Çakmak
Kemal Demir
BURDUR
A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
BURSA
Sadrettin Çanga
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem
ÇANAKKALE
Mustafa Çalkoğlu
ÇANKIRI
Hazım Dağlı
ÇORUM
Cahit Angın
Yakup Çağlayan
Abdurrahman Güler
İhsan Tombuş
DENİZLİ
İlhan Açıkalın
Mehmet Emin Durul
Hasan Korkmazcan
Hüdayi Oral
DİYARBAKIR
Hasan Değer
Behzat Eğilli
Abdüllâtif Ensarioğlu
ELÂZİĞ
Samet Güldoğan
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım
ERZURUM
Turhan Bilgin
Selçuk Erverdi
Cevat Önder
ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
Şinasi Çolakoğlu
Ali İhsan Göğüş
Mehmet Kılıç
Erdem Ocak

Muhittin Sayın
Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
İ. Kayhan Naiboğlu
GÜMÜŞANE
Necati Alp
Nurettin Özdemir
HATAY
Halil Akgöl
M. Sait Reşa
ISPARTA
Hüsamettin Akmumeu
Süleyman Demirel
IÇEL
Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz
İSTANBUL
İbrahim Abak
İsmail Arar
M. Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
İlhan (Eğemen) Daren-
delioğlu
Hüseyin Dolun
İbrahim Elmalı
Bahir Ersoy
Orhan Eyüboğlu
Orhan Cemal Fersey
Hasan Güngör
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Haydar Özdemir
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
Turgut Topaloğlu
Reşit Ülker
İZMİR
Mustafa Akan
Şeref Bakşık
Ali Naili Erdem
İhsan Gürsan
Talât Orhon

KARS
Lâtif Aküzüm
İsmail Hakkı Alaca
Turgut Artaç
Kemal Güven
Veyis Koçulu
Kemal Okyay
Osman Yeltekin
KAYSERİ
Mehmet Türkmenoğlu
KIRKLARELİ
Beyti Arda
Mehmet Atagün
Feyzullah Çarıkçı
Hasan Korkut
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Cevat Eroğlu
KOCAELİ
Vehbi Engiz
Nihat Erim (Başbakan)
KONYA
Necmettin Erbakan
Necati Kalaycıoğlu
İ. Etem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Baha Müderrisoğlu
Özer Ölçmen
Faruk Sükan
KÜTAHYA
Ali Erbek
Kemal Kacar
MALATYA
Hakkı Gökçe
İsmet İnönü
Mustafa Kaftan
MANİSA
Ertuğrul Akça
Veli Bakırlı
Muammer Erten
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Vehbi Sımmaz
Önel Şakar
MARŞ
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN
 Şevki Altındağ
 Esat Kemal Aybar
 Seyfi Güneşan
 Abdulkadir Kermooğlu
 Abdulkadir Özmen
 Abdurrahim Türk
MUĞLA
 Ali Döğerli
MUŞ
 Kasım Emre (İ.)
 Nermin Neftçi
NIĞDE
 Mevlüt Ocakçıoğlu
 Haydar Özalp
ORDU
 Ata Bodur
 Cengiz Ekinci
 Hamdi Mağden
 Kemal Şensoy
 Ata Topaloğlu
RİZE
 Erol Yılmaz Akçal (B.)

Hasan Basri Albayrak
 Salih Zeki Köseoğlu
 (İ.)
 Sami Kumbasar
SAKARYA
 B. Turgut Boztepe
 Güngör Hun
 M. Vedat Önsal
 Hayrettin Uysal
SAMSUN
 Yaşar Akal
 Talât Asal
 Mustafa Boyar
 Kâmrân Evliyaoğlu
 Nihat Kale
 İlyas Kılıç
 Nafiz Yavuz Kurt
 (İ.Ü.)
 Hüseyin Özalp
SIIRT
 Zeki Çeliker
 Mehmet Nebil Oktay
 Selâhattin Oran

Âdil Yaşa (İ. Ü.)
SINOP
 Hilmi Biçer
 Mustafa Kaptan
 Tevfik Fikret Övet
SIVAS
 Enver Akova
 Hüseyin Çınar
 Kadri Eroğan
 Ekrem Kangan
 M. Kemal Palaçoğlu
 Mustafa Timisi
TEKİRDAĞ
 Yılmaz Alpaslan
 Nedim Karahalil
 Mustafa Sabri Sözeri
 (İ.)
TOKAT
 İsmail Hakkı Birler
 Mehmet Kazova
 Yusuf Ulusoy
TRABZON
 Necati Çakıroğlu

Ekrem Dikmen
 Selâhattin Güven
 Cevat Küçük
 Ali Rıza Uzuner
URFA
 Necati Aksoy (İ.)
 Mehmet Ali Göklü
 Vehbi Melik
VAN
 Mehmet Emin Erdinç
 Kinyas Kartal
 Fuat Türkoğlu
 Mehmet Salih Yıldız
 (İ. Ü.)
YOZGAT
 İsmail Hakkı Akdoğan
 Abdullah Baştürk
 Celâl Ahmet Sungur
ZONGULDAK
 Bülent Ecevit
 Fevzi Fırat
 S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Elâzığ	1
Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 232
Kabul edenler : 229
Reddedenler : 1
Çekinseler : 2
Oya katılmıyanlar : 212
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA

Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepe-
pınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz

ADIYAMAN

Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamameroğlu
Kâzım Uysal

AMASYA

Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy

ANKARA

Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Pakşüt
H. Turgut Toker
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA

Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN

Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

AYDIN

Mehmet Çelik
Nahit Mentеше
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Salih Zeki Altunbaş
İbrahim Aytaç
Oihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem

Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu

Osman Tari

Mevlüt Yılmaz

BİNGÖL

Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık

BOLU

Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyınoğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA

Nail Atlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM

Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ

Samî Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu

DİYARBAKIR

Necmettin Gönenc
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE

İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cinisli
Rıfık Danişman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP

İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN

Nizamettin Erkmen
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE

Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY

Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
Ali Yılmaz

ISPARTA

Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyle
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabıbay
Sezai Orkunt
Akgün Silivri
Naime İkbal Tokgöz
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akın Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner

KARS

Veyis Koçulu

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAS
M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA
Adnan Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
Esat Kırathoğlu
NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu

ORDU

Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal
SAMSUN

Doğan Kitaplı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçınır
SİNOP

Hilmi İşgüzar
SİVAS

Enver Akova

Vahit Bozatlı
Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloğlu
Reşit Önder

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar
URFA

Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili
UŞAK

Orhan Dengüz
Âdil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT

İsmet Kapısız
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Çekinsertler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

İSTANBUL
Reşit Ülker

[Reddeden]

KONYA
Mustafa Kubilay İmer

[Oya katılmayanlar]

ADANA
 Cevdet Akçalı
 Fazıl Güleç
 M. Selâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
 Emir H. Postacı
 Kemal Satır
ADIYAMAN
 M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu
AFYON KARAHİSAR
 Hasan Dinçer
 Şevki Güler
 Süleyman Mutlu
 Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
 Abdülkerim Bayazıt
 (İ.)
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi
AMASYA
 Vehbi Meşhur
ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu
 A. Sakıp Hıçerimez
 Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar
 (İ.)
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz
ANTALYA
 Hasan Akçaloğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu
ARTVİN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)
AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk. V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)
BİLECİK
 Şadi Binay
 Mehmet Ergül
BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
 Zeynel Abidin İnan
BOLU
 Nihat Bayramoğlu
 Ahmet Çakmak
 Kemal Demir
BURDUR
 A. Mukadder Çiloğlu
 Mehmet Özbey
BURSA
 Sadrettin Çanga
 Ahmet Dallı
 Barlas Kümtay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Öktem
ÇANAKKALE
 Mustafa Çalıkıoğlu
ÇANKIRI
Hazım Dağı
ÇORUM
 Cahit Angın
Yakup Çağlayan
 Abdürrahman Güler
 İhsan Tombuş
DENİZLİ
 İlhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Korkmazcan
 Hüdaî Oral
DİYARBAKIR
 Hasan Değer
 Behzat Egilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu
ELÂZİĞ
 Samet Güldoğan
 Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım
ERZURUM
 Turhan Bilgin
 Selçuk Erverdi
 Cevat Önder
ESKİŞEHİR
 Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu

Ali İhsan Gögüş
Mehmet Kılıç
 Erdem Ocak
 Muhittin Sayın
 Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 İ. Kayhan Naiboğlu
GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir
HATAY
 Halil Akgöl
 M. Sait Reşa
ISPARTA
 Hüsamettin Akmumcu
 Süleyman Demirel
İÇEL
 Kadir Çetin
 Celâl Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz
İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İlhan (Eğemen) Dar-
 rendelioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
 Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer
 İlhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 Turgut Topaloğlu
İZMİR
 Mustafa Akan
 Şeref Bakışık
 Ali Naili Erdem

İhsan Gürsan
 Talât Orhon
KARS
 Lâtif Aküzüm
 İsmail Hakkı Alaca
 Turgut Artaç
 Musa Doğan
 Kemal Güven
 Kemal Kaya
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin
KAYSERİ
 Mehmet Türkmenoğlu
KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkcı
 Hasan Korkut
KİRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Cevat Eroğlu
KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)
KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Ethem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 Özer Ölçmen
KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar
MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan
MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırlı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sımmaz
 Önel Şakar

MARAS
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN
Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneşan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA
Muallâ Akarca
Ali Döğeri

MUŞ
Kasım Emre
Nermin Neftçi

NİĞDE
Mevlüt Ocakçıoğlu
Haydar Özalp (B.)

ORDU
Ata Bodur
Cengiz Ekinci

Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu
RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale

İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ. Ü.)

Hüseyin Özalp
SIIRT
Zeki Çeliker

Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yağ (İ. Ü.)
SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet
(İ.)

SİVAS
Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
M. Kemal Palaoğlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT
İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova

Yusuf Ulusoy
TRABZON
Necati Çakıroğlu

Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA
Mehmet Aksoy
Vehbi Melik
Necati Aksoy

VAN
Mehmet Emin Erdiç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Ahmet Celâl Sungur

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
---	---
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısına verilen açık oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 230
Kabul edenler : 227
Reddedenler : 1
Çekinseler : 2
Oya katılmayanlar : 214
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Fırkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz
ADİYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgüt
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Tokar
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan
ARTVIN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Menteşe
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytac
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırmımlı
M. Nurettin Sandıkcıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkıoğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Nail Athı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DIYARBAKIR
Necmettin Gönenc
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cınıslı
Rıfık Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
Ali Yılmaz
ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL
 Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
 Turhan Özgüner
İSTANBUL
 Ferruh Bozbeyli
 Eşref Derinçay
 Tekin Erer
 Nuri Eroğan
 Mustafa Fevzi Güngör
 Orhan Kabibay
 Şezai Orkunt
 Akgün Silivrili
 Naime İkbâl Tokgöz
 Hasan Türkay
 Necdet Uğur
 Mehmet Yardımcı
 Lebit Yurdoğlu
İZMİR
 Şevket Adalan
 Şükrü Akkan
 Muzaffer Fazlı Arıncı
 Burhanettin Asutay
 M. Hulusi Çakır
 Münir Daldal
 Coşkun Karagözoğlu
 Nihad Kürşad
 Şinasi Osma
 Kemal Önder
 Akın Özdemir
 Orhan Demir Sorguç
 Ali Naki Üner
KARS
 Kemal Kaya
KASTAMONU
 Muzaffer Akdoğanlı
 Orhan Deniz

Sabri Keskin
 Mehmet Seydibeyoğlu
 Mustafa Topçular
 Hasan Tosyalı
KAYSERİ
 Tufan Doğan Avşargil
 M. Şevket Doğan
 Turhan Feyzioğlu
 Hayrettin Nakiboğlu
 Vedat Âli Özkan
 Enver Turgut
 Mehmet Yüceler
KIRŞEHİR
 Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
 Cevat Ademoğlu
 Sabri Yahşi
KONYA
 İrfan Baran
 Bahri Dağdaş
 Sezai Ergun
 İhsan Kabadayı
 Orhan Okay
 Tahsin Yılmaz Öztuna
 Faruk Sükan
 Vefa Tanır
 Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
 Ahmet Fuat Azmioğlu
 Mesut Erez
 İlhan Ersoy
 Mehmet Ersoy
MALATYA
 Ahmet Karaaslan
 İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
 Süleyman Çağlar

Mustafa Orhan Daut
 Hilmi Okçu
 Kâmil Şahinoğlu
MARAS
 M. Nejat Çuhadar
 Veysi Kadioğlu
 M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA
 Muallâ Akarca
 Ahmet Buldanlı
 İzzet Oktay
MUŞ
 Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
 Hüsamettin Başer
 Esat Kirathoğlu
NİĞDE
 M. Naci Çerezci
 H. Avni Kavurmacioğlu
 M. Nuri Kodamanoglu
ORDU
 Memduh Ekşi
 Ferda Güley
 Orhan Vural
SAKARYA
 Nuri Bayar
 Yaşar Bir
 M. Vedat Önsal
SAMSUN
 Doğan Kitaplı
 Bahattin Uzunoglu
 İsmet Yalçınar
SİNOP
 Hilmi İsgüzar
SİVAS
 Enver Akova
 Vahit Bozatlı

Ahmet Durakoğlu
 Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
TEKİRDAĞ
 Orhan Öztrak
TOKAT
 Hüseyin Abbas
 İsmet Hilmi Balei
 Osman Hacıbaloglu
 Reşit Önder
TRABZON
 Mehmet Arslantürk
 A. İhsan Birincioğlu
 Mehmet Ali Oksal
 Ahmet Şener
TUNCELİ
 Kenan Aral
 Hüseyin Yenipınar
URFA
 Necmettin Cevheri
 Mehmet Ali Göklü
 Bahri Karakeçili
UŞAK
 Orhan Dengiz
 Adil Turan
 M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT
 İsmet Kapısız
 Turgut Nizamoglu
 Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
 Fuat Ak
 Ahmet Nihat Akın
 Hüseyin Baytürk
 Ahmet Güner
 Cahit Karalkaş
 Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA
 Mustafa Kubilay İmer

[Çekinseler]

ANKARA
 Osman Bölükbaşı

İSTANBUL
 Reşit Ülker

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Cevdet Akçalı
 Fazıl Güleç
 M. Salâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
Emir H. Postacı
 Kemal Satar
 ADIYAMAN
 M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu
AFYON KARAHISAR
 Hasan Dincer
 Sevki Güler
 Süleyman Mutlu
 Ali İhsan Ulubahşi
AGRI
 Abdülkerim Bayazıt
 (İ)
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi
AMASYA
 Vehbi Meşhur
ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu
 A. Sakıp Hıçerimez
 Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar
 (İ.)
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz
ANTALYA
 Hasan Akçalıoğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu
ARTVİN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)
AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk.V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)
BİLECİK
 Şadi Binay
 Mehmet Ergül
BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
 Zeynelabidin İnan
BOLU
 Nihat Bayramoğlu
 Ahmet Çakmak
 Kemal Demir
BURDUR
 A. Mukadder Çiloğlu
 Mehmet Özbey
BURSA
 Sadrettin Çanga
 Barlas Küntay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Ökten
ÇANAKKALE
 Mustafa Çalikoğlu
ÇANKIRI
 Hazım Dağlı
ÇORUM
 Cahit Angın
 Yakup Çağlayan
 Abdurrahman Güler
 İhsan Tombuş
DENİZLİ
 İlhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Korkmazcan
 Hüdayi Oral
DIYARBAKIR
 Hasan Değer
 Behzat Eğilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu
ELÂZİĞ
 Samet Güldoğan
 Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
 Hüsametdin Atabeyli
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım
ERZURUM
 Turhan Bilgin
Selçuk Erverdi
 Cevat Önder
ESKİŞEHİR
 Orhan Oğuz
 Seyfi Öztürk
M. Şemsettin Sönmez

GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu
 Ali İhsan Gögüş
 Mehmet Kılıç
 Erdem Ocak
 Muhittin Sayın
 Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 İ. Kayhan Naiboğlu
GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir
HATAY
 Halil Akgöl
 M. Sait Reşa
ISPARTA
 Hüsametdin Akmumeçü
 Süleyman Demirel
İÇEL
 Kadir Çetin
 Celâl Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz
İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İlhan (Eğemen) Daren-
 delioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
 Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer
 İlhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 Turgut Topaloğlu
İZMİR
 Mustafa Akan
 Şeref Bakışık

Ali Naili Erdem
 İhsan Gürsan
 Talât Orhon
KARS
 Lâtif Aküzüm
 İsmail Hakkı Alaca
 Turgut Artaç
 Musa Doğan
 Kemal Güven
 Veyis Koçulu
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin
KAYSERİ
 Mehmet Türkmenoğlu
KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkçı
 Hasan Korkut
KİRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Cevat Eroğlu
KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)
KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Ethem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 Özer Ölgmen
KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar
MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan
MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırlı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sınmaz
 Önel Şakar

MARAS
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA

Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ

Kasım Emre
Nermin Neftçi

NIĞDE

Mevlüt Ocakçıoğlu
Haydar Özalp (B.)

ORDU

Ata Bodur

Cengiz Ekinci
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA

B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ. Ü.)
Hüseyin Özalp

SIIRT

Zeki Çeliker
Mehmet Nebil Oktay
Selâhaddin Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet (İ.)

SİVAS

Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
M. Kemal Palaooğlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhaddin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA

Mehmet Aksoy
Necati Aksoy
Vehbi Melik

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâziğ	1
Malatya	1
Nevşehir	1

Yekûn	6

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen açık oylarin sonucudur

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 237
Kabul edenler : 234
Reddedenler : 1
Çekinserler : 2
Oya Katılmıyanlar : 207
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz
ADIYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toker
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Omer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülecan
ARTVIN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentеше
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırmılı
Mehmet Nurettin Sandıkçioğlu
Osman Tari
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiykioğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Nail Atlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DİYARBAKIR
Necmettin Gönenc
Sabahattin Savaş
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cinişli
Rıfki Danişman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan

ISPARTA

Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL

Ferruh Bozheyli
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör

Orhan Kabibay

Sezai Orkunt
Akgün Silivri
Naime İkbâl Tokgöz
Hasan Türkay
Necdet Uğur
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Şükri Akkan
Muzaffer Fazlı Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akin Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner

KARS

İsmail Hakkı Alaca
Musa Doğan
Kemal Kaya

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ

Tufan Doğan Avşargil
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Frez
İhan Ersoy
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar

MALATYA

Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu

MARAŞ

M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad

MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Ağaoglu

NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
Esat Kırathoğlu
NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoglu

ORDU

Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Doğan Kitaplı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçın

SİNOP

Hilmi İsgüzar
SİVAS

Enver Akova

Vahit Bozatlı

Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloglu
Reşit Önder

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar
URFA

Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili

UŞAK

Orhan Dengiz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

İsmet Kapısız
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

İSTANBUL

Reşit Ülker

ANKARA

Osman Bölükbaşı

[Oya katılmayanlar]

ADANA
 Cevdet Akçalı
Fazıl Güleç
 M. Salâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
Emir H. Postacı
Kemal Satır
ADİYAMAN
 M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu
AFYON KARAHİSAR
 Hasan Dinçer
 Şevki Güler
 Süleyman Mutlu
 Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
 Abdülkerim Bayazıt
 (İ.)
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi
AMASYA
 Vehbi Meşhur
ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu (İ.)
 A. Sakıp Hiçerimez
 Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar (İ.)
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz
ANTALYA
 Hasan Akçalıoğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu
ARTVİN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)
AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk. V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)
BİLECİK
 Şadi Binay
 Mehmet Ergül
BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar

BİTLİS
 Zeynel Abidin İnan
BOLU
 Nihat Bayramoğlu
 Ahmet Çakmak
Kemal Demir
BURDUR
 A. Mukadder Çiloğlu
 Mehmet Özbey
BURSA
 Sadrettin Çanga
 Barlas Kümtay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Öktem
ÇANAKKALE
 Mustafa Çalkoğlu
ÇANKIRI
 Hazım Dağlı
ÇORUM
 Cahit Angın
 Yakup Çağlayan
 Abdurrahman Güler
 İhsan Tombuş
DENİZLİ
 İlhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Konkmazcan
 Hüdayi Oral
DIYARBAKIR
 Hasan Değer
 Behzat Egilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu
ELÂZİĞ
 Samet Güldoğan
 Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım
ERZURUM
 Turhan Bilgin
 Selçuk Erverdi
 Cevat Önder
ESKİŞEHİR
 Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu
 Ali İhsan Göğüş

Mehmet Kılıç
 Erdem Ocak
 Muhittin Sayın
 Mehmet Lûtfi Söylemez
GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 İ. Kayhan Nâiboğlu
GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir
HATAY
 Halil Akgöl
 M. Sait Reşa
 Ali Yılmaz
ISPARTA
 Hüsamettin Akmumcu
 Süleyman Demirel
İÇEL
 Kadir Çetin
 Cemal Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz
İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İlhan (Eğemen) Dar-
 rendelioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer
 İlhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 A. Turgut Topaloğlu
İZMİR
 Mustafa Akan
 Şeref Bakşık

Ali Nâili Erdem
 İhsan Gürsan (İ.)
 Talât Orhon
KARS
 Lâtif Aküzüm
 Turgut Artaç
 Kemal Güven
 Veyis Koçulu (İ.)
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin
KAYSERİ
 Mehmet Türkmenoğlu
KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkçı
 Hasan Korkut
KIRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Cevat Eroğlu
KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)
KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Ethem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 Özer Ölçmen
KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar
MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan
MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırlı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sınmaz
 Önel Şakar

MARAS
Atillâ Imamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN
Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneşan
Abdulkadir Kermoğlu
Abdülkadir Özmen (İ.)
Abdurrahim Türk

MUĞLA
Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ
Kasım Emre
Nermin Neftçi

NİĞDE
Mevlüt Ocakçıoğlu
Haydar Özalp (B.)

ORDU
Ata Bodur
Cengiz Ekinci

Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA

B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaçoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
Hüseyin Özalp

SIIRT

Zeki Çeliker

Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa

SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet (İ.)

SİVAS

Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
M. Kemal Palaoğlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA

Necati Aksoy
Vehbi Melik

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Elâzığ	1
Edirne	1
---	---
Yekûn	6

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen oylarin sonucu (S. Sayısı : 389)

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 232
Kabul edenler : 230
Reddedenler : 1
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 212
Açık üyelıklar : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkes
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz
ADİYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamameoğlu
Ali İhsan Ulubahşı
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Öcöeöğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toker
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcen
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentese
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altunbaş
İbrahim Aytac
Ölhat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaröğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımli
Mehmet Nurettin Sandıkçioğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkioğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Nail Atlı
Cemal Külâhli
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önur
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DIYARBAKIR
Necmettin Göneng
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cınısli
Rıfki Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Anđı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnu Özkan
İSPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner
İSTANBUL
Ferruh Bozbeyle
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
Akgün Silivri
Naime İkbâl Tokgöz
Hasan Türkey
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazl Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulûsi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akın Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Nakî Üner

KARS

İsmail Hakkı Alaca
Kemal Kaya
KASTAMONU
Muzaffer Akdoğanlı

Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı
KAYSERİ
Tufan Doğan Avcıgil
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ

Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAS
M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad

MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
Esat Kırathioğlu

NIĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu

ORDU

Memduh Eksi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Doğan Kitaplı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçın

SİVAS

Vahit Bozathı
Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan

Yusuf Ziya Önder
M. Kemal Palaoğlu
TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloglu
Reşit Önder

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili

UŞAK

Orhan Dengiz
Âdil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

İsmet Kapisız
Turgut Nizamoglu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

ANKARA

Osman Bölükbaşı

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Cevdet Akçalı
Fazıl Güleş
M. Selâhattin Kılıç
Ali Cavıt Oral
Emir H. Postacı
Kemal Satır

ADİYAMAN

M. Zeki Adıyaman
Kâmil Kırkoğlu
AFYON KARAHİSAR
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Süleyman Mutlu

AĞRI

Abdülkerim Bayazıt
(İ.)
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi

AMASYA

Vehbi Meşhur
ANKARA
İ. Sıtkı Hatipoğlu
A. Sakıp Hiçerimez
Mustafa Maden
Osman Soğukpınar
(İ.)
Suna Tural
Aydın Yalçın
Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA

Hasan Akçaloğlu
İhsan Ataöv
Süleyman Çiloğlu

ARTVİN

Sabit Osman Avcı
(Başkan)

AYDIN

Yüksel Menderes
Kemal Ziya Öztürk
(Bşk. V.)

Fikret Turhangil
(Bşk. V.)

BİLECİK

Şadi Binay
Mehmet Ergül

BİNGÖL

Mehmet Siddık Aydar

BİTLİS

Zeynel Abidin İnan
BOLU

Nihat Bayramoğlu
Ahmet Çakmak
Kemal Demir

BURDUR

A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbek

BURSA

Sadrettin Çanga
Barlas Küntay
Ertuğrul Mat
İbrahim Öktem

ÇANAKKALE

Mustafa Çalkoğlu
ÇANKIRI

Hazım Dağlı

ÇORUM

Cahit Angın
Yakup Çağlayan
Abdurrahman Güler
İhsan Tombuş

DENİZLİ

İlhan Açıkalın
Mehmet Emin Durul
Hasan Konkmazcan
Hüdaî Oral

DİYARBAKIR

Hasan Değer
Behzat Eğilli
Abdüllâtif Ensarioğlu

ELAZIĞ

Samet Güldoğan
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Turhan Bilgin
Selçuk Erverdi
Cevat Önder

ESKİŞEHİR

Seyfi Öztürk

GAZİANTEP

Sinasi Çolakoğlu

Ali İhsan Göğüş

Mehmet Kılıç
Erdem Ocak
Muhittin Sayın

Mehmet Lûtfi Söylemez

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz
Hidayet İpek
İ. Kayhan Nairoğlu
M. Emin Turgutalp

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Nurettin Özdemir

HATAY

Halil Akgöl
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

İSPARTA

Hüsamettin Akmumcu
Süleyman Demirel

İÇEL

Kadir Çetin
Celâl Kargılı
Hilmi Türkmen
Çetin Yılmaz

İSTANBUL

İbrahim Abak
İsmail Arar (B.)
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç
İlhan (Eğemen) Da-
rendelioğlu
Hüseyin Dolun
İbrahim Elmalı
Bahir Ersoy
Orhan Eyüboğlu
Orhan Cemal Fersoy
Hasan Güngör
Rıza Kuas
A. Şeref Lâç
Haydar Özdemir
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
A. Turgut Topaloğlu
İZMİR
Mustafa Akan

Şeref Balkşık
Ali Naili Erdem
İhsan Gürsan
Talât Orhon

KARS

Lâtif Aküzüm
Turgut Artaç
Musa Doğan
Kemal Güven
Veyis Koçulu
Kemal Okyay
Osman Yeltekin

KAYSERİ

Mehmet Türkmenoğlu
KIRKLARELİ

Beyti Arda
Mehmet Atagün
Feyzullah Çarıkçı
Hasan Korkut

KIRŞEHİR

Mustafa Aksoy
Cevat Eroğlu
KOCAELİ

Vehbi Engiz
Nihat Erim (Başbakan)

KONYA

Neomettin Erbakan
Necati Kalaycıoğlu
İ. Ethem Kılıçoğlu
Sadi Koçaş (B.)
Baha Müderrisoğlu

KÜTAHYA

Ali Erbek
Kemal Kacar
MALATYA

Hakkı Gökçe
İsmet İnönü
Mustafa Kaftan

MANİSA

Ertuğrul Akça
Veli Bakırılı
Muammer Erten
C. Selçuk Gümüşpala
Mustafa Ok
Vehbi Sınmaz
Önel Şakar

MARAS
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN
Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdulkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA
Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ
Kasım Emre
Nermin Neftçi

NİĞDE
Mevlüt Ocakçioğlu
Haydar Özalp (B.)

ORDU
Ata Bodur

Cengiz Ekinci
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu

RİZE
Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt (İ. Ü.)
Hüseyin Özalp

SIIRT
Zeki Çeliker
Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SINOP
Hilmi Biçer
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet (İ.)

SİVAS
Enver Alkova
Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT
İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA
Necati Alksay
Vehbi Melik

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelik]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
—	—
Yekûn	6

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen oyların sonucu (S. Sayısı : 390)

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 231
Kabul edenler : 228
Reddedenler : 1
Çekinseler : 2
Oya katılmıyanlar : 213
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz
ADİYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHIŞAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgıt
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toker
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülecan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentеше
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytay
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırmılı
Mehmet Nurettin Sandıkçıoğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BITLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkıoğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Nail Atlı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Hulki Önür
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DİYARBAKIR
Necmettin Göneng
Sabahattin Savcı
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Cinisli
Rıfki Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemsettin Sönmez
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Abdullah İzmen
M. Emin Turgutalp
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Almet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
İSPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner
İSTANBUL
Ferruh Bozbeyli
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
Akgün Siliivrili
Naime İkbâl Tokgöz
Hasan Türkcay
Necdet Uğur
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu
İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arınç
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akın Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner
KARS
*smail Hakkı Alaca
Musa Doğan
Veyis Koçulu
KASTAMONU
Muzaffer Akdoğanlı

Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topcular
Hasan Tosyalı
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler
KİRŞEHİR
Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi
KONYA
İrfan Baran
Bahri Dağdas
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
Süleyman Çağlar

Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAŞ
M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA
Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay
MUŞ
Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
Hüsâmettin Başer
Esat Kıratlıoğlu
NİĞDE
M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu
ORDU
Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural
SAKARYA
Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal
SAMSUN
Doğan Kitaplı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçınar
SİNOP
Hilmi İşgüzar
SİVAS
Enver Akova
Vahit Bozathı

Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak
TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloglu
Reşit Önder
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener
TUNCELİ
Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar
URFA
Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Bahri Karakeçili
UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT
İsmet Kapısız
Turgut Nizamoglu
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA
Mustafa Kubilay İmer

[Çekinserler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

İSTANBUL
Reşit Ülker

[Oya katılmayanlar]

ADANA
 Cevdet Akçalı
 Fazıl Güleç
 M. Salâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
 Emir H. Postacı
 Kemal Satır

ADİYAMAN
 M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu

AFYON KARAHISAR
 Hasan Dinçer
 Şevki Güler
 Süleyman Mutlu
 Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
 Abdülkerim Bayazıt
 (İ.)
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi

AMASYA
 Vehbi Meşhur

ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu
 A. Sakıp Hicrimez
 Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar (İ.)
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz

ANTALYA
 Hasan Akçaloğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu

ARTVİN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)

AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk. V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)

BİLECİK
 Şadi Binay
 Mehmet Ergül

BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar

BITLİS
 Zeynel Abidin İnân

BOLU
 Nihat Bayramoğlu
 Ahmet Çakmak
 Kemal Demir

BURDUR
 A. Mukadder Çiloğlu
 Mehmet Özbey

BURSA
 Sadrettin Çanga
 Barlas Küntay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Öktem

ÇANAKKALE
 Mustafa Çalikoğlu

ÇANKIRI
 Hazım Dağlı

ÇORUM
 Cahit Angın
 Yakup Çağlayan
 Abdurrahman Güler
 İhsan Tombuş

DENİZLİ
 İlhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Korkmazcan
 Hüdaî Oral

DIYARBAKIR
 Hasan Değer
 Behzat Egilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu

ELÂZİĞ
 Samet Gündoğan
 Ali Rıza Septioğlu

ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım

ERZURUM
 Turhan Bilgin
 Selçuk Erverdi
 Cevat Önder

ESKİŞEHİR
 Seyfi Öztürk

GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu
 Ali İhsan Göğüş
 Mehmet Kılıç

Erdem Ocak
 Muhittin Sayın
 Mehmet Lütüfî Söylemez

GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 Hidayet İpek
 İ. Kayhan Naipoğlu

GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir

HATAY
 Halil Akgöl
 M. Sait Reşa
 Ali Yılmaz

ISPARTA
 Hüsamettin Akmumcu
 Süleyman Demirel

İÇEL
 Kadir Çetin
 Celâl Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz

İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İlhan (Eğemen) Da-
 rendelioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
 Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer
 İlhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 Turgut Topaloğlu

İZMİR
 Mustafa Akan
 Şeref Bakşık
 Ali Naili Erdem

İhsan Gürsan
 Talât Orhon

KARS
 Lâtif Alküzüm
 Turgut Artaç
 Kemal Güven
 Kemal Kaya
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin

KAYSERİ
 Tufan Doğan Avşargül
 Mehmet Türkmenoğlu

KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkçı
 Hasan Korkut

KİRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Oevat Eroğlu

KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)

KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Ethem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 Özer Ölçmen

KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar

MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan

MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırılı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sınmaz
 Önel Şakar

MARAS

Atilâ Imamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneşan
Abdülkadir Kermooğlu
Abdülkadir Özmen
Abdurrahim Türk

MUĞLA

Adnan Aakarca
Ali Döğerli

MUŞ

Kasım Emre
Nermin Neftçi

NİĞDE

Mevlüt Ocakçıoğlu
Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Cengiz Ekinci

Hamdi Mağden

Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA

B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ. Ü.)

Hüseyin Özalp

SİRT

Zeki Çeliker

Mehmet Nebil Oktay

Selâhaddin Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi Biçer
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet (İ.)

SİVAS

Hüseyin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
M. Kemal Palaoğlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen

Selâhaddin Güven

Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA

Necati Aksoy
Mehmet Ali Göklü
Vehbi Melik

UŞAR

Adil Turan

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Mehmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Ahmet Celâl Sungur

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
—	—
Yekûn	6

Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen açık oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 230
Kabul edenler : 228
Reddedenler : 1
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 214
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeş
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz
ADİYAMAN
Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Ali İhsan Ulubahçı
Kâzım Uysal
AMASYA
Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun
İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toker
Yusuf Ziya Yağcı
Ferhat Nuri Yıldırım

Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Ali Gülcan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona
AYDIN
Mehmet Çelik
Nahit Mentese
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytac
Cihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımlı
M. Nurettin Sandıkçı-
oğlu
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkıoğlu
BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Nail Athı
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Halkı Önder
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Arslan Topgubası
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu
DIYARBAKIR
Necmettin Gönenç
Sabahattin Sıvı
Nafiz Yıldırım
EDİRNE
İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rasim Çinisi
Rıfki Danışman
Naci Gacıroğlu
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Anı
Şevket Asbuoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
Orhan Oğuz
M. Şemseddin Sönmez
GAZİANTEP
İ. Hüseyin İncioğlu
GİRESUN
Nizamettin Erkmen
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Mehmet Aslan
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Hüsnü Özkan
ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyle
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
Akgün Silivri
Naime İksbal Tokgöz
Hasan Türkey
Necdet Uğur
Reşit Ülker
Mehmet Yandımçı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözöğlü
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akin Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner

KARS

İsmail Hakkı Alaca
Musa Doğan

KASTAMONU

Orhan Deniz
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş

KOCAELİ

Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdaş
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Özer Ölgmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy

MALATYA

Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAŞ

M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimnet Ağaoğlu

NEVŞEHİR

Hüsametdin Başer
Esat Kırathoğlu

NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacioğlu
M. Nuri Kodamanoğlu

ORDU

Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Doğan Kitaplı
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçın

SİVAS

Vahit Bozatlı
Ahmet Durakoğlu

Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
M. Kemal Palaoglu
TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
Osman Hacıbaloglu
Reşit Önder

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Şener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Mehmet Aksoy
Necmettin Cevheri
Mehmet Ali Gökli
Bahri Karakeçili

UŞAK

Orhan Dengüz
Adil Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

İsmet Kapısız
Turgut Nizamoglu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

ANKARA

Osman Bölükbaşı

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Cevdet Akçalı
 Fazıl Güleç
 M. Selâhattin Kılıç
 Ali Cavit Oral
 Emir H. Postacı
 Kemal Satır
 ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
 Kâmil Kırıkoğlu
 AFYON KARAHİSAR
 Hasan Dincer
 Şevki Güler
 Süleyman Mutlu
 AĞRI
 Abdülkerim Bayazıt
 Nevzat Güngör
 Kasım Küfrevi
 AMASYA
 Vehbi Meşhur
 ANKARA
 İ. Sıtkı Hatipoğlu (İ.)
 A. Sakıp Hiçerimes
Mustafa Maden
 Osman Soğukpınar
 Suna Tural
 Aydın Yalçın
 Cengizhan Yorulmaz
 ANTALYA
Hasan Akçaloğlu
 İhsan Ataöv
 Süleyman Çiloğlu
 ARTVIN
 Sabit Osman Avcı
 (Başkan)
 AYDIN
 Yüksel Menderes
 Kemal Ziya Öztürk
 (Bşk. V.)
 Fikret Turhangil
 (Bşk. V.)
BİLECİK
Şadi Binay
 Mehmet Ergül
 BİNGÖL
 Mehmet Sıddık Aydar
 BİTLİS
 Zeynel Abidin İnan

BOLU
Ahmet Çakmak
 Nihat Bayramoğlu
 Kemal Demir
 BURDUR
A. Mukadder Çiloğlu
Mehmet Özbey
 BURSA
 Sadrettin Çanga
 Barlas Küntay
 Ertuğrul Mat
 İbrahim Öktem
 ÇANAKKALE
Mustafa Çalkoğlu
 ÇANKIRI
Hazım Dağlı
 ÇORUM
Cahit Angın
 Yakup Çağlayan
Abdurrahman Güler
 İhsan Tombuş
 DENİZLİ
 İlhan Açıkalın
 Mehmet Emin Durul
 Hasan Korkmazcan
 Hüdaî Oral
 DİYARBAKIR
Hasan Değer
Behzat Eğilli
 Abdüllâtif Ensarioğlu
 ELÂZİĞ
 Samet Güldoğan
 Ali Rıza Septioğlu
 ERZİNCAN
 Sadık Perinçek
 Naci Yıldırım
 ERZURUM
 Turhan Bilgin
 Selçuk Erverdi
 Cevat Önder
 ESKİŞEHİR
 Seyfi Öztürk
 GAZİANTEP
 Şinasi Çolakoğlu
 Ali İhsan Göğüş
 Mehmet Kılıç
 Erdem Ocak

Muhittin Sayın
 Mehmet Lütfi Söylemez
 GİRESUN
 Mustafa Kemal Çilesiz
 Hidayet İpek
 İ. Kayhan Naipoğlu
 M. Emin Turgutalp
 GÜMÜŞANE
 Necati Alp
 Nurettin Özdemir
 HATAY
Halil Akgöl
 M. Sait Reşa
 Ali Yılmaz
 ISPARTA
 Hüsamettin Akmumeu
 Süleyman Demirel
 İÇEL
 Kadir Çetin
 Celâl Kargılı
 Hilmi Türkmen
 Çetin Yılmaz
 İSTANBUL
 İbrahim Abak
 İsmail Arar (B.)
 Mehmet Ali Aybar
 Sadettin Bilgiç
 İlhan (Eğemen) Da-
 rendelioğlu
 Hüseyin Dolun
 İbrahim Elmalı
 Bahir Ersoy
 Orhan Eyüboğlu
 Orhan Cemal Fersoy
 Hasan Güngör
 Rıza Kuas
 A. Şeref Lâç
 Haydar Özdemir
 M. Kâzım Özeke
 Osman Özer
 İlhami Sancar
 İsmail Hakkı Tekinel
 Turgut Topaloğlu
 İZMİR
 Mustafa Akan
 Şeref Bakşık
 Ali Naili Erdem

İhsan Gürsan (İ.)
 Talât Orhon
 KARS
 Lâtif Aküzüm
 Turgut Artaç
 Kemal Güven
 Kemal Kaya
 Veyis Koçulu (İ.)
 Kemal Okyay
 Osman Yeltekin
 KASTAMONU
 Muzaffer Akdoğanlı
 KAYSERİ
 Tufan Doğan Avşargil
 Mehmet Türkmenoğlu
 KIRKLARELİ
 Beyti Arda
 Mehmet Atagün
 Feyzullah Çarıkcı
 Hasan Korkut
 KİRŞEHİR
 Mustafa Aksoy
 Cevat Eroğlu
 KOCAELİ
 Vehbi Engiz
 Nihat Erim
 (Başbakan)
 KONYA
 Necmettin Erbakan
 Necati Kalaycıoğlu
 İ. Ethem Kılıçoğlu
 Sadi Koçaş (B.)
 Baha Müderrisoğlu
 KÜTAHYA
 Ali Erbek
 Kemal Kacar
 MALATYA
 Hakkı Gökçe
 İsmet İnönü
 Mustafa Kaftan
 MANİSA
 Ertuğrul Akça
 Veli Bakırlı
 Muammer Erten
 C. Selçuk Gümüşpala
 Mustafa Ok
 Vehbi Sımmaz
 Önel Şakar

MARAS
Atillâ İmamoğlu
Mehmet Özdal
İbrahim Öztürk

MARDİN
Şevki Altındağ
Esat Kemal Aybar
Seyfi Güneştan
Abdulkadir Kermooğlu
Abdülkadir Özmen (İ.)
Abdurrahim Türk

MUĞLA
Adnan Akarca
Ali Döğerli

MUŞ
Kasım Emre
Nermin Neftçi

NIĞDE
Mevlüt Ocakçıoğlu
Haydar Özalp (B.)

ORDU
Ata Bodur

Cengiz Ekinci
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Ata Topaloğlu

RİZE
Erol Yılmaz Akçal (B.)
Hasan Basri Albayrak
Salih Zeki Köseoğlu
Sami Kumbasar

SAKARYA
B. Turgut Boztepe
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal
Talât Asal
Mustafa Boyar
Kâmran Evliyaoğlu
Nihat Kale
İlyas Kılıç
Nafiz Yavuz Kurt
(İ. Ü.)
Hüseynin Özalp

SİİRT
Zeki Çeliker
Mehmet Nebil Oktay
Selâhattin Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP
Hilmi Biçer
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Tevfik Fikret Övet

SİVAS
Enver Akova
Hüseynin Çınar
Kadri Eroğan
Ekrem Kangal
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Nedim Karahalil
Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT
İsmail Hakkı Birler
Mehmet Kazova
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Necati Çakıroğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Cevat Küçük
Ali Rıza Uzuner

URFA
Necati Aksoy
Vehbi Melik

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
Fuat Türkoğlu
Menmet Salih Yıldız
(İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Abdullah Baştürk
Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Fevzi Fırat
S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen oylarin sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 229
Kabul edenler : 226
Reddedenler : 1
Çekinseler : 2
Oya katılmıyanlar : 215
Açık üyelıklar : 6

[Kabul edenler]

ADANA

Ali Rıza Güllüoğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu
Turgut Topaloğlu
Alpaslan Türkeğ
Hüsamettin Uslu
Şevket Yılmaz

ADIYAMAN

Ali Avni Turanlı
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Hamdi Hamamcıoğlu
Ali İhsan Ulubahşi
Kâzım Uysal

AMASYA

Yavuz Acar
Salih Aygün
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Ataman
Oğuz Aygün
Hüseyin Balan
Orhan Birgit
Sinan Bosna
Musa Kâzım Coşkun

İbrahim Cüceoğlu
Orhan Eren
Şinasi Özdenoğlu
Emin Paksüt
H. Turgut Toket
Suna Tural
Yusuf Ziya Yağcı

Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA

Ömer Buyrukçu
Ömer Eken
Rafet Ekter
Hasan Ali Gülecan

ARTVIN

Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

AYDIN

Mehmet Çelik
Nahit Mentese
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Salih Zeki Altunbaş
İbrahim Aytac
Oihat Bilgehan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Ahmet İhsan Kırımli
Mehmet Nurettin San-
dıkcıoğlu

Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz

BİNGÖL

Mehmet Bilgin

BİTLİS

Kenan Mümtaz Akışık

BOLU

Halil İbrahim Cop
M. Şükrü Kiyıkcıoğlu

BURDUR

Nadir Yavuzkan
BURSA

Nail Atlı
Cemal Külâhli
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Kemal Bağcıoğlu
Zekiye Gülsen
Mesut Halki Önur
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
Nuri Çelik Yazıcıoğlu

ÇORUM

Kemal Demirer
Arslan Topçubaşı
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ

Sami Arslan
Fuat Avcı
Ali Uslu

DİYARBAKIR

Necmettin Göneng
Sabahattin Saverı
Nafiz Yıldırım

EDİRNE

İlhami Ertem
Veli Gülkan
Cevat Sayın

ELÂZİĞ

Mehmet Aytuğ

Hayrettin Hanağası

ERZINCAN

Hüsamettin Atabeyli

Hasan Çetinkaya

ERZURUM

Sabahattin Aras

Rasim Cınıslı

Rıfki Danışman

Naci Gacıroğlu

Gıyasettin Karaca

Fethullah Taşkesenli
oğlu

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı

Şevket Asbuzoğlu

B. Sıtkı Karacaşehir

Orhan Oğuz

M. Şemseddin Sönmez

GAZİANTEP

İ. Hüseyin İncioğlu

GİRESUN

Nizamettin Erkmen

Abdullah İzmen

GÜMÜŞANE

Mustafa Karaman

Ekrem Saatçi

HAKKÂRİ

Ahmet Zevdan

HATAY

Mehmet Aslan

Abdullah Cilli

Talât Köseoğlu

Hüsnu Özkan

ISPARTA

Ali İhsan Balım

Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli
Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Fevzi Güngör
Orhan Kabibay
Sezai Orkunt
Akgün Siliivrili
Naime İkbâl Tokgöz
Hasan Türkay
Reşit Ülker
Mehmet Yardımcı
Lebit Yurdoğlu

İZMİR

Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Muzaffer Fazlı Arıncı
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Coşkun Karagözoğlu
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Kemal Önder
Akin Özdemir
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner

KARS

Veyis Koçulu

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı

Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular
Hasan Tosyalı

KAYSERİ

M. Şevket Doğan
Turhan Feyzioğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Ali Özkan
Enver Turgut
Mehmet Yüceler

KİRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ

Cevat Ademoğlu
Sabri Yahşi

KONYA

İrfan Baran
Bahri Dağdas
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
Orhan Okay
Özer Ölçmen
Tahsin Yılmaz Öztuna
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy

MALATYA

Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler

MANİSA

Süleyman Çağlar

Mustafa Orhan Daut
Hilmi Okçu
Kâmil Şahinoğlu
MARAS

M. Nejat Çuhadar
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad

MUĞLA

Muallâ Akarca
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

MUŞ

Nimet Ağaoglu
NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
Esat Kırathoğlu

NİĞDE

M. Naci Çerezci
H. Avni Kavurmacıoğlu
M. Nuri Kodamanoğlu

ORDU

Memduh Ekşi
Ferda Güley
Orhan Vural

SAKARYA

Nuri Bayar
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Doğan Kitaph
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçınar

SİNOP

Hilmi İşgüzar
SİVAS

Enver Akova
Vahit Bozatlı

Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
Mehmet Ali Oksal
Ahmet Sener

TUNCELİ

Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

URFA

Mehmet Aksoy
Neomettin Cevheri
Mehmet Ali Göklü
Bahri Karakeçili

UŞAK

Orhan Dengiz
Adil Turan

YOZGAT

İsmet Kapisız
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddeden]

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinserler]

ANKARA

Osman Bölükbaşı

KASTAMONU

Orhan Deniz

MARAS

Atilâ İmamoğlu

Mehmet Özdal

İbrahim Öztürk

MARDİN

Şevki Altındağ

Esat Kemal Aybar

Seyfi Güneşan

Abdulkadir Kermooğlu

Abdulkadir Özmen

Abdurrahim Türk

MUĞLA

Annan Akarca

Ali Döğerli

MUŞ

Kasım Emre

Nermin Neftçi

NİĞDE

Mevlüt Ocakçıoğlu

Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur

Cengiz Ekinci

Hamdi Mağden

Kemal Şensoy

Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Akçal (B.)

Hasan Basri Albayrak

Salih Zeki Köseoğlu

Sami Kumbasar

SAKARYA

B. Turgut Boztepe

Güngör Hun

Hayrettin Uysal

SAMSUN

Yaşar Akal

Talât Asal

Mustafa Boyar

Kâmran Evliyaoğlu

Nihat Kale

İlyas Kılıç

Nafiz Yavuz Kurt

(İ. Ü.)

Hüseyin Özalp

SIİRT

Zeki Çeliker

Mehmet Nebil Oktay

Selâhattin Oran

Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi Biçer

Mustafa Kaptan

Tevfik Fikret Övet

(İ.)

SİVAS

Hüseyin Çınar

Kadri Eroğan

Ekrem Kangal

Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan

Nedim Karahalil

Mustafa Sabri Sözeri

TOKAT

İsmail Hakkı Birler

Osman Hacıbaloğlu

Mehmet Kazova

Reşit Önder

Yusuf Ulusoy

TRABZON

Necati Çakıroğlu

Ekrem Dikmen

Selâhattin Güven

Cevat Küçük

Ali Rıza Uzuner

URFA

Necati Aksoy

Vehbi Melik

UŞAK

M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Mehmet Emin Erdinç

Kınyas Kartal

Fuat Türkoğlu

Mehmet Salih Yıldız

(İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan

Abdullah Bastürk

Celâl Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Bülent Ecevit

Fevzi Fırat

S. Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın Esnaf ve Senâtkarlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifine verilen oyların sonucu.

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 111
Kabul edenler : 110
Reddedenler : 0
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 333
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA Melih Kemal Küçüktepepınar	ÇANAKKALE Kemal Bağcıoğlu Zekiye Gülsen	HAKKÂRİ Ahmet Zeydan	KIRŞEHİR Mustafa Kemal Güneş
AFYON KARAHİSAR Hamdi Hamamcıoğlu	ÇANKIRI Nurettin Ok Arif Tosyaloğlu	HATAY Abdullah Cilli	KOCAELİ Sabri Yahşi
AMASYA Salih Aygün Kâzım Ulusoy	ÇORUM Kemal Demirer Ali Naki Ulusoy	ISPARTA Yusuf Uysal	KONYA Sezai Ergun Mustafa Kubilay İmer İhsan Kabadayı Faruk Sükan
ANKARA Orhan Alp Oğuz Aygün Osman Bölükbeşi İbrahim Cüceoğlu Orhan Eren H. Turgut Toker Ferhat Nuri Yıldırım Mustafa Kemal Yılmaz	DENİZLİ Sami Arslan Fuat Avcı	İÇEL Mazhar Arıkan Cavit Okyayuz Turhan Özgüner	KÜTAHYA Ahmet Fuat Azmioğlu Mehmet Ersoy
ANTALYA Ömer Eken Hasan Ali Gülcan	DIYARBAKIR Necmettin Göneng Sabahattin Saveri	İSTANBUL Eşref Derinçay Tekin Erer Nuri Eroğan Sezai Orkunt Hasan Türkay Reşit Ülker	MALATYA Ahmet Karaaslan
ARTVİN Abdullah Naci Budak Mustafa Rona	EDİRNE Cevat Sayın	İZMİR Şevket Adalan Mustafa Akan Şükrü Akkan M. Hulusi Çakır Münir Daldal Nihad Kürşad Kemal Önder Ali Naki Üner	MANİSA Mustafa Orhan Daut
BALIKESİR Salih Zeki Altunbaş İbrahim Aytaç M. Şükrü Çavdaroğlu Ahmet İhsan Kırmılı Mevlüt Yılmaz	ELÂZİĞ Mehmet Aytuğ Hayrettin Hanağası		MARAŞ Atilla İmamoğlu Veysi Kadioğlu M. Zekeriya Kürşad
BİTLİS Kenan Mümtaz Akışık	ERZİNCAN Hasan Çetinkaya		NEVŞEHİR Hüsamettin Başer
BURDUR Nadir Yavuzkan	ERZURUM Rasim Cinişli Rıfki Danışman Gıyasettin Karaca F. Taşkesenlioğlu		NİĞDE H. Avni Kavurmacıoğlu
BURSA Cemal Külâhlı Kasım Önadım	ESKİŞEHİR Şevket Asbuoğlu B. Sıtkı Karacaşehir	KASTAMONU Sabri Keskin Mehmet Seydibeyoğlu Mustafa Topçular	SAKARYA Yaşar Bir M. Vedat Önsal
	GİRESUN Hidayet İpek	KAYSERİ Tufan Doğan Avşargil Enver Turgut	SAMSUN Bahattin Uzunoglu İsmet Yalçınar
	GÜMÜŞANE Mustafa Karaman Ekrem Saatçi		SİNOP Hilmi İşgüzar
			SIVAS Tevfik Koraltan

TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk

Ahmet İhsan Birinciöğlü
Ahmet Şener
TUNCELİ
Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar

UŞAK
Adıl Turan
M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT
İsmet Kapısız

Turgut Nizamöğlü
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fuat Ak
Ahmet Nihat Akın
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

İZMİR

Burhanettin Asutay

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifine verilen açık oyların sonucu:

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 92
Kabul edenler : 90
Reddedenler : 0
Çekinsemler : 2
Çya katılmıyanlar : 352
Açık üyelıklar : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Melih Kemal Küçükte-
pepinar

AMASYA

Kâzım Ulusoy

ANKARA

Orhan Alp
Oğuz Aygün
Orhan Eren
Suna Tural
Ferhat Nuri Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA

Ömer Eken
Hasan Ali Gülcan

ARTVİN

Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

BALIKESİR

Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytaç
M. Şükrü Çavdaroğlu
Ahmet İhsan Kırmılı
Mevlüt Yılmaz

BİTLİS

Kenan Mümtaz Akışık

BURDUR

Nadir Yavuzkan

BURSA

Cemal Külâhlı
Mustafa Tayyar

ÇANAĞKALE

Zekiye Gülsen

ÇANKIRI

Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu

ÇORUM

Kemal Demirel
Ali Naki Ulusoy

DENİZLİ

Sami Arslan
Fuat Avcı

DIYARBAKIR

Sabahattin Savaş
Necmettin Göneng

EDİRNE

Cevat Sayın

ELÂZİĞ

Hayrettin Hanağası
ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya

ERZURUM

Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir

GİRESUN

Hidayet İpek

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Abdullah Cilli

ISPARTA

Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal

İÇEL

Mazhar Arıkan

İSTANBUL

Eşref Derinçay
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Akgün Silivri
Hasan Türkay
Reşit Ülker

İZMİR

Şevket Adalan
Mustafa Akan
Şükrü Akkan
Burhanettin Asutay
M. Hulüsi Çakır
Münir Daldal
Nihad Kürşad
Ali Naki Üner

KASTAMONU

Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular

KAYSERİ

Enver Turgut

KIRŞEHİR

Mustafa Kemal Güneş

KONYA

Sezai Ergun

İhsan Kabadayı

KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmiçoğlu
İlhan Ersoy

Mehmet Ersoy

MALATYA

Ahmet Karaaslan

MANİSA

Mustafa Orhan Daut

MARAŞ

Atilâ İmamoğlu
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad

MUĞLA

Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay

NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer
NİĞDE

H. Avni Kavurmacıoğlu

SAKARYA

Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN

Bahattin Uzunoğlu
İsmet Yalçın

SİNOP

Hilmi İşgüzar

SİVAS

Tevfik Koraltan
TOKAT

İsmet Hilmi Balcı

TRABZON

Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birinciçoğlu

TUNCELİ

Kenan Aral

UŞAK

M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

Turgut Nizamçoğlu
Neşet Tanrıdağ

[Çekinseler]

ANKARA KASTAMONU
Osman Bölükbaşı Orhan Deniz

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifine verilen oyların sonucu.

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 86
Kabul edenler : 83
Reddedenler : 1
Çekinseler : 2
Oya katılmıyanlar : 358
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

AMASYA Kâzım Ulusoy	DENİZLİ Fuat Avcı	İSTANBUL Tekin Erer	MARAS Veysi Kadioğlu
ANKARA Orhan Alp	DİYARBAKIR Necmettin Göneng	Nuri Eroğan	M. Zekeriya Kürşad
Orhan Alp	Sabahattin Savcı	Akgün Silivri	MUĞLA
Oğuz Aygün	EDİRNE Cevat Sayın	Hasan Türkay	Ahmet Buldanlı
Orhan Eren	ELÂZİĞ Hayrettin Hanağası	İZMİR Şevket Adalan	İzzet Oktay
Suna Tural	ERZİNCAN Hüsamettin Atabeyli	Mustafa Akan	NEVŞEHİR
Mustafa Kemal Yılmaz	ERZURUM Gıyasettin Karaca	Burhanettin Asutay	Hüsamettin Başer
ANTALYA Ömer Eken	ESKİŞEHİR Şevket Asbuzoğlu	M. Hulûsi Çakır	NİĞDE
Hasan Ali Gülcan	GİRESUN Hidayet İpek	Münir Daldal	H. Avni Kavurmacıoğlu
ARTVİN Abdullah Naci Budak	GÜMÜŞANE Mustafa Karaman	Nihad Kürşad	SAKARYA
Mustafa Rona	HAKKÂRİ Ahmet Zeydan	Ali Naki Üner	Yaşar Bir
BALIKESİR Salih Zeki Altınbaş	HATAY Abdullah Cilli	KASTAMONU Sabri Keskin	M. Vedat Önsal
İbrahim Aytaç	İSPARTA Ali İhsan Balım	Mehmet Seydibeyoğlu	SAMSUN
Ahmet İhsan Kırmımlı	İÇEL Yusuf Uysal	Mustafa Topçular	Bahattin Uzunoglu
Mevlüt Yılmaz	İZMİR Mazhar Arıkan	KAYSERİ Tufan Doğan Avşargil	İsmet Yalçın
BİTLİS Kenan Mümtaz Akışık		Enver Turgut	SIVAS
BURDUR Nadir Yavuzkan		KIRŞEHİR Mustafa Kemal Güneş	Tevfik Koraltan
BURSA Cemal Külâhlı		KONYA Sezâi Ergun	TOKAT
ÇANAKKALE Zekiye Gülsen		İhsan Kabadayı	Hüseyin Abbas
ÇANKIRI Nurettin Ok		KÜTAHYA Ahmet Fuat Azmioğlu	İsmet Hilmi Balcı
Arif Tosyalıoğlu		İlhan Ersoy	TRABZON
ÇORUM Kemal Demirer		Mehmet Ersoy	Mehmet Arslantürk
Ali Naki Ulusoy		MALATYA Ahmet Karaaslan	Ahmet İhsan Birincioğlu
		MANİSA Mustafa Orhan Daut	TUNCELİ
			Kenan Aral
			UŞAK
			M. Fahri Uğrasızoğlu
			YOZGAT
			Turgut Nizamoglu
			Neşet Tanrıdağ

[Reddedenler]

SİNOP
Hilmi İsgüzar

[Çekinseler]

İSTANBUL KASTAMONU
Reşit Ülker Ali Orhan Deniz

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

Istanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu.

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 87
Kabul edenler : 86
Reddedenler : 0
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 357
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
Melih Kemal Küçüktepepınar

AMASYA
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Oğuz Aygün
Orhan Eren
Suna Tural
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA
Ömer Eken
Hasan Ali Gülcan

ARTVIN
Abdullah Naci Budak
Mustafa Rona

BALIKESİR
Salih Zeki Altınbaş
İbrahim Aytac
M. Şükrü Çavdaroğlu
Ahmet İhsan Kırmırlı
Mevlüt Yılmaz

BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık

BURDUR
Nadir Yavuzkan

BURSA
Cemal Külâhlı

ÇANAĞKALE
Zekiye Gülsen

ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyahoğlu

ÇORUM
Kemal Demirer
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Fuat Avcı

DIYARBAKIR
Necmettin Göneng
Sabahattin Savaş
EDİRNE
Cevat Sayın

ELÂZİĞ
Hayrettin Hanağası

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya

ERZURUM
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir

GİRESUN
Hidayet İpek
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman

HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY
Halil Akgöl

Abdullah Cilli
İSPARTA
Ali İhsan Balım

Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
İSTANBUL

Tekin Erer
Nuri Eroğan
Akören Silivri
Hasan Türkay
Reşit Ülker
İZMİR

Şevket Adalan
Mustafa Akan
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Nihad Kürşad
Orhan Demir Sorguç
Ali Naki Üner

KASTAMONU
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
Mustafa Topçular

KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Enver Turgut

KIRŞEHİR
Mustafa Kemal Güneş
KONYA

Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
KÜTAHYA

Ahmet Fuat Azmioğlu
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan

MANİSA
Mustafa Orhan Daut
MARAŞ
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad
MUĞLA
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
NIĞDE
H. Avni Kavurmacıoğlu

SAKARYA
Yaşar Bir
SAMSUN
Bahattin Uzunoglu
İsmet Yalçınar
SINOP

Hilmi İşgüzar
SİVAS
Tevfik Koraltan
TOKAT

Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioglu

TUNCELİ
Kenan Aral

UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT
Turgut Nizamoglu
Neşet Tanrıdağ

[Çekinser]

KASTAMONU

Orhan Deniz

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu.

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 82
Kabul edenler : 80
Reddedenler : 0
Çekinseler : 2
Oya katılmayanlar : 362
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Oğuz Aygün
Suna Tural
ANTALYA
Ömer Eken
Hasan Ali Gülcan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
BALIKESİR
Salih Zeki Altunbaş
İbrahim Aytaç
M. Şükrü Çavdaroğlu
Ahmet İhsan Kırmılı
Mevlüt Yılmaz
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BURDUR
Nadir Yavuzkan
BURSA
Cemal Külâhlı
ÇANKIRI
Nurettin Ok
Arif Tosyalıoğlu
ÇORUM
Kemal Demirer
Ali Naki Ulusoy
DIYARBAKIR
Necmettin Göneng
Sabahattin Savcı

EDİRNE
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Hayrettin Hanağası
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Rıfki Danışman
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GİRESUN
Hidayet İpek
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Abdullah Cilli
ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal
İÇEL
Cavit Okyayuz
İSTANBUL
İbrahim Elmalı
Tekin Erer
Nuri Eroğan

Akgün Silivrili
Hasan Türkay
İZMİR
Şevket Adalan
Mustafa Akan
Burhanettin Asutay
M. Hulusi Çakır
Münir Daldal
Nihad Kürşad
Ali Naki Üner
KASTAMONU
Sabri Keskin
Mehmet Seydibeyoğlu
KAYSERİ
Tufan Doğan Avşargil
Enver Turgut
KİRŞEHİR
Mustafa Kemal Güneş
KONYA
Sezai Ergun
İhsan Kabadayı
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmi oğlu
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
MALATYA
Ahmet Karaaslan
MANİSA
Mustafa Orhan Daut
MARAS
Veysi Kadioğlu
M. Zekeriya Kürşad

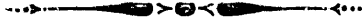
MUĞLA
Ahmet Buldanlı
İzzet Oktay
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
NIĞDE
H. Avni Kavurmacıoğlu
SAKARYA
Yaşar Bir
SAMSUN
Bahattin Uzunoğlu
İsmet Yalçınar
SİNOP
Hilmi İşgüzar
SİVAS
Vahit Bozathı
Ahmet Durakoğlu
Tevfik Koraltan
TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Ahmet İhsan Birincioğlu
TUNCELİ
Kenan Aral
Hüseyin Yenipınar
UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT
Neşet Tanrıdağ

[Çekinserler]

İSTANBUL KASTAMONU
Reşit Ülker Ali Orhan Deniz

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	1

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

140 NCI BİRLEŞİM

30.7.1971 Cuma

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/487; Cumhuriyet Senatosu : 1/1240) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 16 . 7 . 1971)

× 2. — Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayimizin kurulması maksadiyle Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma kararı hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri, Maliye ve Pîân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 45 No.lu Geçici Komisyon raporu (2/462) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

× 3. — Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin, 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi : 2/544; Cumhuriyet Senatosu : 2/333) (Millet Meclisi S. Sayısı : 386; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1620) (Dağıtma tarihi : 26 . 7 . 1971)

× 4. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi: 1/499; C. Senatosu: 1/1253) (M. Meclisi S. Sayısı: 387; C. Senatosu S. Sayısı: 1621) (Dağıtma tarihi: 26 . 7 . 1971)

× 5. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi: 1/498; C. Senatosu: 1/1249) (M. Meclisi S. Sayısı: 388; C. Senatosu S. Sayısı: 1624) (Dağıtma tarihi: 26 . 7 . 1971)

× 6. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/496; C. Senatosu: 1/1251) (M. Meclisi S. Sayısı : 389; C. Senatosu S. Sayısı: 1626) (Dağıtma tarihi: 26 . 7 . 1971)

× 7. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi : 1/502; Cumhuriyet Senatosu : 1/1250) (Millet Meclisi S. Sayısı : 390; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1625) (Dağıtma tarihi : 26 . 7 . 1971)

× 8. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri. (Millet Meclisi : 1/501; Cumhuriyet Senatosu : 1/1248 (Millet Meclisi S. Sayısı : 391; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1622) (Dağıtma tarihi : 26 . 7 . 1971)

× 9. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi : 1/495; Cumhuriyet Senatosu : 1/1252) (Millet Meclisi S.

Sayısı : 392; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1623) (Dağıtma tarihi : 26 . 7 . 1971)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkarlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nci ek) (Birinci dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971, ikinci dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1971)

× 2. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 19 No. lu Geçici Komisyonun birinci ve ikinci raporları (1/310) (S. Sayısı : 311 ve 311 e 1 nci ek) (Birinci dağıtma tarihi: 29 . 4 . 1971, (İkinci dağıtma tarihi : 21 . 7 . 1971)

3. — Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/80) (S. Sayısı : 123 ve 123 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Uşak Milletvekili M. Fahri Uğrasızoğlu'nun, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 195 ve 196 nci maddelerinin değiştirilmesine dair tüzük teklifi ve gündeme alınmasına dair önergesi. (2/199, 4/155) (S. Sayısı : 308) (Dağıtma tarihi : 19 . 4 . 1971)

2. — Eski Siirt Milletvekili Süreyya Öner, eski Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu, eski Diyarbakır Milletvekili Hilmi Guldogan ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 3 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1316 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/3; Cumhuriyet Senatosu 4/66) (Millet Meclisi S. Sayısı : 171 ve 171 e 1 nci ek, Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 442) (Dağıtma tarihi : 10.5.1971)

3. — Eski Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 399 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/2; Cumhuriyet Senatosu 4/68) (Millet Meclisi S. Sayısı : 172 ve 172 ye 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 523) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

4. — Eski Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 4 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1494 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/4; Cumhuriyet Senatosu 4/69) (Millet Meclisi S. Sayısı : 173 ve 173 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

5. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Vehbi Ersü ve 3 arkadaşının, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun, 22 . 5 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2538 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/6; Cumhuriyet Senatosu : 4/74) (Millet Meclisi S. Sayısı : 174 ve 174 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 784, 784 e 1 nci ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

6. — İzmir Milletvekili İhsan Gürsan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 9 . 7 . 1965 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 3659 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/5; Cumhuriyet Senatosu : 4/76) (Millet Meclisi S. Sayısı : 175 ve 175 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 898) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

7. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı, Ankara Milletvekili Suna Tural ile Sinop Milletvekili Hilmi İggüzar ve Kocaeli Milletvekili Vehbi Engiz'in Genel af kanunu teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/383, 2/439, 2/482) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

8. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Türk Kanunu Medenisi'nin 485 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/9) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

9. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/284) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

10. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, eşinden beş sene ayrı kalan karı kocanın ayrılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/423) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

11. — Nevşehir Milletvekili Esat Kırathoğlu ve 15 arkadaşının, Mehmet Tefvikoğlu Hatice'den doğma 1339 doğumlu Nevşehir Yenimahalle 10 hanede kayıtlı Mustafa Parmaksız'ın affı hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/196) (S. Sayısı : 161 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

12. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın Türk Ceza Kanununun, değişik 449 ncü maddesinin 2 nci bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/449) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

13. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 19 arkadaşının, Devlet memurlarının disiplin cezalarının affına dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu. (2/135) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

14. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türk Ceza Kanununun 455 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/112) (S. Sayısı : 368) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

15. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türkiye'de sabotaj yapanların ölüm cezası ile cezalandırılmaları hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/427) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 21.6.1971)

16. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Arslan Bora'nın, Türk Ceza Kanununun 480 nci maddesine son fıkra olarak bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/155) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

17. — C. Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, ellerinde sağlık muayene fişi bulunmayan İstiklâl madalyalı muharip gazilerle diğer bütün muharip gazilere Millî Savunma Bakanlığınca sağlık muayene fişi verilmesi hakkında

kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/301) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1971)

18. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 nci maddelerinin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/388) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 6.7.1971)

19. — Adıyaman Milletvekili M. Zeki Adıyaman'ın, Türk Ceza Kanununun 426 ncü maddesinin, tadiline dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/456) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1971)

20. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 1076 sayılı İhtiyat zâbiti ve ihtiyat askerî memurları Kanununun 8 nci maddesinin (E) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/281) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi: 12 . 7 . 1971)

21. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Mehmet Güler ve 32 arkadaşının, Ticaret ve Sanayi Odaları, «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Sanayi, Sanayi ve Ticaret komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/59; Cumhuriyet Senatosu 2/282) (Millet Meclisi S. Sayısı : 334 e 1 nci ek; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1374 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

22. — Ordu Milletvekili Ata Bodur ve 13 arkadaşının, 5590 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Sanayi ve Ticaret Komisyonu raporu (2/324) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — 1076 sayılı Yedek Subay ve yedek askerî memurlar Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâve-

sine dair 97 sayılı Kanuna geçici bir madde ile 1076 sayılı Kanunun 97 sayılı Kanunla değişik 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarıları ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/27, 1/248) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 28.1.1971)

2. — Kırklareli Milletvekili Mehmet Atagün'ün, 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve yargılama usulleri hakkındaki Kanunun 38 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/489) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 8 . 3 . 1971)

3. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, çırak, kalfa ve ustalık kanun teklifi ve Sanayi, Ticaret, Adalet, Millî Eğitim, Çalışma ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 5 Nc. lu Geçici Komisyon raporu (2/14) (S. Sayısı : 126 ve 126 ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 3 . 1971)

4. — Maraş Milletvekili M. Zekeriya Kürşad'ın ve Maraş Milletvekili İbrahim Öztürk'ün, Maraş ilinin adının Kahraman Maraş olarak değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve İçişleri Komisyonu raporu (2/162, 2/163) (S. Sayısı : 192 ve 192 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

× 5. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet, İçişleri, Ticaret, Sanayi ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 6 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/15) (S. Sayısı : 136 ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971)

6. — İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, yasama ve yürütme organlarında görev alanların mal bildiriminde bulunmaları hakkında kanun teklifi ve İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın önergesi (2/297) (S. Sayısı : 306) (Dağıtma tarihi : 24.3.1971)

× 7. — Mardin Milletvekili Şevki Altındağ ve 14 arkadaşının, Çiftçi mallarının korunması hakkında kanun teklifi ve Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu'nun önergesi (2/171) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1971)

× 8. — Noterlik kanunu tasarısı ve Çalışma Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4

er üyeden kurulu 9 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/92) (S. Sayısı : 130 ve 130 a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1971)

9. — Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 arkadaşının, 17 . 7 . 1967 tarihli 506 sayılı Kanunun 123 ncü maddesinin 2 ve 3 ncü fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesi ile İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/496, 2/323) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1971)

10. — 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin tadil ve ekleri ile Adalet Bakanlığı bölümüne kadro eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/185) (S. Sayısı : 212 ve 212 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 3 . 5 . 1971)

11. — 6785 sayılı İmar Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Millî kıyılar kanunu teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri ve Plân komisyonlarından 5 er üye seçilerek kurulan 7 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/161, 2/294) (S. Sayısı : 137 ve 137 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 5 . 5 . 1971)

12. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Şehit Komando eri Mevlüt Meriç'in annesine, eşine ve çocuğuna vatani hizmet ter-tibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın önergesi (2/503) (S. Sayısı : 316) (Dağıtma tarihi : 11 . 5 . 1971)

× 13. — Gümrük kanunu tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley ve 10 arkadaşının, hastaların memleket içinde bulamadıkları ilâçları dış memleketlerden getirtmeleri ve dış memleketlerden getirecekleri ilâçlar için yapılacak işlemler hakkında ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 474 sayılı Kanuna ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 87.11 tarife No. lu bölümünün değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ve Ticaret, Sanayi, Millî Savunma, Ulaştırma,

Adalet, Maliye, Gümrük ve Tekel, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 16 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/155, 2/43, 2/210) (S. Sayısı : 162 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971)

14. — 14 . 7 . 1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 14 . 8 . 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 5 nci maddenin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/485) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1971)

15. — Edirne'nin Lalapaşa ilçesi Çömlekçinar köyü hane 1, cilt 5, sayfa 1 de nüfusa kayıtlı Osmanoğlu, Nazmiye'den doğma 22.1.1937 doğumlu Mehmet Yama ile aynı nüfusa kayıtlı Emin kızı, Fatma'dan doğma 1928 doğumlu Zehra Yama'nın ölüm cezalarına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/43) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

16. — Kastamonu iline bağlı Daday ilçesinin Uyukören köyü hane 9, cilt 5 ve sayfa 391 numarasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Necibe'den doğma 15 . 3 . 1943 doğumlu Hüseyin Ören'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/48) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

17. — Boğazlıyan ilçesine bağlı Yeni Fakılı Bucağı Yiğitler köyünün 15 hanesinde nüfusa kayıtlı Döndü Şahin'den doğma Mehmet Ali oğlu 2 . 1 . 1950 doğumlu Sırcalı köyünde oturur Hüseyin Şahin'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/290) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

18. — Artvin ilinin Şavşat ilçesinin merkezde bağlı Kireçli köyünün 52 nci hane, 8 nci cilt ve 146 sayfasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Güneş'ten doğma 4 . 2 . 1944 doğumlu Alim Gümüş'ün ölüm cezasına çarptırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/53) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

19. — Kastamonu iline bağlı Devrekâni ilçesinin Contay köyü, hane 4, cilt 23, sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Fikriye'den doğma 4 . 3 . 1944 doğumlu Süleyman Çelik'in ölüm

cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/489) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

20. — Zile ilçesinin İğdir nahiyesi Büyük Aköz köyü hane 20, cilt 35, sayfa 73 te nüfusa kayıtlı Alioğlu, Hanım'dan doğma 1935 doğumlu Abidin Demirbağ'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/417) (S. Sayısı : 351) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

21. — İstanbul ilinin Sarıyer ilçesi, Büyükdere Dedekorkut sokak, hane 313, cilt 37 ve sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Saffetoğlu Havva'dan doğma 8.6.1943 doğumlu Selâmi Kodal'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/49) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

22. — Aykut Alpergün'ün, özel affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/375) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

23. — İbrahim Recep Ayışık'ın cezasının affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/369) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

× 24. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Adalet, İçişleri, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 30 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/86) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

25. — Nevşehir Milletvekili Esat Kırathoğlu ve 9 arkadaşının, Türkiye Jeologlar Odası kanunu teklifi ve Adalet, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

× 26. — Nüfus kanunu tasarısı ve Dışişleri Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 30 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/93) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

27. — 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa iki madde eklenmesine dair kanun hakkında Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile İçişleri Komisyonu raporu (1/150) (S. Sayısı : 375) (Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1971)

× 28. — Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1971)

29. — Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İ. Hakkı Tekinel'in Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve

bazı maddelerine fıkralar ilâvesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (1/494, 2/357) (S. Sayısı : 177 ve 177 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 21 . 7 . 1971)

30. — 12 . 5 . 1971 günü Burdur ve 22 . 5 . 1971 günü Bingöl'de vukubulan depremler dolayısıyla bu deprem bölgelerinde çalıştırılacak personele yapılacak ödemeler hakkında kanun tasarısı ve İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 355

**İbrahim Recep Ayışık'ın cezasının affına dair kanun tasarısı ve
Adalet Komisyonu raporu (1/369)**

T. B. M. M.

Dilekçe Karma Komisyonu

23 . 7 . 1970

Dilekçe Kar. Kom. No. : 1428/1714

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi ölüme sebebiyet vermekten hükümlü İbrahim Recep Ayışık'ın cezasının affına dair talebi Karma Komisyonumuzca incelenerek Özel Af lütuf ve atıfetine lâayık görülmüş ve bu hususta hazırlanan Özel Af kanununu teklifi gerekçesiyle birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Saygularıyla arz ederim.

Dilekçe Karma Komisyonu
Başkan V.
Ordu Senatörü
Selâhattin Acar

GEREKÇE

Tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi ölüme sebebiyet vermekten hükümlü İbrahim Recep Ayışık'ın özel af talebi üzerine Karma Komisyonumuzca mahkûmiyet ilâmı, Yargıtay onaylama hükmü ve Adalet Bakanlığı yazıları incelendi :

5 . 4 . 1967 günü 35 DL 001 Plâkalı özel otomobili ile Nazilli'den İzmir'e içinde 4 arkadaşı bulunduğu halde seyretmekte bulunan İbrahim Recep Ayışık, Selçuk Kozpınar Tren geçidini geçtikten 25 metre sonra sağa doğru başlıyan, sağ ve solu ağaçlarla kapalı dar yolda seyrederken karşıdan süratle ve kendi yolu istikametinde viraj alarak gelen 20 AC 105 plâkalı mazot tankeri ile çarpışmamak için yolun dar, sağının ağaçlarla kapalı ve karşıdan gelen vasıtanın kendi yolunda üzerine gelmesi üzerine mecburen onun solundan geçip kurtulmak istediği sırada tanker şoförünü tekrar kendi yoluna doğru direksiyonu kırmasıyla çarpışmışlar yolun sol tarafına devrilmişler, küçük vasıta altta tanker üstüne yıkılmıştır. Ve bu kazada 2 vatandaşımız Recep Ayışık'ın özel otosunda hayatını kaybetmiştir.

Recep Ayışık'da ağır yaralanmış 15 gün iş ve gücüne mâni olacak şekilde kendini bilmeden hastanede yatmış ve ezilen bir böbreğinden de daimî sakat kalmıştır.

İzah edilen hâdisenin cereyan tarzı ve yerine göre bu beklenmedik kaza sonucu her iki vasıtanın sürücüsü de mahkemece sorumlu görülerek İbrahim Recep Ayışık kabul edilen kusur derecesine göre İzmir 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin Esas : 967/170, karar : 968/245 sayılı hükmü ile 2 sene 6 ay hapis ve 625 lira ağır para cezasına T. C. Kanununun 455/2 nci maddesiyle mahkûm edilmiştir. Bu ceza Yargıtayca onanarak kesinleştikten ve bütün kanun yolları kapandıktan sonra özel affı istenilmiş bulunmaktadır.

İzahına çalışılan şekli ile kaza önlenmesi mümkün olmayan şartlar altında cereyan ettiğine ve İbrahim Recep Ayışık hem kendi hem de arkadaşlarının hayatını kurtarmak için o anın gerektirdiği bütün tedbirleri almasına rağmen kazayı önleyemediği ve bizzat kendisinin de yaralandığı ve böbreklerinden daimî hasta kaldığı cihetle ayrıca kusur derecesine göre hükmedilen cezanın infazında ferdi ve sosyal kaide mütalâa etmiyen ve affı bir atıfet olarak uygulama lüzumu ve zaruretine oy birliği ile varan Karma Komisyonumuzca hazırlanan özel af kanunu teklifi Yüksek Meclise sunulmaktadır.

Dilekçe Karma Komisyonu

Başkan V.	Kâtip		
Ordu Senatörü	Antalya M. V.	Amasya Senatörü	Adıyaman M. V.
S. Acar	H. Akçalıoğlu	M. Zeren	Y. Z. Yılmaz
Eskişehir M. V.	İzmir M. V.	Kütahya M. V.	Kayseri M. V.
B. S. Karacaşehir	M. H. Çakır	K. Kaçar	M. Yüceler
	Maraş M. V.	Sivas Senatörü	
	M. Özdağ	A. Altay	
	İmzada bulunamadı		

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/369
Karar No. : 51

11 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Tedbirsizlik, dikkatsizlik, meslek ve sanatta acemilik sebepleriyle ölüme ve yaralamaya sebebiyet vermektan dolayı İzmir 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin kesinleşen ilâmı ile iki sene altı ay ağır hapis ile mahkûmiyetine karar verilen İbrahim Recep Ayışık'a ait dosya, Dilekçe Karma Komisyonunun bu konuda düzenlediği tasarı ve gerekçesi ile birlikte Komisyonumuza intikal etmekle tetkik ve müzakere olundu.

Mahkeme kararında yazılı hâdisenin oluş şekli, fiilin mahiyeti, dosya münderعاتı ve Dilekçe Karma Komisyonunun kararındaki mucip sebepler dikkate alınarak bir atıfet olmak üzere adı geçen mahkûm olduğu cezasının bütün hukukî neticeleri ile birlikte affının uygun olacağı neticesine varılmış ve Dilekçe Karma Komisyonunun hazırladığı teklife mütenazır olarak tanzim kılınan teklif ilişikte sunulmuştur.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygiyle sunulur.

Başkan	Bu rapor sözcüsü	Kâtip	
İstanbul	Tokat	Sinop	Sivas
İ. H. Tekinel	O. Hacıbalıoğlu	H. Biçer	T. Koraltan
Afyon	Antalya	Diyarbakır	Erzurum
H. Hamamcıoğlu	H. A. Gülcan	B. Eğilli	S. Erverdi
Kars	Kars	Kırklareli	Malatya
İ. H. Alaca	T. Artaç	M. Atagün	M. Kaftan

Niğde

M. Ocakcıoğlu

Millet Meclisi

(S. Sayısı : 355)

**DİLEKÇE KARMA KOMİSYONUNUN
TEKLİFİ**

Tedbirsizlik ve dikkatsizlikten ölüme sebebiyet vermekten hükümlü Sait oğlu 1933 te Zehra'dan doğma evli sabıkasız 2 çocuklu İbrahim Ayışık hakkında Özel af kanunu teklifi

MADDE 1. — Tedbirsizlik ve dikkatsizlik neticesi ölüme sebebiyet vermektan hükümlü İbrahim Recep Ayışık'ın cezası bütün neticeleriyle birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanunu Adalet Bakanlığı yürütür.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

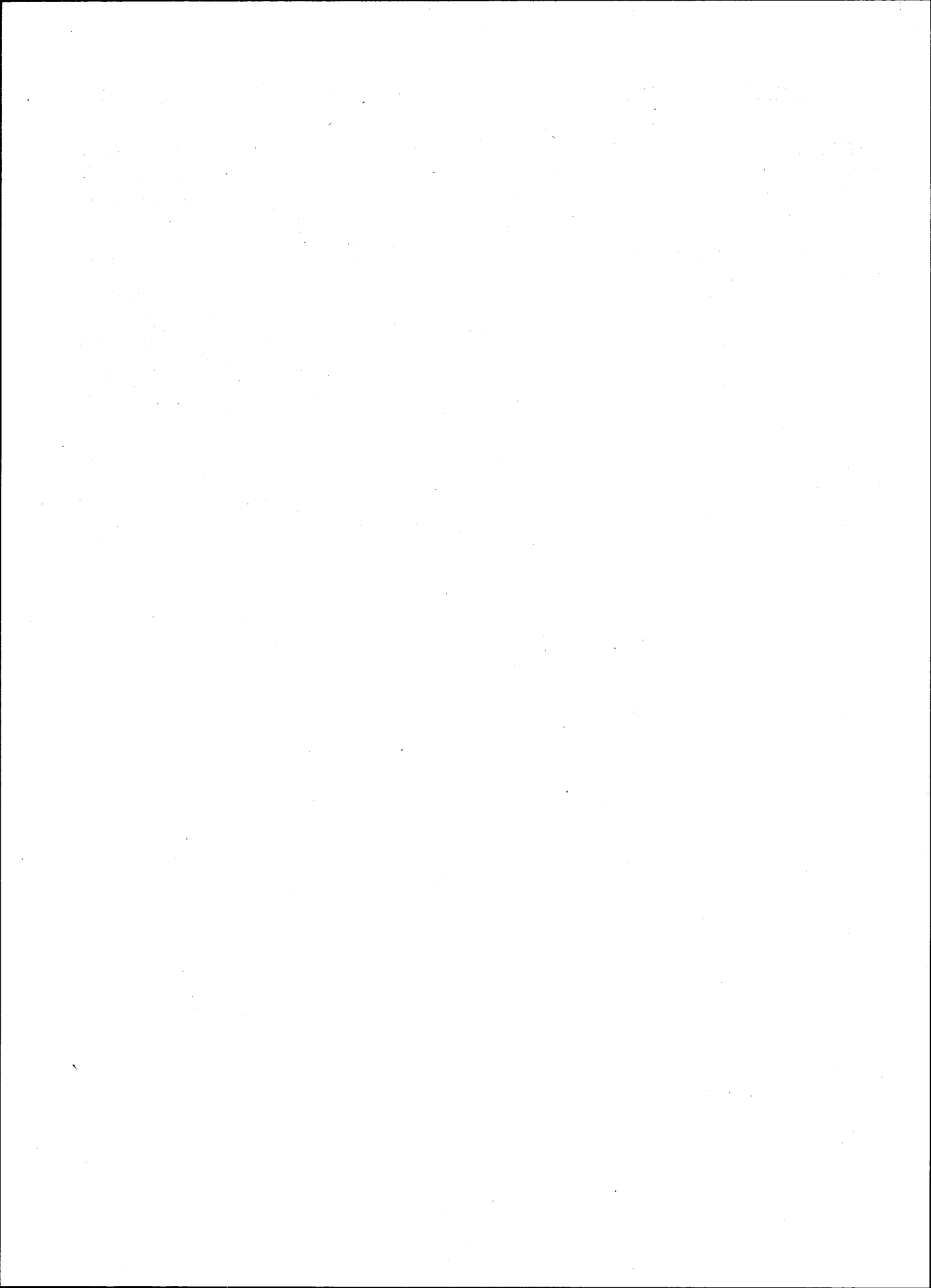
ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Tedbirsizlik, dikkatsizlik neticesi ölüme sebebiyet vermektan hükümlü 1933 doğumlu Mehmet Sait oğlu Zehra'dan doğma İbrahim Recep Ayışık hakkında Af kanunu tasarısı

MADDE 1. — İzmir 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 2 . 12 . 1968 tarih ve 967/170 esas, 968/245 karar sayılı kesinleşen hükmü ile T. C. Kanununun 455/2 maddesi ve 501 sayılı Kanun hükümleri gereğince iki yıl altı ay ağır hapis cezasına mahkûm olan Mehmet Sait Oğlu Zehra'dan doğma 1933 doğumlu İbrahim Recep Ayışık'ın mahkûm olduğu ceza, bütün hukukî neticeleriyle affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Aykut Alpergün'ün Özel affına dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/375)

T. B. M. M.

Dilekçe Karma Komisyonu

30 . 7 . 1970

Dilekçe Kar. Kom. Rapor No. : 1362/1623

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü İzmir Er. İst. Eğt. Tuğ. sabık onbaşılardan Aykut Alpergün hakkında Komisyonumuzca özel affına karar verilerek bu konuda 140 sayılı Kanununun 13 ncü maddesine göre hazırlanan Af kanunu teklifi gerekçesiyle birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Saygı ile arz ederim.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkan V.

Ordu Senatörü

Selâhattin Acar

GEREKÇE

Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü İzmir Er. İst. Eğt. Tuğ. Tml. Birliğinde onbaşı iken terhis edilen 1946 doğumlu Eskişehir Karacaşehir köyü nüfusunda kayıtlı sabık onbaşı Aykut Alpergün hakkında yapılan duruşması sonucu müsnet suçtan İst. Er. Eğt. Tuğ. K. Hığı Askerî Mahkemesince verilen Esas 1968/38, karar 1968/112 sayılı hükmü ile altı ay süre ile hapsine karar verilmiştir.

Olayın cereyan şekline göre Tugay'n çavuş talimgâhı onbaşılardan birinin inzibatlar tarafından dövülmesinin öcünü almak için talimgâh onbaşılarının 21 . 9 . 1967 günü akşamı saat 20,00 de üzerlerine giydikleri parkalarının yakalarından yüzlerini sakhyarak eğitim tugayı sine-ması önünde toplanarak onbaşılardan birinin sinemaya girenleri sıraya sokan inzibata vurarak hemen toplumun içinde kaybolduğu şeklinde cereyan eden kavgada haddizatında fiilen iştirak etmemesine rağmen Aykut Alpergün'ün parkasını giyen bir başkası yakalanmak istenirken onu çikarıp kaçıdığından ve bilâhara sahibi aranarak kendisinin bulunduğu hâlde mahkemece bu hususlara irtiba edilmeyerek mahkûm edildiği olayla hiçbir ilgisinin bulunmamasına rağmen hükmün Askerî Yangıtayca da onandığı için özel afftan başka müracaat yolu kalmadığını belirterek af talebinde bulunan dilekçenin müracaatı ile celbedilen mahkûmiyet dosyası ve bütün safahati incelendi.

Yukardan beri izah edilen hâdisede Alpergün'e izafe edilen suç kesinleşmiş bulunduğu cihetle delilleri değerlendirmek ve hükme varmak münhasıran mahkemelerin yetkisine mevdu bulunduğu cihetle bu husus üzerinde durulamıyacağından ve fakat olayın cereyan tarzına göre vâkı olsa dahi aynı kıtada vatan hizmeti ifa eden ve daima birbirini seven ve gözeten müşterek arkadaşlığı askerî icaplar çerçevesinde şuurlaştırılan bir zümrenin mensupları olarak aralarında cereyan eden kavgada askerî disiplin ihlâl edici bir mahiyet üzerinde durulmaya değer bir konu olduğundan

dilekçinin özel af lütuf ve atıfetine lâyık görülmesine oy birliği ile karar verilerek bu konuda hazırlanan kanun teklifi Yüce Meclise tevdi edilmiş bulunmaktadır.,

Dilekçe Karma Komisyonu	Kâtip		
Başkan V.	Antalya Milletvekili	Amasya Senatörü	Ağrı Milletvekili
Ordu Senatörü	H. Akçalıoğlu	M. Zeren	K. Küfrevi
S. Acar			
Adıyaman Milletvekili	Eskişehir Milletvekili	Kastamonu Milletvekili	Kütahya Milletvekili
Y. Z. Yılmaz	B. S. Karacaşehir	S. Keskin	K. Kacar
Kayseri Milletvekili	Mardin Senatörü	Sivas Senatörü	
M. Yüceler	A. Bayar	A. Altay	

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/375
Karar No. : 52

11 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Üste fiilen taarruz suçundan dolayı İzmir İs. Er. Eğt. Tuğ. K. lığı As. Mahkemesinin kesinleşen ilâmı ile altı ay hapis ile mahkûmiyetine karar verilen Aykut Alpergün'e ait dosya, Dilekçe Karma Komisyonunun bu konuda düzenlediği tasarı ve gerekçesi ile birlikte Komisyonumuza intikal etmekle tetkik ve müzakere olundu.

Mahkeme kararında yazılı olan hâdisenin oluş şekli, fiilin mahiyeti dosya münderecatı ve Dilekçe Karma Komisyonunun kararındaki mucip sebepler dikkate alınarak bir atıfet olmak üzere adı geçen mahkûm olduğu cezasının bütün hukukî neticeleri ile birlikte affının uygun olacağı neticesine varılmış ve Dilekçe Karma Komisyonunun hazırladığı teklife mütenezir olarak tanzim kılman teklif ilişikte sunulmuştur.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere iş bu rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Bu rapor Sözcüsü	Kâtip	
İstanbul	Malatya	Sinop	Sivas
İ. H. Tekinel	M. Kaftan	H. Biçer	T. Koraltan
Afyon K.	Diyarbakır	Erzurum	Kars
H. Hamamcıoğlu	B. Eğilli	S. Erverdi	İ. H. Alaca
	Kars	Kırklareli	Niğde
	T. Artacı	M. Atagün	M. Ocakçıoğlu

**DİLEKÇE KARMA KOMİSYONUNUN
TEKLİFİ**

Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü İzmir İst. Er. Eğt. Tuğ. sabık onbaşı iken terhis edilen 1946 doğumlu Eskişehir Karacaşehir köyü nüfusuna kayıtlı Aykut Alpergün hakkında özel af kanunu teklifi.

MADDE 1. — Üstü inzibat erine fiilen taarruzdan hükümlü Aykut Alpergün'e hükmedilen cezası bütün neticeleriyle birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanunu Millî Savunma Bakanı ve Adalet Bakanı yürütür.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

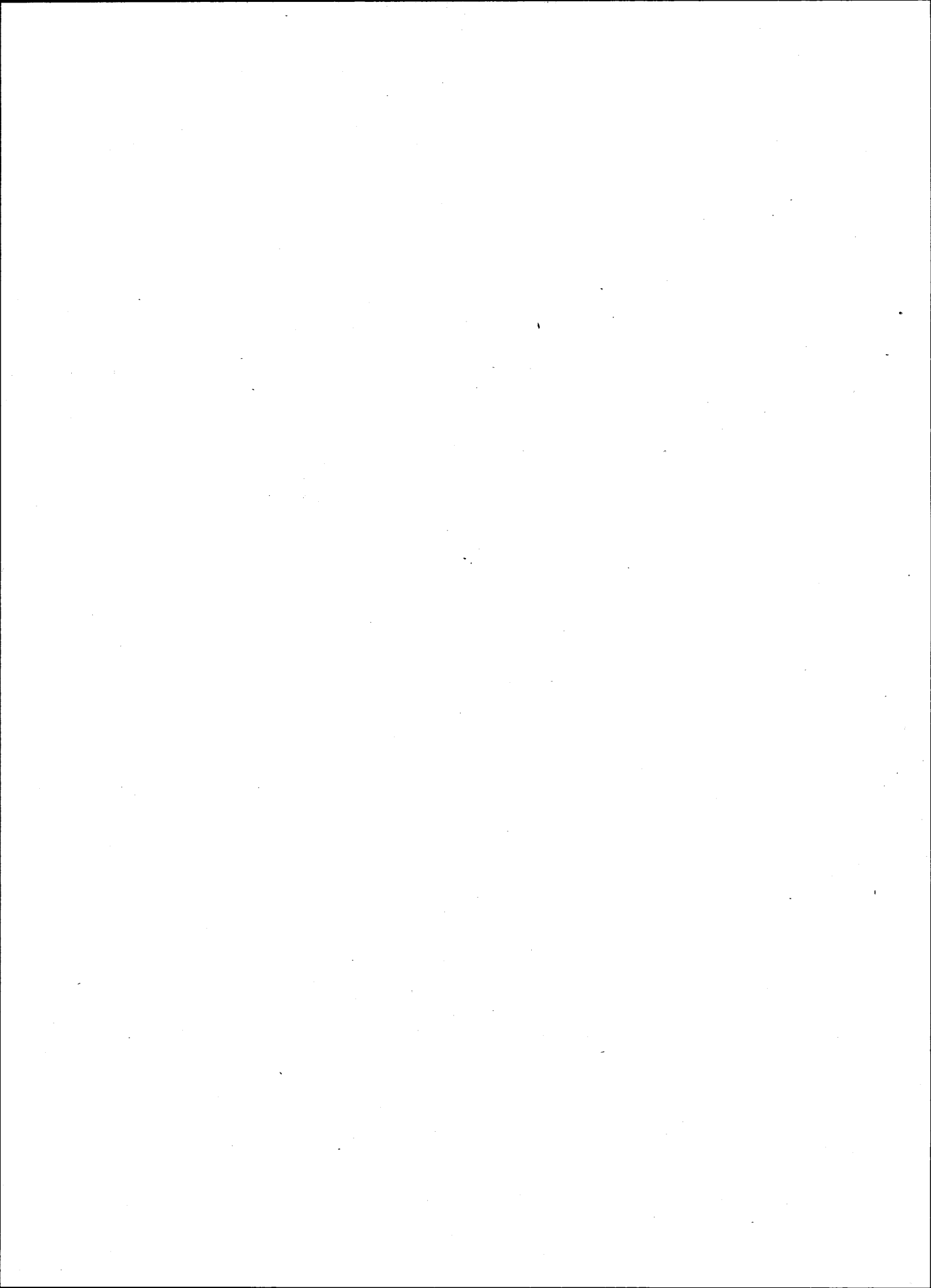
**ADALET KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Üste fiilen taarruz suçundan hükümlü 1946 doğumlu Şevketoğlu Aykut Alpergün hakkında af kanunu tasarısı.

MADDE 1. — İz. İst. Er. Eğt. Tuğ. K. lığı As. Mahkemesinin 10 . 5 . 1968 tarih ve 968/38 Esas, 968/112 Karar sayılı hükmü ile As. C. Kanununun 91/1 maddesi hükmü gereğince altı ay hapis cezasına mahkûm olan Şevketoğlu 1946 doğumlu Aykut Alpergün'ün mahkûm olduğu ceza, bütün hukukî neticeleriyle af edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı ve Millî Savunma Bakanı yürütür.

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 406

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri
(M. Meclisi : 2/546; C. Senatosu : 2/334)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1632)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 11593
2/334

29 . 7 . 1971

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21 . 7 . 1971 gün ve 135 sayılı yazınız.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi : (106)
Kabul : 105
Çekinsler : 1

Not : Bu tasarı Genel Kurulun 27 . 7 ; 28 . 7 . 1971 tarihli 93 ve 94 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 2/546, C. S. 2/335
No. : 142

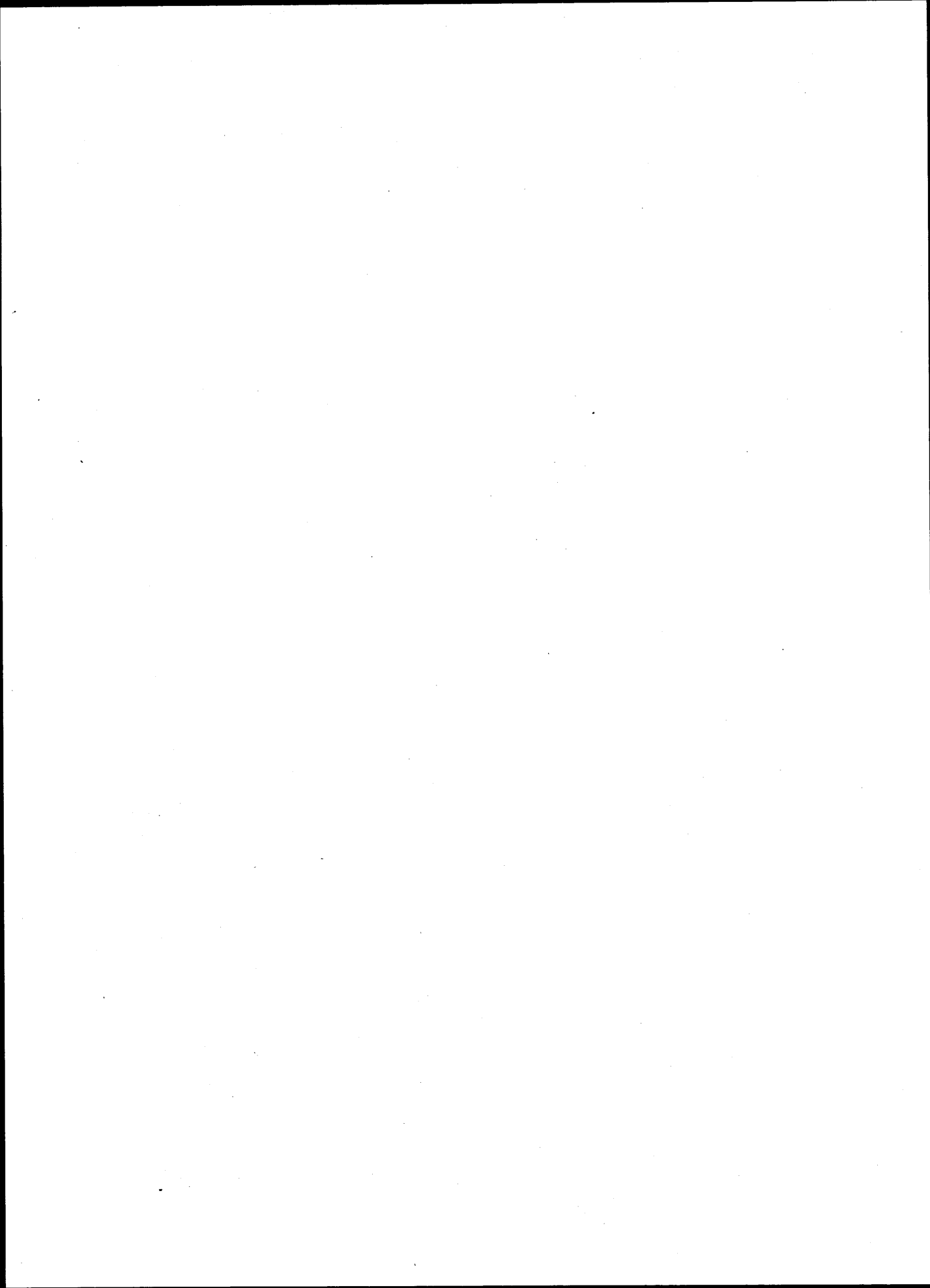
29 . 7 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen kabul edilen «1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ilişikte gönderilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkan V.
Aydın Senatörü
I. Cenap Ege

Dönem : 3
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 407

C. Senatosu ve M. Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 2/548; C. Senatosu : 2/335)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1633)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 11594
2/335

29 . 7 . 1971

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21 . 7 . 1971 gün ve 138 sayılı yazınız.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi : (106)
Kabul : 105
Çekinser : 1

Not : Bu tasarı Genel Kurulun 27 . 7 ; 28 . 7 . 1971 tarihli 93 ve 94 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 2/548, C. S. 2/335
No. : 145

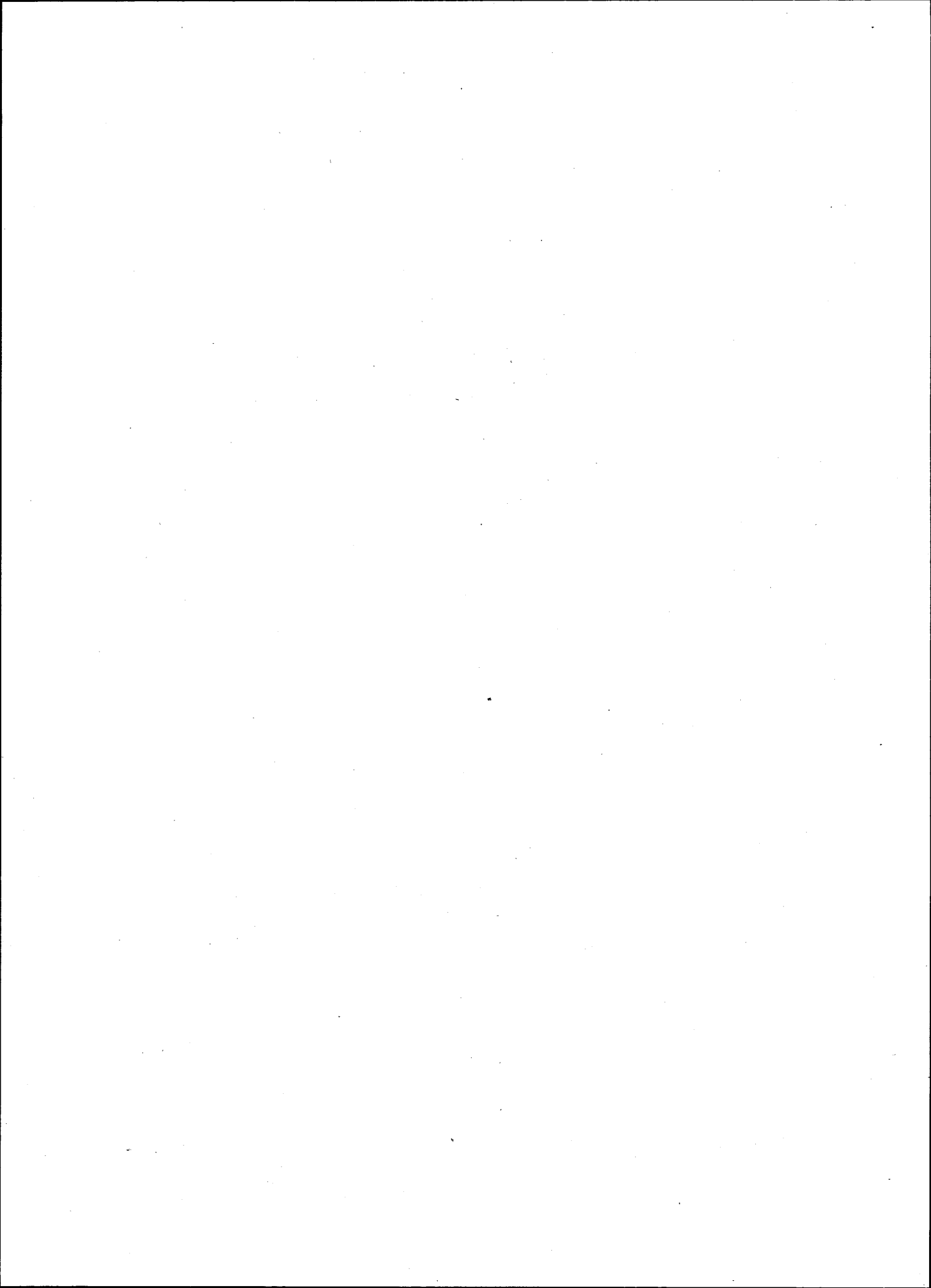
29 . 7 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen kabul edilen «1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ilişikte gönderilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkan V.
Aydın Senatörü
İ. Cenap Ege

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 408

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 1/507; C. Senatosu : 1/1255)

(Not : C. Senatosu (S. Sayısı : 1634)

Cumhuriyet Senatosu

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü

Sayı : 11591

1/1255

29 . 7 . 1971

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21 . 7 . 1971 gün ve 136 sayılı yazınız.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Tekin Arıburun

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi : (106)

Kabul : 106

Not : Bu tasarı Genel Kurulun 27 . 7 ; 28 . 7 . 1971 tarihli 93 ve 94 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bütçe Karma Komisyonu

Esas No. : 1/507, C. S. 1/1255

No. : 143

29 . 7 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

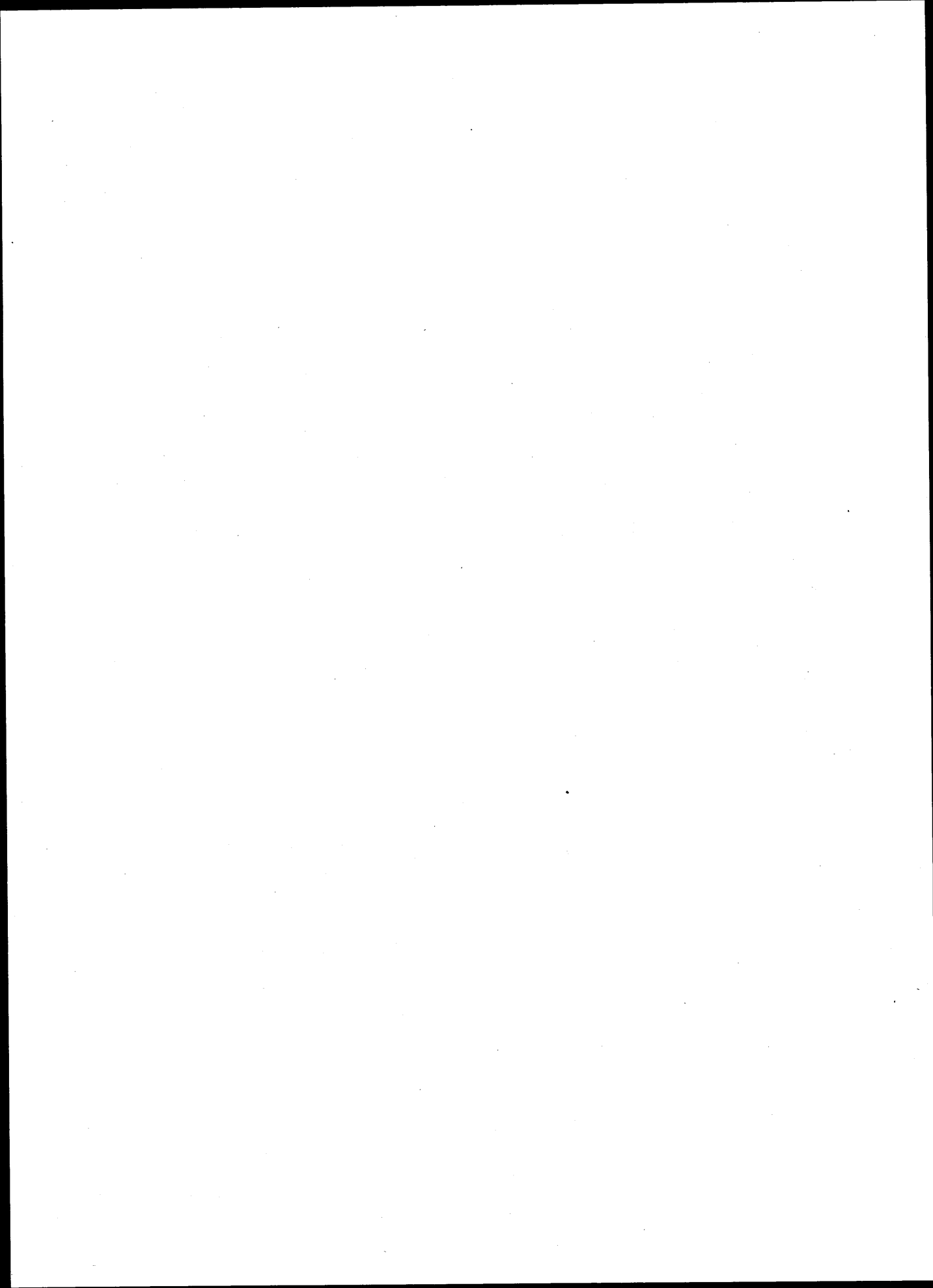
Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen kabul edilen (İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı) ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ilişikte gönderilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkan V.

Aydın Senatörü

İ. Cenap Ege

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 409

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 1/508; C. Senatosu : 1/1256)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1635)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 11592
1/1256

29 . 7 . 1971

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21 . 7 . 1971 gün ve 137 sayılı yazınız.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28.7.1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi : (106)
Kabul : 106

Not : Bu tasarı Genel Kurulun 27 . 7 ; 28 . 7 . 1971 tarihli 93 ve 94 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/508, C. S. 1/1256
No. : 144

29 . 7 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 28 . 7 . 1971 tarihli 94 ncü Birleşiminde aynen kabul edilen (1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı) ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ilişikte gönderilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkan V.
Aydın Senatörü
İ. Cenap Ege

